

Projekt zefektivnění systému řízení pohledávek v obchodní společnosti XY, s. r. o.

Bc. Pavlína Pešková

Diplomová práce
2013

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta managementu a ekonomiky

Ústav financí a účetnictví

akademický rok: 2012/2013

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Pavlína Pešková**
Osobní číslo: **M11711**
Studijní program: **N6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Finance**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Projekt zefektivnění systému řízení pohledávek v obchodní společnosti XY, s. r. o.**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Na základě literární rešerše popište teoretická východiska pro efektivní řízení pohledávek.

II. Praktická část

- Provedte charakteristiku společnosti a analyzujte její hospodaření.
- Analyzujte současný stav pohledávek a metody využívané k jejich řízení.
- Vypracujte projekt na zlepšení současného systému řízení pohledávek.
- Vyhodnoťte přínosy a náklady navrhovaného řešení.

Závěr

Rozsah diplomové práce: **cca 70 stran**
Rozsah příloh:
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

BAŘINOVÁ, Dagmar a Iveta VOZŇÁKOVÁ. Pohledávky: právně, daňově, účetně. 3., rozš. vyd. Praha: Grada, 2007, 135 s. ISBN 978-80-247-1816-3.

MACEK, Jiří a Miloš TOMSA. Jak vymáhat pohledávky v obchodních vztazích?. Ostrava: Montanex, 1994, 117 s. ISBN 8085780151.

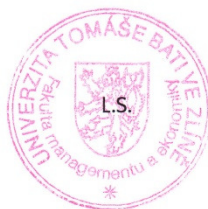
PILÁTOVÁ, Jana a Jaroslav RICHTER. Pohledávky a jejich řešení v podnikové praxi: praktická řešení a vzory, daňová a účetní problematika, vybraná související ustanovení. 2. vyd. Olomouc: ANAG, 2011, 119 s. ISBN 978-80-7263-678-5.

VOZŇÁKOVÁ, Iveta. Efektivní řízení pohledávek. 1. vyd. Praha: Grada, 2004, 122 s. ISBN 8024707705.

Vedoucí diplomové práce: **doc. Ing. Marie Paseková, Ph.D.**
Ústav financí a účetnictví
Datum zadání diplomové práce: **21. června 2013**
Termín odevzdání diplomové práce: **12. srpna 2013**

Ve Zlíně dne 21. června 2013

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

Ing. Eliška Pastuszková, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹;
- diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému,
- na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²;
- podle § 60³ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

¹ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlázení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

² zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

³ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

- podle § 60⁴ odst. 2 a 3 mohou užit své dílo – diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem diplomovou práci zpracovala samostatně a použité informační zdroje jsem citovala;
- odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 19. 9. 2013

Petr

⁴ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užit či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.
- (3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Cílem diplomové práce Projekt zefektivnění systému řízení pohledávek v obchodní společnosti XY, s. r. o. je navržení možných opatření a řešení v současném způsobu řízení pohledávek. V teoretické části diplomové práce je popsána pohledávka, řízení pohledávek a co vše pod tento pojem patří. V praktické části diplomové práce je charakterizována společnost, pro kterou je tato práce zpracována. V další části je provedena finanční analýza, která hodnotí situaci společnosti a je zde také provedena analýza pohledávek. Je zde také vyčíslen a vyhodnocen současný stav pohledávek. V poslední části je charakterizována evidence a správa pohledávek, způsoby zajištění pohledávek a návrh vnitřní směrnice pro tvorbu opravných položek a jsou navrženy možnosti řešení pohledávek po splatnosti u vybraných odběratelů.

Klíčová slova:

Pohledávka, řízení pohledávek, zajištění pohledávek, vymáhání pohledávek, pohledávky po splatnosti, opravné položky k pohledávkám

ABSTRACT

The aim of thesis The project of improvement claims management in business company XY Ltd. is to propose possible measures and solutions in actual claims management system. In theoretical part of this thesis is described claim, also clais management and what belongs to this term. In practical part of this thesis is characterized company for which is this thesis processed. In next part is financial analysis which evaluates situation of company and there is also an analysis of claims. There is also quantified and evalueted actual situation of claims. In the last part is characterized records and receivables management, methods of securing receivables and a proposal of the guideline for creations correcting items and there are possible solutions for overdue receivables of selected customers.

Keywords:

Claim, Claims management, securing of claims, enforcement of claims, overdue receivables, correcting items for claims

Na tomto místě bych chtěla poděkovat paní doc. Ing. Marii Pasekové, Ph.D. za vedení diplomové práce, za její cenné rady a připomínky při zpracování mé práce.

Chtěla bych také poděkovat paní Ing. Ivaně Zubíkové, která mi umožnila vypracování diplomové práce na společnost, která je jedním z jejich klientů. Také jí děkuji za pomoc při zpracování práce, připomínky a poskytnutí potřebných údajů.

Prohlašuji, že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	10
TEORETICKÁ ČÁST	11
1 POHLEDÁVKA	12
1.1 VZNIK A ZÁNİK POHLEDÁVKY	12
1.2 OCENĚNÍ POHLEDÁVEK	13
1.3 CONTROLLING POHLEDÁVEK.....	14
1.3.1 Monitoring pohledávek	15
1.3.2 Využívání skont	15
1.4 OVLIVŇOVÁNÍ POHLEDÁVEK.....	15
1.4.1 Informace	16
1.5 POZITIVA A NEGATIVA POHLEDÁVEK.....	17
1.6 NEGATIVNÍ DOPADY POHLEDÁVEK.....	17
1.6.1 Dopad nedobytných pohledávek	17
1.6.2 Dopad pozdě hrazených pohledávek.....	17
2 ŘÍZENÍ POHLEDÁVEK	19
2.1 POHLEDÁVKA JAKO ÚVĚR	19
2.2 ZAJIŠTĚNÍ POHLEDÁVEK.....	20
2.2.1 Preventivní zajištění pohledávek.....	20
2.2.2 Zajištění pohledávek po splatnosti	22
2.2.3 Zajištění nedobytných pohledávek.....	24
2.3 VYMÁHÁNÍ POHLEDÁVEK.....	26
2.3.1 Způsoby vymáhání	26
2.3.2 Uplatnění pohledávky	27
2.4 HODNOCENÍ ZÁKAZNÍKŮ	29
2.4.1 Typy dlužníků	29
2.4.2 Hodnocení zákazníků	31
Bonitní skupiny	31
3 ANALÝZA POHLEDÁVEK	33
3.1 UKAZATELE AKTIVITY.....	33
3.1.1 Obrat pohledávek	33
3.1.2 Doba obratu pohledávek	34
PRAKTICKÁ ČÁST	35
4 CHARAKTERISTIKA SPOLEČNOSTI	36
5 FINANČNÍ ANALÝZA	37
5.1 ANALÝZA ABSOLUTNÍCH UKAZATELŮ	37
5.2 ANALÝZA POMĚROVÝCH UKAZATELŮ	41
5.2.1 Ukazatele likvidity	42
5.2.2 Ukazatele rentability	42
5.2.3 Ukazatele zadluženosti.....	43
5.2.4 Ukazatele aktivity.....	44
5.3 ANALÝZA POHLEDÁVEK.....	45
5.3.1 Horizontální analýza	46

5.3.2	Vertikální analýza	47
6	SOUČASNÝ STAV POHLEDÁVEK.....	48
6.1	POHLEDÁVKY DO LHŮTY SPLATNOSTI A PO LHŮTĚ SPLATNOSTI	48
6.2	OPRAVNÉ POLOŽKY K POHLEDÁVKÁM	51
6.3	SOUČASNÝ STAV	55
7	PROJEKT ŘÍZENÍ POHLEDÁVEK	56
7.1	SPRÁVA A EVIDENCE POHLEDÁVEK	56
7.1.1	Zjišťování informací	56
7.2	ZAJIŠTĚNÍ POHLEDÁVEK.....	58
7.2.1	Preventivní zajištění pohledávek.....	58
7.2.2	Zajištění pohledávek po splatnosti	59
7.2.3	Zajištění nedobytných pohledávek.....	60
	Vnitřní směrnice na tvorbu OP k pohledávkám.....	60
7.3	VYMÁHÁNÍ POHLEDÁVEK.....	69
7.3.1	Obecný postup.....	69
7.3.2	Návrh na vydání elektronického platebního rozkazu.....	71
7.3.3	Návrh na zahájení insolvenčního řízení a prohlášení konkurzu na majetek dlužníka	73
	ZÁVĚR	77
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	79
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	81
	SEZNAM OBRÁZKŮ	82
	SEZNAM TABULEK.....	83
	SEZNAM PŘÍLOH.....	84

ÚVOD

Pohledávky jsou běžnou součástí života, jak podnikatelských subjektů, tak jednotlivců. U podniků vznikají pohledávky většinou z obchodních vztahů, při nákupu na fakturu s odloženou splatností, nebo jako pohledávky vůči zaměstnancům nebo státu. Jednotlivcům mohou pohledávky vzniknout např. při kamarádské půjčce nebo mezi rodinnými příslušníky při momentálním nedostatku finančních prostředků.

Diplomová práce je zpracována na téma Řízení pohledávek v obchodní společnosti. Toto téma jsem si vybrala, protože pohledávky tvoří v některých podnicích relativně velkou část finančních prostředků, kterými by podnik mohl disponovat nebo je výhodně investovat. Je tedy důležité nastavit systém řízení pohledávek v podniku tak, aby fungoval, byl využitelný, účelný a přinesl kýžený výsledek.

Diplomová práce je rozdělena na dvě části – teoretickou a praktickou část. V teoretické části práce bude na základě použitých zdrojů nejdříve popsáno, co je pohledávka, její vznik, ocenění, výhody a nevýhody a jaké může mít pohledávka dopady. V části, která se zabývá řízením pohledávek, budou uvedeny způsoby preventivního zajištění pohledávek, pohledávek po splatnosti a nedobytných pohledávek soudní nebo mimosoudní cestou. Dále zde budou uvedeny způsoby vymáhání pohledávek v případě insolvence dlužníka, konkurzu nebo exekuce.

V úvodu praktické části diplomové práce bude charakterizována vybraná obchodní společnost XY, s. r. o. Dále bude provedena finanční analýza společnosti, která bude vypovídat o současné finanční situaci vybrané společnosti. Na finanční analýzu navazuje analýza současného stavu řízení pohledávek, kde bude uvedeno, jaké společnost v současné době využívá formy a prostředky zajištění pohledávek a způsoby vymáhání pohledávek po splatnosti. Také zde bude uvedeno, v jaké výši společnost tvoří opravné položky k pohledávkám a výše odpisů pohledávek. V poslední kapitole praktické části bude navrženo určité řešení současné situace, které by mohlo pomoci společnosti k rychlejšímu získání prostředků vázaných v pohledávkách, jaké formy zajištění by pro společnost mohli být výhodné a užitečné a jak by společnost měla postupovat v případě vymáhání pohledávky. Bude zde taky zachyceno účetní hledisko opravných položek k pohledávkám a odpisu nedobytných pohledávek.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 POHLEDÁVKA

Pohledávka je všeobecně peněžítá pohledávka, určitý nárok na zaplacení peněžité částky. V účetních jednotkách vznikají pohledávky k obchodním partnerům, k zaměstnancům a k finančním a jiným orgánům. Podstatou vzniku pohledávek je potřeba vyrovnání časového nesouladu mezi okamžikem poskytnutí výkonů dodavatelem a okamžikem úhrady odběratelem. (Paseková, 2008, s. 143)

Valach definuje pohledávky jako „práva, resp. nároky podniků vůči jiným subjektům na příjem peněžních prostředků, popř. věcná plnění od těchto subjektů.“ Pohledávky mají úvěrový charakter a lze je považovat za specifickou formu umístování kapitálu. (Valach, 1999, s. 135)

Podnik „investuje“ do pohledávek a zbavuje se tak možnosti investování kapitálu jinak a také možného výnosu z případné alternativní investice. S růstem pohledávek se tato ztráta z případné alternativní investice zvyšuje. Je tedy významné sledování a využívání podmínek prodeje, ke kterým patří volba okamžiku úhrady, výše realizačních cen, poskytování slev, skont nebo jiných forem zvýhodnění prodeje. (Valach, 1999, s. 136)

1.1 Vznik a zánik pohledávky

Pohledávky z obchodního styku vznikají na základě smlouvy, kdy jsou výrobky nebo zboží dodány odběrateli, a pokud za ně není zaplaceno při předání, vzniká pohledávka. (Kislingerová, 2004, s. 387)

Vznik pohledávky je vázán na přechod vlastnických práv, splnění dodávky, převod práv a povinností z dodaného zboží nebo výhod ze služeb poskytnutých odběrateli. Pohledávka vzniká k určitému okamžiku s dohodnutou dobou splatnosti.

Základní skupiny pohledávek:

- Pohledávky z obchodního styku – nejběžnější, vznikají vystavením platebního dokladu dodavatelem a zanikají úhradou částky uvedené na dokladu.
- Pohledávky z bankovních úvěrů – do této skupiny patří finanční mezipodnikové půjčky, půjčky mezi fyzickými osobami, podnikatelskými subjekty nebo také pohledávky z dluhopisů. Tyto pohledávky bývají zajištěny některým ze zákonných instrumentů.

- Ostatní pohledávky – např. pohledávky z pracovněprávních vztahů, sociálního a zdravotního pojištění a pohledávky vůči státu. (Šantrůček, 2000, s. 11)

Podle Valacha pohledávky vznikají zejména z obchodních styků a z ostatních důvodů. Z obchodních styků vznikají pohledávky při dodávkách výrobků, zboží, prováděných výkonů či služeb v případě, že odběratel za tyto výkony platí s časovým odstupem od jejich uskutečnění. Pohledávky z ostatních důvodů vznikají jako nároky na dotace, odpočty z daní nebo jako nároky na splácení kapitálu společníky. Některé mohou vzniknout ze zákona, jiné zase na základě soudních rozhodnutí. Mohou vzniknout nebo se prodloužit doba jejich trvání porušováním např. ekonomicko-finančních nebo právnických norem. (Valach, 1999, s. 135)

Při zániku pohledávky je ukončen právní vztah, který nastává na základě právního úkonu, např.:

- úhrada nebo splnění,
- započtení úkonu jedné nebo obou stran,
- uložení do úřední úschovy,
- odstoupení od smlouvy,
- prominutí dluhu,
- zánik dluhu v důsledku zániku osoby dlužníka nebo věřitele,
- zánik závazku z rozhodnutí státního orgánu,
- speciální forma zápočtu tzv. splynutí závazků stejného charakteru. (Šantrůček, 2000, s. 15)

1.2 Ocenění pohledávek

Pohledávka se musí ocenit k určitému okamžiku, za který se považuje její vznik. Pro ocenění pohledávek platí, že se při vzniku oceňují jmenovitou hodnotou, při nabytí za úplatu pořizovací cenou a při vyjádření v cizí měně v přepočtu kurzem podle ČNB.

Mezi pohledávky z obchodního styku se zahrnují pohledávky za odběrateli, pohledávky z titulu poskytnutých záloh dodavateli, pohledávky spojené s užíváním směnek a ostatní pohledávky.

Požizovací cena

Touto cenou se pohledávky oceňují při nabytí za úplatou nebo vkladem, součástí této ceny jsou i přímé náklady, které s pořízením souvisejí.

Jmenovitá hodnota

Jmenovitou hodnotou se pohledávky oceňují v době jejich vzniku.

Reálná hodnota

Ocenění reálnou hodnotou je zvláštní režim oceňování pohledávek ke dni účetní závěrky upraven Zákonem o účetnictví. Při jejím stanovování se musí brát v úvahu časové hledisko, způsob zajištění pohledávky a informace o dlužníkovi a jeho ekonomické situaci. Tato kritéria mají vliv na stanovení reálné hodnoty pohledávky. (Bařinová, Vozňáková, 2007, s. 72-73)

Cizí měny

Pohledávky v cizí měně musí být převedeny na korunovou hodnotu. Musí být tak v účetní jednotce stanoveno, jaký kurz bude pro přepočítání cizí měny používat. Účetní jednotka může použít aktuální kurz České národní banky nebo pevný kurz. (Pilátová, Richter, 2009, s. 37)

1.3 Controlling pohledávek

Controlling pohledávek je součástí controllingu pracovního kapitálu. Hodnocení pozitivních a negativních dopadů úvěrové politiky by mělo být součástí controllingu v oblasti řízení pohledávek. Hodnotí se dopady úvěrové politiky na prodeje, pohledávky, náklady kapitálu a rizika ztrát nedobytných úvěrů. (Freiberg, 1996, s. 20)

Controlling pohledávek jako nástroj finančního controllingu se zformoval díky množství problémových pohledávek u mnoha firem. Příčiny problémových pohledávek mohou být externí nebo interní.

Externí příčiny problémových pohledávek

- minimální možnosti efektivního postihu,
- složitost vymahatelnosti práv,
- absence morálky v obchodních vztazích.

Interní příčiny problémových pohledávek

- nesprávné ohodnocení obchodního partnera,
- rozdílné situace v době uzavírání kontraktu a v době jeho realizace. (Finport: Nástroje finančního controllingu)

1.3.1 Monitoring pohledávek

Pro operativní financování je potřeba znát stav pohledávek k určitému datu a monitorování vývoje pohledávek v objemu, struktuře a čase by mělo být samozřejmostí v každé firmě. (Vozňáková, 2004, s. 13)

Monitorování pohledávek je controllingová aktivita, která je především zaměřena na evidenci a kontrolu objemu pohledávek, vztah pohledávek k objemu prodeje, lhůty splatnosti a monitorování stáří pohledávek. V praxi se většinou monitoring pohledávek provádí prostřednictvím ukazatelů obrátky a doby obratu pohledávek. V podstatě se jedná o sledování a vyhodnocování úvěrové politiky vůči odběratelům.

Stáří pohledávek

Prostřednictvím stáří pohledávek lze monitorovat vývoj vázanosti kapitálu v pohledávkách. Pohledávky se uspořádají k určitému datu podle data fakturace do tříd, které vyjadřují intervaly stáří pohledávek, např. splatné do 30 dní, 31 – 60 dní, 61 – 90 dní, nad 90 dní. (Freiberg, 1996, s. 24, 27)

1.3.2 Využívání skont

Poskytnutím skonta může dodavatel podnítit odběratele k odběru nebo rychlému zaplacení. Skonto je možno charakterizovat jako slevu z prodejní ceny, kterou poskytne dodavatel odběrateli při okamžitém nebo dřívějším placení dodávky. Dodavatel tak získá prostředky dříve, i když snížené o skonto, ale tyto prostředky může dále investovat a má tak uvolněné prostředky vázané v pohledávkách. (Valach, 1999, s. 162)

1.4 Ovlivňování pohledávek

Řízení pohledávek je složité zejména proto, že jsou různorodé, ovlivňuje je velké množství vnitřních a vnějších informací a také ekonomické postavení odběratele i dodavatele.

1.4.1 Informace

Hlavním faktorem pro řízení rizika je schopnost odběratelů zaplatit. Pro zjištění této schopnosti je potřeba důvěryhodných a co nejpřesnějších informací o odběratelích. Můžeme rozlišit čtyři úrovně potřebných informací:

- 1. úroveň – identifikace odběratele,
- 2. úroveň – základní hospodářské informace o velikosti společnosti, obratu, managementu,
- 3. úroveň – podrobnější informace – výkonnost, zadluženost, platební morálka,
- 4. úroveň – informace, kdy je tvořena společná strategie společností, existuje vzájemná informační výměna. (Vozňáková, 2004, s. 13)

Informace o odběratelích lze získat z vnitřních a vnějších zdrojů. Vnitřními zdroji jsou účetní informace, které popisují reprodukční proces firmy. Podle uživatelů se účetnictví dělí na finanční, manažerské a daňové. Ve finančním účetnictví poskytuje nejpodrobnější informace podrobná analytická evidence. Ta navazuje na syntetické účty, které vychází z postupu účtování nebo konkrétních, individuálních potřeb účetní jednotky. Informace o pohledávkách lze najít i v podrozvahové evidenci. Nastavení manažerského účetnictví je plně v kompetenci samotné firmy a právě data z tohoto účetnictví mohou firmě pomoci při analýze odběratelů z hlediska jejich ziskovosti.

Mezi vnější informace patří kancelářské, kreditní a bankovní operace. Kancelářské informace jsou dostupné z veřejných zdrojů, je to např. název firmy, právní forma, identifikační číslo apod. Kreditní informace slouží k analýze solventnosti odběratele. Kreditní informace slouží k analýze solventnosti obchodního partnera. Bankovní informace zahrnují specifický druh informací, které nejsou veřejně dostupné, a banka je může sdělit pouze na základě souhlasu klienta. Bankovní informace mohou obsahovat identifikační údaje, finanční hodnocení firmy, ke kterému patří úvěruschopnost, výše úvěru, platební morálka nebo celková bonita klienta a doplňkové údaje, které mohou obsahovat např. údaje o emisi cenných papírů. Zdrojů vnějších informací existuje několik. Základní informace o účetní jednotce lze získat z výpisu z obchodního rejstříku, který je veřejně dostupný na internetu, stejně jako živnostenský rejstřík. Další údaje k ucelení informací poskytuje obchodní věstník. Obchodní rejstřík je dostupný na serveru českého soudnictví justice.cz. Na stejné adrese je přístupný i insolvenční rejstřík. (Vozňáková, 2004, s. 14 – 17)

1.5 Pozitiva a negativa pohledávek

Pozitiva pohledávek:

- Platební podmínky jsou součástí obchodní nabídky, obecně lze čekat vyšší prodeje při poskytnutí dodavatelského úvěru než při okamžitém placení.
- Délka odkladu splatnosti může být konkurenční výhodou v boji o podíl na trhu.
- Dodavatelský úvěr je zdrojem financování pro odběratele.

Negativa pohledávek:

- Existuje riziko nezaplacení.
- Poskytnutí dodavatelského úvěru znamená pro dodavatele zvýšené finanční náklady.
- Ne vždy odběratel poskytnutým úvěrem financuje svůj rozvoj. Někdy může takto získané zdroje použít na financování jiných aktivit.

1.6 Negativní dopady pohledávek

Pohledávky hrazené ve splatnosti lze označit za dobré. Pohledávky, které jsou nedobytné, tedy které nejsou zaplacené nebo je na jejich inkaso potřeba vyvinout značné úsilí a náklady, jsou označovány za špatné. Kromě těchto pohledávek se dodavatel může setkat s pohledávkami hrazenými se zpožděním. Zvyšují se tak náklady na financování této pohledávky a je narušeno cash flow dodavatele.

Nedobytné pohledávky a pohledávky hrazené se zpožděním patří mezi ty negativní pohledávky a mají odlišný dopad na hospodaření dodavatele.

1.6.1 Dopad nedobytných pohledávek

Dodavatel ztrácí přímo náklady vynaložené na pořízení a navíc i odvedené DPH z tržeb a ze zaplacené daně z příjmů. Přichází také o marži, která měla pokrýt režijní náklady a zisk. Daňové zákony ale umožňují při existenci nedobytných pohledávek úsporu na dani z příjmů ve formě opravných položek. (Kislingerová, 2004, s. 404)

1.6.2 Dopad pozdě hrazených pohledávek

Při poskytnutí odkladu splatnosti na určitou dobu společnosti očekávají, že poté odběratel svůj závazek uhradí. Pokud se tak nestane, dodavatel financuje potřebu hotovosti z jiných zdrojů. Složitější to ale může být u dodavatele, který nemá jednoduchý přístup k úvěrovým

zdrojům, kterými by financoval potřebu hotovosti. Může se tak dostat do druhotné platební neschopnosti. (Kislingerová, 2004, s. 405)

2 ŘÍZENÍ POHLEDÁVEK

Smyslem řízení pohledávek je ochránit společnost před vysokým podílem pohledávek, které jsou hrazeny se zpožděním a minimalizovat podíl nedobytných pohledávek, které nejsou vůbec vymoženy nebo inkasovány s vysokým vynaložením nákladů.

Širší cíl řízení pohledávek by mohl být definován jako umožnění růstu prodeje bez zvyšujícího se rizika vzniku špatných pohledávek a negativních dopadů na cash flow.

Řízení pohledávek má dvě dimenze – prevence a vymáhání. **Prevence** se snaží, aby nedobytné nebo pozdě hrazené pohledávky nevznikaly. **Vymáhání** nastupuje pak v okamžiku, kdy se nepodařilo zajistit včasné uhrazení pohledávky. Preventivní opatření by tak mělo být zakomponováno už v prodejních procesech tak, aby se nemuselo často přistupovat k vymáhání. (Kislingerová, 2004, s. 414-415)

„Řízením pohledávek lze chápat činnosti podniku směřující k optimálnímu usměrňování jejich pohledávek.“ Předmětem řízení pohledávek je jejich objem a vývoj, struktura pohledávek podle různých kritérií, rentabilita, rovnoměrnost nebo nerovnoměrnost pohledávek, doba jejich splácení, likvidnost, subjekt pohledávek. Jelikož pohledávky vážou finanční zdroje podniku (kapitál) a mají i finanční důsledky, je jejich řízení i řízením finančním. (Valach, 1999, s. 136)

2.1 Pohledávka jako úvěr

Obchodní úvěr čerpá odběratel od dodavatele tím, že mu za dodávky zboží a služeb platí až po uplynutí sjednané lhůty. Vyplývá tak z dohodnutých platebních podmínek. Odběratel je tak v pozici dlužníka a dodavatel je věřitelem. Výhodou obchodního úvěru je podpora odbytu a urychlení reprodukčního procesu. Odběratel tak může nakupovat, i když nemá peněžní prostředky k okamžitému zaplacení a může tak pokračovat ve své činnosti. Dodavatel může jeho poskytnutí stimulovat nabídkou výhodných podmínek, např. skonto nebo sleva při odběru většího množství zboží. Poskytování obchodního úvěru je spojeno s určitými riziky pro dodavatele a může proto požadovat různé formy zajištění.

Dodavatel může poskytovat úvěry:

- bez zvláštních záruk, kdy dodavatel vychází ze solidnosti, důvěry v dlužníka, z dosavadních zkušeností s odběratelem a poskytuje úvěr na tzv. otevřený účet,

- dodavatel může žádat od odběratele dlužní úpis a úvěr se tak stává úvěrem na dlužní úpis,
- dodavatel může žádat od odběratele směnečné jištění, tedy směnku v různých formách; obchodní úvěr se tak stává směnečným úvěrem a mohou tak být jištěny rozsáhlejší dodávky méně známým odběratelům,
- dodavatel může uplatnit výhradu vlastnického nebo zadržovacího práva nebo využít jiné formy jištění úvěru. (Valach, 1999, s. 162 – 163)

2.2 Zajištění pohledávek

Součástí řízení pohledávek je také jejich zajištění, což je výrazem respektování rizika pohledávek ze strany dodavatele. Obchodní úvěr může být poskytnut jako nezajištěný nebo dodavatel požaduje speciální zajištění pohledávky, např. pokud dodává novým, neznámým odběratelům. Obecné formy zajištění jsou právní instrumenty, jako např. zástavní právo, zastavení pohledávky, postoupení pohledávky. Pohledávky jsou jištěny i opatřeními v platebním styku, např. směnky, šeky, dokumentární akreditiv. K formám zajištění lze přiřadit i faktoring a forfaiting, je možné i zapojení do systému zápočtů pohledávek a závazků. (Valach, 1999, s. 139)

2.2.1 Preventivní zajištění pohledávek

Smlouva

Uzavření smlouvy je předpoklad pro vznik pohledávky. Pro případné vymáhání pohledávky je důležitý obsah smlouvy, dodací a platební podmínky. (Bařinová, 2003, s. 10)

Pojištění pohledávek

Pohledávky se pojišťují především při obchodování se zahraničím, protože zde vzniká spousta rizik. V současnosti pohledávky lze pojistit u společnosti EGAP a ČESCOB a. s., která je členem Euler Group. (Bařinová, 2007, s. 16)

Ručení

Obchodní zákoník definuje ručení takto: „kdo věřiteli prohlásí, že ho uspokojí, jestliže dlužník vůči němu nesplní určitý závazek, stává se dlužníkovým ručitelem.“ (Zákon č. 513/1991 Sb.) Povinnost splnit svůj závazek z ručení vzniká ručiteli tehdy, když se dlužník dostane do prodlení se splněním své povinnosti a nesplnil ji ani v přiměřené době poté, co byl k tomu věřitelem vyzván. (Macek, 1994, s. 33)

Bankovní záruka

Bankovní záruka je specifický druh ručení. Bankovní záruka se poskytuje především za zaplacení peněžitého závazku. (Macek, 1994, s. 34)

Podle obchodního zákoníku „bankovní záruka vzniká písemným prohlášením banky v záruční listině, že uspokojí věřitele do výše určité peněžní částky podle obsahu záruční listiny, jestliže určitá třetí osoba (dlužník) nesplní určitý závazek nebo budou splněny jiné podmínky stanovené v záruční listině.“ (Zákon č. 513/1991 Sb.) Banky, které vystavují záruky, si prověřují schopnost svého klienta dostát svým závazkům a podle toho může stanovit, do jaké výše jsou ochotny ručit. Často klient ručí bance vázáním určitého objemu finančních prostředků ve prospěch banky. (Kislingerová, 2004, s. 426)

Dokumentární akreditiv

Podle obchodního zákoníku se smlouvou o otevření akreditivu banka zavazuje příkazci, že na základě jeho žádosti poskytne oprávněné osobě na účet příkazce určité plnění, pokud splní oprávněný do určité doby stanovené podmínky a příkazce se zavazuje zaplatit bance úplatu.

„Při dokumentárním akreditivu je banka povinna poskytnout oprávněnému plnění, jestliže bance jsou řádně předloženy během platnosti akreditivu dokumenty určené v akreditivní listině.“ (Zákon č. 513/1991 Sb.)

Smluvní pokuta

Smluvní pokuta musí být sjednána písemně, musí být určena její výše nebo stanoven způsob jejího určení. I přes zaplacení smluvní pokuty má dlužník povinnost plnění splnit. (Macek, 1994, s. 35)

Směnka

Směnka je cenný papír, který představuje bezpodmínečný příkaz k úhradě. Směnka může mít funkci platebního prostředku jako nástroj platebního styku a poskytuje tak majiteli právo vyžadovat zaplacení dané peněžité částky v daném čase a dlužníka zavazuje zaplatit. Při směnce k inkasu v obchodním styku dodavatel obdrží od odběratele směnku místo hotovostního plnění a má tak u odběratele směnečnou pohledávku. Při potřebě finančních prostředků může dodavatel směnku předložit bance a požádat o směnečný úvěr. Banka si při poskytnutí eskontního úvěru sráží úrok ve formě diskontu. (Paseková, 2008, s. 147-150)

Směnka je určitou podobou ručení. Směnkou vlastní se výstavce zavazuje zaplatit uvedenou částku věřiteli. Výstavce cizí směnky přikazuje povinnost zaplatit jinému subjektu. (Kislingerová, 2004, s. 427)

Zástavní právo

Podstatou zástavního práva je oprávnění věřitele domáhat se uspokojení své pohledávky z výtěžku prodeje zastavené věci v případě, že dlužník nesplnil svůj závazek. „Zástavní právo k zajištění pohledávky se zřizuje písemnou smlouvou, zástavou může být věc movitá i nemovitá.“ Pokud dlužník svou povinnost nesplní řádně a včas, může se zástavní věřitel domáhat uspokojení ze zástavy. Věřitel tak může zastavenou věc prodat ve veřejné dražbě, pokud na to dlužníka předtím upozorní. (Macek, 1994, s. 30)

V obchodních vztazích je ručení možné např. stroji nebo výrobními zařízeními, protože věřitel i dlužník jsou často ze stejného oboru a věřitel má tak lepší možnost zhodnocení zástavy. Ručení je také možné podílem v dobře fungující společnosti nebo částí podniku. (Kislingerová, 2004, s. 428)

2.2.2 Zajištění pohledávek po splatnosti

Uznání závazku

Za uznání lze považovat písemné uznání a placení úroků vztahujících se k pohledávce nebo částečné plnění závazku dlužníku. Je to nejsnadnější způsob, kterým věřitel může zajistit svou pohledávku. Uznání závazku musí být vždy v písemné formě, musí být zřejmé, o jaký závazek se jedná, musí také obsahovat označení osoby věřitele a vyjádření vůle věřitele uzнат závazek. (Bařinová, Vozňáková, 2007, s. 44)

Promlčení pohledávek

Doba pro promlčení pohledávky začíná běžet nejdříve k datu dospělosti. Obecná délka promlčecí doby podle obchodního zákoníku je čtyři roky. Absolutní omezení promlčení doby je deset let od doby, kdy začala tato doba běžet poprvé. (Bařinová, Vozňáková, 2007, s. 45)

Zápočet pohledávek

Zápočetem je nazývána dohoda o vzájemném vyrovnání pohledávek a závazků. Smlouva o započtení pohledávek musí být podepsána statutárními zástupci, započítávají se pohle-

dávky a závazky vůči témuž subjektu, musí být specifikovány a doloženy řádnými doklady a započítávat lze jen vzniklé a trvající pohledávky. (Bařinová, Vozňáková, 2007, s. 48)

Postoupení pohledávky

Prodej pohledávky se provádí prostřednictvím změny v osobě věřitele na základě písemné smlouvy zpravidla za úplatu. Podle Občanského zákoníku při postoupení pohledávky přechází i její příslušenství a všechna práva s ní spojená. Věřitel má vůči dlužníkovi pouze oznamovací povinnost. Postoupení pohledávky je postupitel povinen oznámit dlužníkovi bez zbytečného odkladu. Postoupením pohledávky dochází k převodu oprávnění a nový věřitel nabývá právo na vymáhání plnění od dlužníka. Postupovat lze pohledávky ve lhůtě splatnosti i pohledávky po lhůtě splatnosti. (Bařinová, Vozňáková, 2007, s. 50; Šantrůček, 2000, s. 15)

Zajištění vykonatelným exekučním titulem

Pro nařizení a provedení exekuce jsou potřebné jako podklady exekuční tituly. Návrh na nařizení exekuce může oprávněný podat až v okamžiku, kdy povinný dobrovolně nesplní povinnost z exekučního titulu.

- Vykonatelné rozhodnutí soudu (rozsudek, platební rozkaz, směnečný platební rozkaz) – proti rozsudku může dlužník podat odvolání ve lhůtě 15 dnů; proti platebnímu rozkazu a směnečnému platebnímu rozkazu může dlužník podat odpor do 3 dnů, pokud tak neučiní, rozhodnutí soudu je vykonatelné.
- Vykonatelný rozhodčí nález – nabývá právní moci dnem doručení a je také současně vykonatelný.
- Exekutorský zápis – je vymezen v exekučním řádu, exekutor je jakousi obdobou notáře a podkladem pro něj je notářský zápis.
- Vykonatelné rozhodnutí orgánů státní správy a územní samosprávy – zde patří např. platební výměr nebo výkazy nedoplatků ve věcech daní a poplatků. (Bařinová, Vozňáková, 2007, s. 70)

Notářský zápis

Notářský zápis zajišťuje právní uznání dluhu. V případě nezaplacení dlužníkem, je notářský zápis vykonatelný podle občanského soudního řádu, kdy je věřiteli umožněno vedení exekuce proti dlužníkovi na základě žádosti věřitele. Notářský zápis je možné uzavřít, i když je pohledávka splatná a věřitel je ochoten poskytnout dlužníkovi dodatečnou lhůtu

ke splacení. Uznání závazku formou notářského zápisu doložkou přímé vykonatelnosti je vykonatelným titulem. Poskytuje věřiteli vysokou právní jistotu a také mu zaručuje velmi výhodné postavení při případném exekučním vymáhání pohledávky. Notářský zápis představuje relativně účinný způsob uhrazení pohledávky. (Bařinová, Vozňáková, 2007, s. 46)

Exekutorský zápis

Zápis je veřejnou listinou, která může být i o dohodě, kterou se účastník zaváže splnit pohledávky nebo jiný nárok druhého účastníka vyplývající ze závazkového vztahu, ve kterém zvolí nařízení a provedení výkonu rozhodnutí nebo exekuce, pokud dlužník nesplní řádně a včas svou povinnost. Existence exekučního zápisu má charakter exekučního titulu. Pokud povinný splní svůj závazek řádně a včas, nepředstavuje pro něj tento zápis žádné nebezpečí. Pokud tomu tak není, oprávněná osoba může podat návrh na zahájení exekučního řízení a exekutor navrhne způsob provedení exekuce. U peněžitých pohledávek je možnost srážek ze mzdy, příkázáním pohledávek, prodejem movitých věcí a nemovitosti nebo prodejem podniku. Může se ale také stát, že dlužník nemá dostatečný nebo žádný majetek ani příjmy pro výkon exekuce. (Bařinová, Vozňáková, 2007, s. 47)

2.2.3 Zajištění nedobytných pohledávek

Odpis pohledávky představuje přímé snížení hodnoty pohledávky. Oproti tomu opravná položka představuje nepřímé a dočasné snížení hodnoty pohledávky účtované do nákladů.

Odpis pohledávek

Odpis pohledávky je nevratné snížení hodnoty pohledávky. Odpis pohledávky je možný jako účetní nebo jednorázový daňově uznatelný odpis pohledávky.

Účetní odpis nad rámec zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů lze uplatnit v případě, že náklady na vymáhání by přesáhly výtěžek nebo podle sdělení policie je pobyt dlužníka neznámý. Odpis se provádí podle rozhodnutí účetní jednotky a její vnitropodnikové směrnice, nemá ale daňovou účinnost.

Jednorázový odpis ve výši 100% neuhrazené části hodnoty pohledávky je možný u dlužníka, u kterého soud zamítl konkurzní návrh nebo zrušil konkurz, za dlužníkem, který je v konkurzním řízení na základě výsledků insolvenčního řízení nebo za dlužníkem, jehož majetek, ke kterému se váže pohledávka, byl předmětem exekuce. Jednorázový odpis pohledávky je v tomto případě daňově uznatelný. Pro uplatnění daňově účinného jednorázového odpisu musí platit, že vznik pohledávky byl spojen se vznikem výnosu, který byl

předmětem daně z příjmů, a že k pohledávce bylo možno tvořit opravné položky podle Zákona o rezervách. Odpisy pohledávek musí účetní jednotka doložit průkaznými doklady, kterými jsou např. usnesení soudu o zrušení nebo zamítnutí konkurzu, usnesení soudu ke konkurznímu nebo vyrovnávacímu řízení, doklady o výsledku veřejné dražby nebo doklady o výsledku exekuce. (Bařinová, Vozňáková, 2007, s. 78-79)

Zákonná opravná položka k pohledávkám

Dlužník může vytvořit opravnou položku ve výši 100 % v případě, že celková hodnota jeho pohledávky bez příslušenství nepřesáhne 30 000 Kč a od lhůty splatnosti uplynulo více než 12 měsíců.

K nepromlčeným pohledávkám, jejichž výše nepřesahuje částku 200 000 Kč, může poplatník tvořit opravnou položku podle za podmínky, že od konce sjednané lhůty splatnosti pohledávky uplynulo více než:

- 6 měsíců, až do výše 20 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky,
- 12 měsíců, až do výše 33 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky,
- 18 měsíců, až do výše 50 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky,
- 24 měsíců, až do výše 66 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky,
- 30 měsíců, až do výše 80 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky,
- 36 měsíců, až do výše 100 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky. (Zákon č. 593/1992 Sb.)

Opravné položky lze tvořit pouze k nepromlčeným pohledávkám. Promlčecí lhůta je dána rozpětím 1 až 10 let, u smluv podle obchodního zákoníku jsou to 4 roky a u smluv uzavřených podle občanského zákoníku 3 roky. Stanovená promlčecí lhůta může být i prodloužena, případně i opakovaně. (Pilátová, Richter, 2009, s. 50)

Opravné položky lze tvořit k pohledávkám za dlužníky v insolvenčním řízení pokud pohledávka není promlčená a byla do insolvenčního řízení přihlášena řádně a včas. Zákon neumožňuje tvorbu opravných položek k pohledávkám v insolvenčním řízení, které byly přihlášeny po uplynutí lhůty pro přihlášení a také k pohledávkám z titulu cenných papírů a ostatních investičních nástrojů, pohledávkám nabytým bezúplatně a souboru pohledávek. (Bařinová, Vozňáková, 2007, s. 75)

2.3 Vymáhání pohledávek

Pokud preventivní opatření nezabrání vzniku nedobytných nebo pozdě hrazených pohledávek, musí se společnost soustředit na jejich vymáhání. Věřitel by ale měl vědět, proč zákazníci neplatí – nemohou nebo nechtějí:

- Nemohou, když nemají dostatek kapitálu pro financování svého hotovostního cyklu nebo celého podniku, jsou podkapitalizovaní, nemají přístup k externím zdrojům financování nebo jsou v druhotné platební neschopnosti.
- Nechtějí, protože znají slabší pozici věřitele např. z důvodu nedostatečného ošetření vymahatelnosti pohledávky, čekají na poslední chvíli a mohou tak financovat jiné aktivity.

Stanovení postupu vymáhání pohledávky závisí na individuálních podmínkách dodavatele, konkurenčním prostředí a možnostech vymáhání pohledávek. (Kislingerová, 2004, s. 433)

2.3.1 Způsoby vymáhání

Neuhrazení pohledávek má negativní vliv na peněžní toky podniku, zhoršuje finanční ukazatele a může také vést k platební neschopnosti podniku samého. Nejdříve by věřitel měl telefonicky zjistit důvody opoždění platby a nabídnout případně splátkový kalendář. Dalším nástrojem může být zasílání upomínek i s připojením penalizační faktury. Pokud je podnik i nadále neúspěšný, může pokračovat soudní nebo mimosoudní cestou. (Valach, 1999, s. 140)

Telefonický kontakt je efektivní u společností s velkým počtem zákazníků a relativně menšími objemy pohledávek.

Osobní kontakt mívá lepší výsledky než telefonní upomínání, protože dlužník má větší respekt při daní slibu osobě, kterou zná než po telefonu.

Písemné upomínky mají dokumentační účel před zahájením soudního řízení. Vhodnou formou s návrhem případného dalšího postupu mohou přispět k inkasu nebo alespoň k jednání dlužníka o uhrazení závazku.

Vymáhací agentury jsou specializované agentury, které zajišťují mimosoudní inkaso pohledávek v případě, že veškeré snahy o domluvu s dlužníkem selžou. Některé agentury nabízejí také celkovou správu pohledávek, zajišťují telefonický, písemný i osobní kontakt a přidávají i další související služby. Odměna agentur se skládá z fixního poplatku za pře-

vzetí pohledávek a z provize za skutečně zinkasovanou částku. Výhodami inkasních agentur jsou jejich velké zkušenosti s řešením nedobytných pohledávek a mohou také poradit se systémem řízení pohledávek. (Kislingerová, 2004, s. 435-437)

2.3.2 Uplatnění pohledávky

Insolvenční řízení

Insolvence dlužníka je řešena podle zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení platný od roku 2008. Na řízení o úpadku se vztahuje nově Insolvenční zákon.

Insolvenční zákon rozlišuje dvě základní formy úpadku – platební neschopnost a předlužení, zná i pojem tzv. hrozícího úpadku.

1. Úpadek ve formě platební neschopnosti

O platební neschopnost se jedná v situaci, kdy má dlužník více (nejméně dva) věřitelů, má peněžité závazky déle jak 30 dnů po lhůtě splatnosti a není schopen tyto závazky plnit. Podmínka neschopnosti plnit závazky se považuje za splněnou, nastane-li alespoň jedna z následujících situací:

- dlužník zastavil platby podstatné části svých peněžitých závazků,
- dlužník neplní své peněžité závazky po dobu delší tří měsíců po jejich splatnosti,
- není možné dosáhnout uspokojení některé ze splatných peněžitých pohledávek za dlužníkem výkonem rozhodnutí nebo exekucí,
- dlužník nesplnil povinnost předložit seznamy svého majetku, závazků a zaměstnanců, kterou mu uložil insolvenční soud.

Zákonná definice platební neschopnosti dopadá na všechny kategorie dlužníků, tedy fyzické osoby – nepodnikatele, fyzické osoby – podnikatele, právnické osoby.

2. Úpadek ve formě předlužení

O předlužení se jedná tehdy, má-li dlužník více věřitelů a zároveň souhrn jeho závazků převyšuje hodnotu jeho majetku. Rozhodný je poměr veškerých dlužníkových závazků (včetně těch nesplatných) a jeho majetku. Při stanovení hodnoty dlužníkovy majetku je nutno přihlídnout k další správě a provozování podniku dlužníka, pokud je zde předpoklad, že dlužník bude moci ve správě majetku a provozu podniku pokračovat.

3. *Hrozící úpadek*

Hrozícím úpadkem se rozumí situace, kdy lze se zřetelem ke všem okolnostem důvodně předpokládat, že dlužník nebude schopen řádně a včas splnit podstatnou část svých peněžních závazků. Návrh na zahájení insolvenčního řízení z důvodu hrozícího úpadku je oprávněn podat pouze dlužník.

Řešením úpadku u právnických osob může být konkurz nebo reorganizace. (Zákon č. 182/2006 Sb.)

Konkurzní řízení

Konkurz je krajní mezí řešení nedobytných pohledávek. Konkurz lze vyhlásit, když je dlužník předlužen a nelze očekávat vylepšení jeho finanční situace pokračováním činnosti. (Kislingerová, 2004, s. 438)

Cílem konkurzu je shromáždit majetek dlužníka a jeho dluhy, částku získanou z prodeje poté rozdělit mezi věřitele a rozmělnit tak dopad úpadku. Dlužník se může ocitnout v úpadku kvůli platební neschopnosti nebo předlužení. Pokud dlužník je dlouhodobě insolventní, dostává se do úpadku. Dlužník může mít ve vlastnictví dostatek majetku, ale nemá dostatek finančních prostředků k uspokojení věřitelů. Předlužení bývá definováno jako převaha pasiv nad aktivy dlužníka a vyjadřuje tak celkový stav majetku v návaznosti na hospodaření dlužníka. Podmínkou na prohlášení konkurzu je dostatek majetku alespoň na pokrytí nákladů řízení a podání návrhu na prohlášení konkurzu. (Macek, 1994, s. 92, 95)

Věřitel, který přihlásí svou pohledávku ve stanovené lhůtě, se stává konkurzním věřitelem. V přihlášce, která se podává u soudu, musí být uvedena výše pohledávky a jejího příslušenství, skutečnosti na kterých se zakládá a důkazy na její prokázání. (Kislingerová, 2004, s. 539)

Výkon rozhodnutí (exekuce)

I když soud přiznal věřiteli jeho právo proti dlužníkovi a rozhodnutí nabylo právní moci, dlužník nemusí právo věřitele uspokojit. V některých případech věřitel nakonec musí podat návrh na výkon rozhodnutí. (Macek, 1994, s. 79)

Exekutoři mohou na základě exekučního titulu za stanovenou peněžitou odměnu zpeněžit majetek dlužníka a uspokojit tak pohledávku věřitele. (Kislingerová, 2004, s. 438)

Podle exekučního řádu § 58 „exekuci lze provést způsoby uvedenými v zákoně. Zajistit majetek k provedení exekuce lze nejvýše v rozsahu bezpečně postačujícím k uhrazení po-

hledávky, jejího příslušenství včetně příslušenství, které se pravděpodobně stane splatným po dobu trvání exekuce, pravděpodobných nákladů oprávněného a pravděpodobných nákladů exekuce.“ (Zákon č. 120/2001 Sb.)

Uplatnění pohledávky při likvidaci dlužníka

Společnost v likvidaci musí mít dostatek majetku pro uspokojení věřitelů. V případě, že likvidátor nemůže pohledávky věřitelů uspokojit v plném rozsahu, musí podat návrh na konkurz nebo návrh na vyrovnání. (Macek, 1994, s. 90)

Ke zrušení podniku likvidací dochází z rozhodnutí vlastníka, když není schopen dosahovat zisku, plnit své závazky nebo nemá perspektivní plán hospodaření a management. Věřitelé musí své pohledávky přihlásit ve stanovené lhůtě. Ke zpeněžení majetku podniku může dojít např. veřejnou dražbou, obchodní veřejnou soutěží nebo přímým prodejem. (Kislingrová, 2004, s. 529)

2.4 Hodnocení zákazníků

Věřitelé obvykle zařazují dlužníky do kategorií podle stupně jejich významu pro svou vlastní firmu. Vyšší pozornost a trpělivost věnují především odběratelům velkých objemů, stálým zákazníkům a velkým firmám. Každý odběratel je pro ně velmi důležitý, zvláště jde-li o stálého nebo strategického partnera.

2.4.1 Typy dlužníků

Ze zkušeností získaných při vymáhání pohledávek profesionály se nabízí klasifikace dlužníků, která umožňuje věřitelům hodnotit své dlužníky z jiného úhlu pohledu a podle toho přijímat konkrétní kroky ke zlepšení vymahatelnosti pohledávek v závislosti na jejich kategorii.

Dlužník se symptomy ekonomické krize

Finanční problémy dlužníka přímo kopírují krizové jevy na trhu. Takového dlužníka charakterizují omezené finanční prostředky, které mu neumožňují uhradit všechny závazky všem věřitelům. Proto platí výběrově a hodnotí své věřitele podle stupně jejich významu pro budoucí chod vlastní firmy. Dlužníci této kategorie obvykle s věřiteli komunikují, snaží se jim objasnit svou tíživou situaci a dosáhnout prodloužení lhůt úhrad.

Věřitel by měl sledovat ekonomický vývoj dlužníka, v případě zhoršení by měl své pohledávky řešit radikálním způsobem.

Dlužník ve stavu hluboké krize

Dlužníka v hluboké krizi charakterizuje nekonstruktivní jednání s věřitelem, vyhýbání se jednání, nekonečné dávání slibů a jejich nedodržení atd. Pohledávky vůči těmto dlužníkům jsou nevymahatelné silami věřitele, jejich vymáhání vyžaduje služby specialistů.

Druhotná platební neschopnost dlužníka

U dlužníků s druhotnou platební neschopností by měli věřitelé pečlivě zhodnotit kvalitu jejich pohledávek a stupeň pravděpodobnosti úhrad ze strany jejich odběratelů. Řešením může být vymáhání pohledávek dlužníka a využití takto získaných prostředků na úhradu vlastních závazků. Optimálním řešením může být využití některé ze specializovaných firem, které jsou schopny takové problémy řešit.

Druhotná platební neschopnost bývá hlavní příčinou většiny vyhlášených konkurzů.

Záměrná neochota dlužníka hradit své závazky

Tito dlužníci už nepočítají s pokračováním spolupráce s věřitelem, využívají nedokonalostí platné legislativy a nepřiměřené délky soudního řízení. To dlužníkovi umožňuje manipulovat s finančními prostředky věřitele pro své vlastní potřeby a osobní obohacení. Charakteristickým chováním je totální ignorace věřitele, záměrné vyvolávání sporů o výši nebo titulu vzniku pohledávky, využívání právních zástupců pro kličkování a protahování času. K vymáhání pohledávek od těchto dlužníků je nezbytné využívat profesionálů.

Dlužník se špatnou platební morálkou

Pro věřitele je důležité včas rozeznat, jestli se za špatnou platební morálkou neskrývají krizové jevy odběratele. Ve vztahu k dlužníkům musí být věřitelé operativní, důslední a systematictí. Pokud dlužník nereaguje na první upomínku, doporučuje se usilovat o písemné uznání závazku, například ve formě odsouhlasení závazku a přijatých faktur. Při nekonstruktivním jednání je vhodné dlužníka informovat o možnosti prodeje pohledávky specializované firmě. Pokud nebudou platby uhrazeny do 30-60 dní, je třeba situaci řešit radikálně pomocí profesionálů.

Dlužník fyzická osoba nebo podnikatel na živnostenský list.

Osobní majetek, kterým dlužník (podnikatel) ručí, může být nedostatečným zajištěním. Dlužník buď nemá dostatek majetku, nebo má svá hlavní aktiva ve vlastnictví společně s manželkou.

Insolventní dlužník

Hlavní povinností statutárních zástupců dlužníka je vyhlásit insolvenční řízení. V tomto případě je možno pohledávku vymáhat jen v souladu s insolvenčním zákonem. Nemá-li však dlužník žádný majetek ani finanční toky, pak věřiteli nepomůže už nikdo. (Asociace na ochranu věřitelů)

2.4.2 Hodnocení zákazníků

Společnost by měla dát konkrétní návrh na rozdělení zákazníků do bonitních skupin a stanovit, jak jednotlivé skupiny bude hodnotit. Hlediska hodnocení odběratelů mohou být např. objem tržeb, cenová relace, ziskovost. Podnik by měl také rozhodnout o použití zajišťovacích prostředků u jednotlivých skupin a stanovit náklady u jednotlivých nástrojů. Je také důležité určit, jak bude podnik postupovat v případě vzniku nezaplacené pohledávky a jakým způsobem se bude provádět monitoring pohledávek. (Vozňáková, 2004, s. 41)

Informace o odběratelích mají zjistit kvalitu odběratele, jeho úvěruschopnost, platební schopnost a přispívat tím k jistotě pohledávek dodavatele, což je důležité u nově vznikajících a neznámých odběratelů. Informace o odběratelích je možné získat vlastním sběrem informací u nových, u stávajících klientů se využívají dosavadní informace. Je také možnost využití služeb institucí specializujících se na sběr dat a zkoumání úvěruschopnosti podniků nebo využití jiných pramenů, např. informace o tržních cenách akcií. (Valach, 1999, s. 139)

Bonitní skupiny

Zákazníky je možné rozdělit do tří bonitních skupin:

- Z – Zlatí odběratelé – ti, kteří přinášejí největší zisky, jsou vysoce ceněnými zákazníky s vysokou hodnotou příjmů a nízkými náklady; společnost by měla budovat pevnější obchodní vztahy u těchto odběratelů poskytnutím takových výhod, které ho odradí od případné změny dodavatele; je v zájmu firmy zvyšovat objem prodeje těmto zákazníkům,
- B – Bílí odběratelé – odběratelé, kteří by mohli být zdrojem vyšších zisků, pokud se společnosti podaří snížit náklady v procesu řízení pohledávek nebo zvýšit prodej bez proporcionálního nárůstu nákladů,
- Č – Černí odběratelé – jejich sledování je třeba provádět s největší opatrností; společnost by si měla ověřit, jestli existuje reálné zvýšení tržeb nebo snížení nákladů

a prověřit, jestli spolupráce s těmito odběrateli se vyplatí i nadále. (Vozňáková, 2004, s. 45)

Čisté tržby (příjmy) na odběratele	Vysoké	Zlatí odběratelé	Bílí odběratelé
	Nízké	Bílí odběratelé	Černí odběratelé
		Nízké	Vysoké
		Náklady v procesu pohledávek	

Obrázek 1. Matice ziskovosti podle přínosu pro společnost
(Vozňáková)

U všech skupin odběratelů by měl podnik především sledovat podíl jednotlivých odběratelů na tržbách, platební morálku, snahu o vzájemnou spolupráci. Informace také musí být aktuální a jejich zjišťování by mělo být efektivní, nepříliš nákladné a přizpůsobeno potřebám podniku.

U bonitní skupiny Zlatých odběratelů by podnik měl sledovat postavení odběratele v odvětví, hlavní tendence, právní a jiné tendence (např. jestli je klíčový odběratel v konkurzním řízení) a také jaká je struktura kapitálové provázanosti.

U skupiny Bílých odběratelů by podnik měl kromě finančních informací sledovat také profesní zkušenosti vedení firmy, jaká je historie firmy a jak firma řídí úvěry (pohledávky) nebo nedostatek kapitálu.

U Černých odběratelů jsou důležité informace z vnějšího prostředí a jejich ochota spolupracovat. (Vozňáková, 2004, s. 59)

3 ANALÝZA POHLEDÁVEK

Pohledávky jsou součástí oběžného majetku. Analýza pohledávek je součástí analýzy oběžného majetku.

Výše pohledávek je významnou veličinou řízení pohledávek a lze ji chápat jako stav pohledávek k určitému datu. Slouží pro určování výše zdrojů, analýzy a hodnocení úvěrové a inkasní politiky. (Valach, 1999, s. 138)

Předmětem řízení pohledávek je:

- objem pohledávek a jejich vývoj,
- struktura pohledávek,
- doba splácení (inkasní lhůta pohledávek),
- likvidnost pohledávek (běžné, s prošlou lhůtou splatnosti, sporné, nedobytné, pochybné),
- subjekt pohledávek (výběr odběratelů, dlužníků). (Pavelková, Knápková, 2005, s. 108)

3.1 Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity jsou využívány pro řízení aktiv a umožňují vyjádřit, jak účinně, intenzivně a rychle podnik svá aktiva využívá. Tato skupina ukazatelů je charakterizována dvěma typy ukazatelů aktivity v podobě rychlosti obratu a doby obratu. Rychlost obratu vyjadřuje, kolikrát se určitá položka obrátí v tržby. Doba obratu vyjadřuje délku období, která je nutná k uskutečnění jednoho obratu. (Holečková, 2008, s. 81)

3.1.1 Obrat pohledávek

Obrat pohledávek je vyjadřován jako poměr tržeb a průměrného stavu pohledávek. Udává v podobě počtu obrátek, jak rychle jsou pohledávky přeměněny na peněžní prostředky. (Holečková, 2008, s. 81)

$$\text{obrat pohledávek} = \frac{\text{tržby}}{\text{pohledávky}} \quad (1)$$

3.1.2 Doba obratu pohledávek

Doba obratu (splatnosti) pohledávek je doba existence kapitálu ve formě pohledávek. Tento ukazatel vyjadřuje období od okamžiku prodeje do doby platby od svých odběratelů. Výsledná hodnota ukazatele by se měla porovnat s dobou splatnosti faktur. Delší doba splatnosti pohledávek znamená větší potřebu úvěrů a tím i vyšší náklady (Pavelková, Knápková, 2005, s. 81)

$$\text{doba obratu pohledávek} = \frac{\text{pohledávky}}{\text{tržby}/365} \quad (2)$$

$$\text{doba obratu pohledávek z obchodního styku} = \frac{\text{pohledávky z obch. styku}}{\text{tržby}/365} \quad (3)$$

Tento ukazatel vypovídá o platební disciplíně odběratelů. Z jeho hodnoty lze vyvodit, jestli se podniku daří dodržovat stanovenou obchodně-úvěrovou politiku. Pokud je v platební podmínce stanovena lhůta splatnosti, je možné z hodnoty ukazatele usoudit, zda inkaso probíhá v souladu se stanovenou podmínkou nebo je lepší či horší. (Holečková, 2008, s. 86)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 CHARAKTERISTIKA SPOLEČNOSTI

Obchodní společnost XY, s. r. o. se sídlem v Přerově vznikla v roce 1993, kdy byla zapsána do obchodního rejstříku v Ostravě. Společnost má základní kapitál ve výši 200 tis. Kč, který je splacen v plné výši. Statutárním orgánem, který jedná jménem společnosti, je jednatel, který je jen jeden a je také majitelem společnosti XY, s. r. o.

Předmětem činnosti podnikání je výroby, instalace a opravy elektrických strojů a přístrojů, lepení duší, přezouvání a vyvažování kol mimo vulkanizaci a podnikání v oblasti nakládání s odpady mimo nebezpečné odpady. Hlavní podnikatelskou činností společnosti je provozování pneuservisu. Společnost je významným poskytovatelem servisních služeb pro motorová vozidla, zejména poskytovatelem pneuservisních služeb.

Každým rokem si společnost stanovuje svůj podnikatelský záměr, který se snaží naplnit. V roce 2010 zprovoznila fotovoltaickou elektrárnu, která bude mít významný vliv na stabilitu a na dosahování výnosů v budoucnu. V roce 2011 bylo podnikatelským záměrem společnosti zachování obchodního obratu na úrovni srovnatelné s rokem 2010. Ve stejném roce (2011) společnost dobudovala podnikovou infrastrukturu a zajistila si tak doplnění podnikatelských příjmů o výnos z provozu malé fotovoltaické elektrárny. I v roce 2012 měla společnost začátkem roku vytyčený podnikatelský záměr. Tím bylo zachování obchodních aktivit, které byly zasažené trvalým poklesem obratu z důvodu omezení výroby v celé ČR a postupující recesí ekonomiky. Obchodní obrat 2012 byl nižší ve srovnání s rokem 2011 o 5 196 tis. Kč.

K 31.12.2012 společnost zaměstnávala 21 zaměstnanců a její celkové mzdové náklady byly ve výši 4 919 tis. Kč. I když byl počet zaměstnanců nižší než v letech 2010 a 2011, mzdové náklady byly téměř stejné.

Ve společnosti je každoročně prováděn audit účetní závěrky, kdy výsledná Zpráva nezávislého auditora je určena pro společníky společnosti.

5 FINANČNÍ ANALÝZA

Finanční analýza je významným nástrojem finančního řízení, který hodnotí minulý a současný vývoj hospodaření a dává podklady pro budoucí rozhodování.

Finanční analýza vychází z účetních výkazů – z rozvahy, výkazu zisků a ztrát a z toků peněžní hotovosti. Hodnotí se všechny oblasti hospodaření – zadluženost, likvidita, rentabilita, aktivita. Výsledkem je interpretace výsledků současné situace a vyvození závěrů pro další hospodaření. (Pavelková, Knápková, 2005, s. 25)

5.1 Analýza absolutních ukazatelů

Absolutní ukazatele slouží k analýze vývojových trendů a analýze struktury jednotlivých výkazů – rozvahy, výkazu zisků a ztrát.

Do této skupiny ukazatelů patří horizontální analýza, která představuje absolutní nebo relativní změnu oproti předchozímu roku. A také vertikální analýza, která v procentech udává, jakou měrou se jednotlivé položky podílejí na celkových hodnotách.

Tab. 1. Vertikální analýza rozvahy (vlastní zpracování)

	2010	2011	2012
AKTIVA CELKEM	100,0%	100,0%	100,0%
Dlouhodobý majetek	41,1%	38,3%	39,0%
Oběžná aktiva	58,8%	61,5%	60,9%
Ostatní aktiva – přechodné účty aktiv	0,1%	0,2%	0,2%
PASIVA CELKEM	100,0%	100,0%	100,0%
Vlastní kapitál	64,2%	65,5%	71,6%
Cizí zdroje	35,8%	34,5%	28,5%
Ostatní pasiva	0,0%	0,0%	0,0%

Ve sledovaných letech ve společnosti převažují oběžná aktiva, která tvoří v průměru 60 % celkových aktiv, nad dlouhodobým majetkem, který představuje zbývající část celkových aktiv. Dlouhodobý majetek je tvořen pouze dlouhodobým hmotným majetkem, nehmotný majetek tvoří nepodstatnou část celkového dlouhodobého majetku. Dlouhodobý hmotný majetek zahrnuje především stavby, které tvoří převážnou část dlouhodobého majetku ve všech letech, vždy více jak 30 %. Oběžná aktiva jsou tvořena hlavně krátkodobými pohle-

dávkami. Pohledávky z obchodních vztahů tvoří téměř celou procentní hodnotu podílu krátkodobých pohledávek na oběžných aktivech. Krátkodobé pohledávky v jednotlivých letech činí zhruba 40 % z hodnoty oběžných aktiv. Podnik má také určité zásoby, zejména materiálu potřebného ke své činnosti, který tvoří 7 % (2010) a 10,6 % (2012) oběžných aktiv a ve sledovaných letech rostla jeho hodnota. Podíl finančního majetku více vzrostl v roce 2011 na hodnotu 10,1 %, v roce 2012 následně nepatrně klesal. Finanční majetek je ve všech letech převážně tvořen účty v bankách, peníze v hotovosti představují něco málo přes 1 % z hodnoty finančního majetku.

Pasiva jsou z velké části tvořena vlastním kapitálem, jehož podíl v jednotlivých letech rostl a nejvyšší podíl vlastního kapitálu byl v roce 2012, kdy dosahoval téměř 72 % celkových pasiv. Jelikož se zvýšil podíl vlastního kapitálu v tomto roce, klesly cizí zdroje na hodnotu 28 % oproti roku 2011, kdy byl jejich podíl na pasivech 34 %. Podíl cizích zdrojů na celkových pasivech v jednotlivých letech tedy zaznamenal pokles. Nejvyšší podíl na vlastním kapitálu má ve všech letech položka výsledku hospodaření minulých let, který každoročně rostl. Podíl základního kapitálu a fondů vytvořených ze zisku je stejný, společnost nenavýšovala ani základní kapitál, ani fondy tvořené ze zisku. Cizí zdroje jsou ze značné části tvořeny hlavně dlouhodobými bankovními úvěry. Společnost eviduje krátkodobé závazky, které dosahují nejvyšší hodnoty v roce 2011 (16,6 %). Závazky má společnost hlavně z obchodních vztahů, závazky vůči státu se pohybují kolem 2 % ve sledovaných letech.

Tab. 2. Horizontální analýza rozvahy (vlastní zpracování)

	Absolutní změna		Relativní změna	
	2011-2010	2012-2011	2011/2010	2012/2011
AKTIVA CELKEM	1 456	-1 120	3,0%	-2,3%
Dlouhodobý majetek	-826	-89	-4,2%	-0,5%
Oběžná aktiva	2 271	-1 037	8,0%	-3,4%
Ostatní aktiva	11	6	16,9%	7,8%
PASIVA CELKEM	1 456	-1 120	3,0%	-2,3%
Vlastní kapitál	1 562	2 267	5,0%	7,0%
Cizí zdroje	-106	-3 387	-0,6%	-19,2%
Ostatní pasiva	0	0	0%	0%

V absolutním i relativním vyjádření, většina položek rozvahy vzrostla v roce 2011 oproti roku 2010, celková aktiva i pasiva se zvýšily o 1 456 tis. Kč (3,0 %). Rok 2012 ale vykazoval převážně pokles oproti roku 2011 (-2,3 %). Snížení dlouhodobého majetku bylo v roce 2011 ovlivněno především poklesem dlouhodobého hmotného majetku – staveb a samostatných movitých věcí, kde hodnotu majetku snižují odpisy. U dlouhodobého majetku byl pokles nižší oproti roku 2011, absolutně o 89 tis. Kč (-0,5 %). V roce 2011 byl největší nárůst u oběžného majetku. V roce 2012 naopak oběžná aktiva nejvíce poklesla, o 1 037 tis. Kč (-3,4 %). U jednotlivých složek oběžného majetku nebyl příliš vysoký nárůst, nejvíce vzrostly zásoby materiálu na skladě (o 1 124 tis. Kč) a peníze na účtech v bance (o 1 895 tis. Kč). Pokles byl především u pohledávek z obchodního styku. Ostatní aktiva, která zahrnují časové rozlišení – náklady příštích období, se relativně v roce 2012 nejvíce zvýšila o 7,8 % (6 tis. Kč), v roce 2011 byl absolutní nárůst 11 tis. Kč (16,9 %). Tato položka rozvahy zahrnuje hodnotu leasingových splátek, kdy společnost formou leasingu s následnou koupí najaté věci pořídila zařízení pneuservisu.

Celková pasiva vzrostla v roce 2011 oproti roku 2010. V roce 2012 byl pokles oproti 2011. V roce 2011 byl největší nárůst u vlastního kapitálu, pokles cizích zdrojů byl mírný. V roce 2012 se vlastní kapitál sice zvýšil, ale pokles cizích zdrojů byl větší a následkem tohoto rozdílu klesla celková aktiva. V pasivní části rozvahy se zvýšila nejvíce položka vlastního kapitálu v roce 2011 oproti 2010, i v roce 2012 oproti 2011. Na růst vlastního kapitálu mělo především zvýšení výsledku hospodaření minulých let. V roce 2010 dosáhla společnost zisku 2 719 tis. Kč, z kterého 1 919 tis. Kč nevyužila k podnikání a převedla na účet výsledku hospodaření minulých let. Zisk vytvořený v roce 2011 (2 362 tis. Kč) byl celý převeden na výsledek hospodaření minulých let, rozdíl mezi rokem 2012 a 2011 je právě ve výši výsledku hospodaření roku 2011. Samotný výsledek hospodaření běžného období v porovnání let klesnul, v roce 2011 o 357 tis. Kč (-13,1 %), v roce 2012 byl pokles nižší – 95 tis. Kč (-4,0 %). Největší pokles v pasivech byl u cizích zdrojů v roce 2012 ve výši 3 387 tis. Kč (-19,2 %). Tento pokles byl zapříčiněn z velké části poklesem závazků z obchodních vztahů (o 3 188 tis. Kč). V roce 2011 byl ale u této položky největší nárůst o 2 480 tis. Kč oproti roku 2010. V roce 2011 se také snížila výše bankovních úvěrů o 27,11 %. Společnost tak měla v tomto roce menší potřebu financování prostřednictvím bankovního úvěru nebo byla splacena část úvěru. V roce 2012 byl jen mírný nárůst bankovních úvěrů o 1,57 %. Ostatní položky závazků v roce 2012 poklesly nebo vzrostly oproti roku 2011 jen mírně.

Tab. 3. Vertikální analýza VZZ (vlastní zpracování)

	2010	2011	2012
Výnosy celkem	100,0%	100,0%	100,0%
Tržby za prodej zboží	0,2%	2,1%	2,6%
Tržby z vl. výkonů a služeb	96,9%	94,5%	94,8%
Ostatní provozní výnosy	2,7%	3,2%	2,2%
Finanční výnosy	0,2%	0,2%	0,5%
Mimořádné výnosy	0,0%	0,0%	0,0%
Náklady celkem	100,0%	100,0%	100,0%
Náklady na prodané zboží	0,1%	1,8%	2,1%
Spotřeba materiálu a energie	85,3%	84,4%	84,3%
Služby	5,2%	4,6%	3,9%
Osobní náklady	6,1%	5,8%	6,7%
Daně a poplatky	0,1%	0,0%	0,1%
Odpisy	1,5%	1,4%	2,1%
Změna stavu rezerv, OP	0,5%	0,6%	-1,2%
Ostatní provozní náklady	0,3%	0,5%	1,1%
Úroky	0,3%	0,3%	0,3%
Ostatní finanční náklady	0,6%	0,5%	0,6%
Mimořádné náklady	0,0%	0,0%	0,0%

Největší položkou tvořící výnosy jsou ve všech letech tržby z vlastních výnosů a služeb, jejichž procentní podíl je poměrně stejný, i když v roce 2012 výnosy oproti roku 2011 klesly. Tomu odpovídá i výše spotřeby materiálu a služeb, které společnost potřebuje k provozování podnikatelské činnosti. Spotřeba materiálu a služeb tvoří nejvíce procent celkových nákladů společnosti. U položky tržeb z prodeje zboží rostl procentní podíl v jednotlivých letech, v roce 2012 to bylo 2,6 % z celkových tržeb. Podíl osobních nákladů na celkových nákladech byl téměř stejný ve všech letech, společnost zaměstnávala přibližně stejný počet zaměstnanců. Rezervy na opravy majetku podle zákona společnost netvořila v žádném roce. Byly vytvořeny opravné položky k pohledávkám, které představují položku změny stavu rezerv a opravných položek. S růstem tržeb z prodeje zboží rostly i náklady na prodané zboží v jednotlivých letech.

Tab. 4. Horizontální analýza VZZ (vlastní zpracování)

	Absolutní změna		Relativní změna	
	2011-2010	2012-2011	2011/2010	2012/2011
Výnosy celkem	0	-6 204	0%	-5,74%
Náklady celkem	322	-6 071	0,31%	-5,78%
Výsledek hospodaření za ÚO	-357	-95	-13,13%	-4,02%
Výsledek hospodaření před zdaněním	-322	-133	-9,51%	-4,34%

Rozdíl mezi výnosy roku 2010 a 2011 je nulový, protože společnost dosahovala stejným hodnot výnosů. V roce 2012 byl pokles u celkových výnosů o 6 204 tis. Kč, relativně 5,74 %. Náklady v roce 2011 vzrostly o 322 tis. Kč oproti roku 2010. Tento nárůst celkových nákladů měl jako jediný vliv na snížení výsledku hospodaření v roce 2011 oproti 2010, protože u výnosů nebyla žádná změna. Stejně jako výnosy, klesly v roce 2012 i náklady absolutně o 6 071 tis. Kč (-5,78 %). Celkové tržby v jednotlivých letech klesaly, protože klesly tržby za prodej vlastních výrobků a služeb. Oproti tomu ale tržby z prodeje služeb měly tendenci růstu a byl u nich také největší procentuální nárůst v roce 2011, kdy rozdíly oproti 2010 byly velké. Společně s tržbami za zboží úměrně rostly i náklady na prodané zboží, nejvíce v roce 2011. V absolutním vyjádření byl největší pokles v roce 2012 u položky výkonové spotřeby, konkrétně u spotřeby materiálu a energie. V roce 2012 byl největší pokles (-291,51 %) u zúčtování opravných položek, kdy společnost zrušila opravné položky k pohledávkám v celkové výši 1 150 tis Kč. Provozní výsledek hospodaření klesal ve všech letech, v roce 2012 byl pokles nižší než v roce 2011 oproti 2010. Finanční výsledek hospodaření sice dosahoval ve sledovaném období záporných hodnot, ale vykazoval růst vždy oproti předchozímu roku. Důvodem snižování záporného finančního výsledku hospodaření byly snižující se nákladové úroky a růst ostatních finančních výnosů, u kterých byl v roce 2012 nárůst 91,32 % oproti roku 2011. Čistý zisk účetní jednotky v letech klesal, v roce 2012 byl pokles o 4,02 % oproti 2011, v roce 2011 to byl pokles o 13,13 %. Pokles výsledku hospodaření za účetní období měl vliv pokles výnosů i pokles nákladů.

5.2 Analýza poměrových ukazatelů

Pomocí poměrových ukazatelů je možné získat rychle představu o finanční situaci podniku. Poměrové ukazatele dávají do poměru různé položky rozvahy a výkazu zisků a ztrát.

Mezi poměrové ukazatele patří především ukazatele zadluženosti, likvidity, rentability a aktivity. (Knápková, Pavelková, 2010, s. 82)

5.2.1 Ukazatele likvidity

Likvidita vyjadřuje schopnost podniku hradit své závazky. Nejlikvidnější jsou peníze v hotovosti, nejméně likvidní je dlouhodobý majetek. V ukazatelích likvidity se tak využívá oběžný majetek, který je likvidnější. Pokud má podnik umrtvené prostředky v zásobách, pohledávkách nebo krátkodobém finančním majetku, je tak snižována výnosnost podniku a vysoká likvidita snižuje rentabilitu. (Knápková, Pavelková, 2005, s. 29)

Tab. 5. Ukazatele likvidity (vlastní zpracování)

	2010	2011	2012
Běžná likvidita	5,52	3,62	5,99
Pohotová likvidita	4,86	3,06	4,92
Okamžitá likvidita	0,63	0,59	0,94

Výsledky ukazují, že společnost má ve sledovaných letech dostatek oběžného majetku na úhradu krátkodobých dluhů. Běžná likvidita, která má doporučené hodnoty 1,5 – 2,5, dosahuje ve všech letech vyšších hodnot, v letech 2010 a 2012 více než dvojnásobně. I po odečtení zásob od oběžných aktiv dosahuje likvidita vyšších než doporučených hodnot, které jsou v rozmezí 1 – 1,5. Podle hodnot okamžité likvidity společnost v jednotlivých letech disponuje dostatkem hotových peněžních prostředků na úhradu krátkodobých závazků. Okamžitá likvidita se pohybuje nad doporučenými hodnotami, které jsou v rozmezí 0,2 – 0,5.

Jednotlivé typy likvidity vykazují značný pokles v roce 2011 oproti roku 2010, v roce 2012 opět nárůst téměř na hodnoty roku 2010. V roce 2011 dosahovala oběžná aktiva i krátkodobé dluhy nejvyšších hodnot ve sledovaných letech. Nárůst v roce 2012 mohl být také způsoben zvýšením oběžných aktiv a snížením krátkodobých dluhů oproti předchozím roků. I přes pokles hodnot a jednotlivých složek ukazatele, výsledné hodnoty byly vyšší než doporučené, kromě okamžité likvidity.

5.2.2 Ukazatele rentability

Rentabilita je měřítkem schopnosti podniku dosahovat zisku při použití investovaného kapitálu. Udává schopnost podniku vytvářet nové zdroje. Rentabilita tržeb vyjadřuje zisko-

vou marži, která je potřebná pro hodnocení úspěšnosti podnikání. Rentabilita celkového kapitálu měří výkonnost podniku. Pomocí rentability vlastního kapitálu lze vyjádřit výnosnost kapitálu, který vložili vlastníci podniku. (Knápková, Pavelková, 2010, s. 99)

Tab. 6. Ukazatele rentability (vlastní zpracování)

	2010	2011	2012
Rentabilita vlastního kapitálu (%)	8,76	7,25	6,5
Rentabilita tržeb (%)	2,59	2,26	2,29
Rentabilita aktiv (%)	7,61	6,73	6,57

Rentabilita vlastního kapitálu a aktiv ve sledovaných letech klesala. Na pokles rentability vlastního kapitálu mělo vliv snížení čistého zisku a mírný nárůst vlastního kapitálu ve všech letech. Vývoj rentability tržeb je přibližně stejný ve sledovaných letech, kdy jsou jen mírné rozdíly ve výsledcích. Rentabilita aktiv vychází ze zisku před úroky a zdaněním (EBIT), který v průběhu let lehce klesal. Změna celkových aktiv není nijak výrazná, celková aktiva dosahují podobných hodnot. Podle výsledků je společnost schopna tvořit zisk na vytváření nových zdrojů potřebných pro podnikání.

5.2.3 Ukazatele zadluženosti

Tyto ukazatele slouží k určení rizika, které podnik nese při daném poměru a struktuře vlastních a cizích zdrojů. Platí, že čím větší zadluženost, tím větší riziko podnik podstupuje. Základním ukazatelem je celková zadluženost, která má doporučené hodnoty 30-60 %. Ukazatel míry zadluženosti je významný pro banku při rozhodování o poskytnutí úvěru společnosti. Úrokové krytí udává zadluženost pomocí schopnosti podniku splácet úroky. Hodnota by měla být vyšší než 5. (Knápková, Pavelková, 2010, s. 86)

Tab. 7. Ukazatele zadluženosti (vlastní zpracování)

	2010	2011	2012
Celková zadluženost (%)	35,79	34,53	28,36
Míra zadlužení (%)	55,73	52,74	39,59
Úrokové krytí	12,64	11,83	12,19
Krytí DM dlouhodobými zdroji	2,17	2,17	2,31

Celková zadluženost dosahuje uspokojujících hodnot a vykazuje, že podnik není příliš zadlužený. Podnik uplatňuje konzervativní strategii financování. Celková zadluženost v jednotlivých letech klesala, protože se snižovala hodnota cizích zdrojů; hodnota celkových pasiv nevykazovala velké změny. U celkové zadluženosti a míry zadlužení je největší pokles v roce 2012, kdy se snížily cizí zdroje, zejména dlouhodobé bankovní úvěry, v roce 2012 byl i větší pokles u krátkodobých závazků z obchodních vztahů. U stupně zadlužení na to mělo vliv i zvyšování vlastního kapitálu. Ve sledovaných letech se míra zadlužení snižuje, společnost snižovala podíl cizích zdrojů na vlastním kapitálu. Při žádosti o úvěr by banka mohla hodnotit podnik podle tohoto ukazatele. Hodnoty úrokového krytí ukazují, že společnost tvoří dostatečný zisk na úhradu nákladových úroků. Na relativně vysoké a stále hodnoty má kladný vliv snížení nákladových úroků.

5.2.4 Ukazatele aktivity

Tyto ukazatele umožňují zjistit, jestli je velikost jednotlivých druhů aktiv v rozvaze v poměru k současným hospodářským aktivitám přiměřená, měří schopnost podniku využívat vložené prostředky. Minimální hodnota obratu aktiv je 1 a platí, že čím větší je hodnota ukazatele, tím lepší. Doba obratu zásob udává, jaká doba je nutná k tomu, aby peníze prošly přes výrobu a zboží zase do peněžní formy. Doba obratu závazků by měla být ve výši doby obratu pohledávek. Porovnání doby obratu závazků a doby obratu pohledávek ovlivňuje likviditu podniku. (Knápková, Pavelková, 2010, s. 104)

Tab. 8. Ukazatele aktivity (vlastní zpracování)

	2010	2011	2012
Obrat aktiv	2,17	2,10	2,04
Doba obratu závazků (dny)	17,87	29,62	18,20
Doba obratu zásob (dny)	11,85	16,48	19,32

Obrat aktiv je ve všech letech téměř stejný a udává, že společnost svá aktiva při podnikání využije více než 2x za rok. Aktiva dosahovala přibližně stejných hodnot, tržby poklesly mírně v roce 2012. Doba obratu závazků byla nejvyšší v roce 2011. Tento výsledek ovlivnila výše závazků, které dosahovaly 8 471 tis. Kč. V ostatních letech byly na nižší úrovni. V porovnání s dobou obratu pohledávek, je doba obratu závazků mnohem kratší. Společnost tak platí za své závazky dříve, než dostává zapláceno od svých odběratelů. Doba obratu zásob v letech rostla v důsledku růstu zásob, tržby se mírně snížily jen v roce 2012. Spo-

lečnost má zásoby převážně v podobě materiálu potřebného k provozování činnosti, zásoby zboží nejsou tak vysoké.

5.3 Analýza pohledávek

Obrat pohledávek je vyjadřován jako poměr tržeb a průměrného stavu pohledávek. Udává v podobě počtu obrátek, jak rychle jsou pohledávky přeměněny na peněžní prostředky. (Holečková, 2008, s. 81)

Doba obratu (splatnosti) pohledávek je doba existence kapitálu ve formě pohledávek, vyjadřuje období od okamžiku prodeje do doby platby od svých odběratelů. Delší doba splatnosti pohledávek znamená větší potřebu úvěrů a tím i vyšší náklady (Pavelková, Knápková, 2005, s. 81)

Doba obratu pohledávek z obchodního styku vypovídá o platební disciplíně odběratelů. Z jeho hodnoty lze vyvodit, jestli se podniku daří dodržovat stanovenou obchodně-úvěrovou politiku. (Holečková, 2008, s. 86)

Tab. 9. Obrat pohledávek (vlastní zpracování)

	2010	2011	2012
tržby/pohledávky	4,83	5,00	5,03
Tržby	104 908	104 399	99 203
Pohledávky	21 731	20 895	19 730

Obrat pohledávek udává, kolikrát se položka pohledávek v podniku za rok obrátí. Obrat pohledávek má rostoucí tendenci, což lze hodnotit kladně. Pozitivní vliv na výsledky má snižování hodnoty pohledávek v průběhu jednotlivých let. I když je výše tržeb v roce 2012 nižší než v roce 2011, je hodnota obratu pohledávek v roce 2012 vyšší než v roce 2011.

Tab. 10. Doba obratu pohledávek (vlastní zpracování)

	2010	2011	2012
= (pohledávky/tržby)*365	75,61	73,05	72,59
Průměrná výše pohledávek	21 731	20 895	19 730
Tržby	104 908	104 399	99 203

Doba obratu ukazuje, jak dlouho (kolik dní) trvá, než společnost obdrží finanční prostředky od svých odběratelů, jak dlouho je kapitál v podobě pohledávek. V porovnání s dobou obratu závazků, je doba obratu pohledávek podstatně vyšší. Doba obratu pohledávek by měla být nižší než doba obratu závazků. Naše společnost dosahuje ale opačných výsledků – závazky jsou hrazeny dříve než pohledávky. Podnik má tak větší potřebu úvěrů potřebných na úhradu a tím i vyšší náklady. Doba obratu celkových pohledávek zaznamenala v průběhu let mírný pokles, což se dá hodnotit kladně.

Tab. 11. Doba obratu pohledávek z obchodního styku (vlastní zpracování)

	2010	2011	2012
= (pohl. z obch. styku/tržby) *365	72,96	72,07	72,16
Pohledávky z obchodního styku	20 969	20 615	19 612
Tržby	104 908	104 399	99 203

Doba obratu pohledávek z obchodního styku je kratší, než doba obratu všech pohledávek. Pohledávky z obchodního styku tak netvoří celých 100 % celkových pohledávek, které společnost má. Doba obratu pohledávek z obchodního styku je poměrně stejná ve všech letech, nejsou velké rozdíly ve výši těchto pohledávek.

5.3.1 Horizontální analýza

Tab. 12. Horizontální analýza pohledávek (vlastní zpracování)

Horizontální analýza	Absolutní změna		Relativní změna	
	2011-2010	2012-2011	2011/2010	2012/2011
Krátkodobé pohledávky	-835	-1 165	-3,84%	-5,58%
pohledávky z obchodních vztahů	-353	-1 003	-1,68%	-4,87%
pohledávky - ovládaná nebo ovládající osoba	0	0	0%	0%
pohledávky - podstatný vliv	0	0	0%	0%
Pohledávky za společníky, členy družstva a účastníky sdružení	0	0	0%	0%
sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	0	0	0%	0%
stát - daňová pohledávka	-656	0	-100,00%	0%

krátkodobé poskytnuté zálohy	-7	40	-8,24%	51,28%
dohadné účty aktivní	181	-202	861,90%	-100,00%

U horizontální analýzy je vidět, že se pohledávky v průběhu let snižovali. Největší pokles byl v roce 2012 oproti roku 2011 (- 1165 tis. Kč). V absolutní hodnotě je největší pokles u pohledávek z obchodního styku v roce 2012 (- 1003 tis. Kč.), v relativním vyjádření je to pokles o 4,87 % oproti roku 2011. V roce 2011 je největší pokles absolutně i relativně u daňové pohledávky vůči státu, která v roce 2011 byla 0. Naproti tomu nárůst byl nejvyšší u dohadných účtů aktivních v roce 2011, absolutně i relativně. V roce 2012 byla tato položka nulová. V roce 2012 byl největší nárůst poskytnutých krátkodobých záloh, které se absolutně zvýšily o 40 tis. Kč, relativně o 51,28 %.

5.3.2 Vertikální analýza

Tab. 13. Vertikální analýza pohledávek (vlastní zpracování)

	2010	2011	2012
AKTIVA CELKEM	100,0%	100,0%	100,0%
<i>Krátkodobé pohledávky</i>	44,9%	42,0%	40,6%
Pohledávky z obchodního styku	43,4%	41,4%	40,3%
Pohledávky ke společníkům a sdružení	0,0%	0,0%	0,0%
Sociální zabezpečení	0,0%	0,0%	0,0%
Stát - daňové pohledávky a dotace	1,4%	0,0%	0,0%
Pohledávky v podn. s rozhod. vlivem	0,0%	0,0%	0,0%
Pohledávky v podn. s podstat. vlivem	0,0%	0,0%	0,0%
Krátkodobé poskytnuté zálohy	0,2%	0,2%	0,3%
Jiné pohledávky	0,0%	0,0%	0,0%
Dohadné účty aktivní	0,0%	0,4%	0,0%

Krátkodobé pohledávky tvoří 44,9 % celkových aktiv v roce 2010 a jejich podíl se v následujících letech postupně snižoval. Společnosti se snížily prostředky vázané v pohledávkách. Významnou položkou krátkodobých pohledávek jsou pohledávky z obchodního styku, které tvoří téměř celý procentní podíl pohledávek na celkových aktivech. Ve všech letech společnost poskytovala krátkodobé zálohy, jejichž procentní podíl není příliš významný. I ostatní pohledávky, která má společnost, nemají velký význam.

6 SOUČASNÝ STAV POHLEDÁVEK

Stav pohledávek z obchodních vztahů ve společnosti XY, s. r. o. byl k 31. 12. 2012 ve výši 19 612 tis. Kč. V tomto roce společnost nevytvářela opravné položky k pohledávkám podle zákona o rezervách, ani nebyl prováděn odpis pohledávek. V letech 2010 a 2011 společnost tvořila opravné položky. V roce 2012 se u pohledávek z obchodního vztahu nevyskytuje v rozvaze žádná hodnota u korekce pohledávek.

6.1 Pohledávky do lhůty splatnosti a po lhůtě splatnosti

Tab. 14. Pohledávky podle splatnosti (v tis. Kč, interní zdroj)

	2010	2011	2012
do splatnosti	5 441	5 990	5 729
30 dnů po splatnosti	4 945	4 193	3 285
30-90 dnů po splatnosti	5 666	3 781	3 352
90-180 dnů po splatnosti	1 901	1 723	955
180-360 dnů po splatnosti	1 139	2 463	885
nad 360 dnů po splatnosti	2 210	2 506	4 400
Celkem	21 302	20 656	18 606

Hodnota pohledávek celkem v jednotlivých letech klesala, i když výše pohledávek po splatnosti nad 360 dnů v letech rostla. Někteří odběratelé své pohledávky v průběhu let uhradili.

V roce 2010 společnost měla celkovou hodnotu pohledávek 21 302 tis. Kč. Nejvíce z této částky tvořily pohledávky do splatnosti, protože u některých odběratelů byly pohledávky splatné v roce 2011. Z roku 2005 společnost XY evidovala pohledávku pouze za jedním odběratelem – Svačinová Eva a k této pohledávce vytvořila opravnou položku ve výši 100 % v roce 2010. Neuhrazené pohledávky za rok 2007 byly ve výši 263 tis. Kč. Byly k nim vytvořeny opravné položky ve výši 191 tis. Kč. Opravné položky nebyly tvořeny k pohledávce za dlužníkem Anatolie Tarlapan, která byla v hodnotě 64 506 Kč a byla splatná v roce 2007. Poslední pohledávka roku 2007 byla za společností Bruhn Logistics s. r. o., která byla ve výši 7 551 Kč, ke které mohla společnost XY vytvořit opravnou položku ve výši 100 %.

Pohledávky roku 2008 jsou tvořeny odběrateli Ivo Křápek, Libor Vlach, Ján Šuťák, Vincenc Bako, Mechadop s. r. o., Doprava a mechanizace s. r. o., Truck & Service Line s. r. o., Josef Lochman a Trelleborg Industries s. r. o. K velké většině těchto pohledávek společnost XY tvořila opravné položky a jejich vymáhání řešila soudní cestou. K pohledávkám posledních dvou dlužníků nebyly tvořeny opravné položky ani nebyl proveden jejich odpis. U dlužníka Josefa Lochmana bylo v roce 2010 podepsáno splátkové prohlášení a dlužník postupně splácel.

Pohledávky z roku 2009 byly největší u odběratele Alois Trefil – T Trans, kdy celková hodnota jeho pohledávek je více než 1 mil. Kč, z toho 250 tis. mělo splatnost v roce 2010. Odběratel Zdeněk Kantorek měl celkový dluh vůči společnosti 28 267 Kč. Byla s ním podepsána dohoda o uznání dluhu a jmenovaný splácí.

V roce 2010 měla společnost nejvíce pohledávek vůči společnostem Alois Trefil – T Trans, Přerovská dopravní společnost, EKO Agrostav a. s., Kamil Kantek s. r. o., Stavebniny U Komína s. r. o., Martin Běhal Lorry Trans, C&N Auto s. r. o. a AQUASPED s. r. o. Splatnost faktur u některých odběratelů zasahovala do roku 2011 a většina z nich své dluhy uhradila, i když po splatnosti. Pohledávka vůči Martinu Běhalovi v celkové výši 36 795 Kč nebyla do konce roku 2010 uhrazena a společnost XY ji tak měla dále v evidenci neuhrazených pohledávek. Pohledávky za společnostmi Přerovská dopravní společnost a Kamil Kantek s. r. o. také nebyly uhrazeny a byly přeneseny do dalšího období.

V roce 2011 byla celková hodnota pohledávek 20 656 tis. Kč, z toho bylo opět nejvíce pohledávek do splatnosti. Pohledávky po splatnosti byly z roku 2008 za odběrateli Ivo Křápek, Libor Vlach, MECHADOP Přerov, ke kterým byly tvořeny opravné položky ve výši 100 % hodnoty pohledávky. Z roku 2010 přešly nesplacené pohledávky za společnostmi Přerovská dopravní společnost a Kamil Kantek s. r. o. K těmto pohledávkám společnost netvořila žádné opravné položky. Pohledávka Přerovské dopravní společnosti byla začátkem roku 2011 přihlášená do insolvenčního řízení a nebyly již provedeny žádné dodávky zboží. Největší odběratelé v roce 2011 byli zhruba stejní jako v roce 2010. Patřili mezi ně Alois Trefil, Kamil Kantek s. r. o., Těžká mechanizace s. r. o., Stavebniny U Komína s. r. o., Lakonado s. r. o. nebo AQUASPED s. r. o. Většina těchto společností své pohledávky vůči společnosti XY uhradila. Kamil Kantek s. r. o. podepsal v roce 2010 3 směnky vlastní, každou v hodnotě 500 tis. Kč se splatností v roce 2011. Společnost XY na základě uzavřených kupních smluv dodala požadované zboží začátkem roku 2011

a celková hodnota pohledávky za tímto dlužníkem byla 2 049 tis. Kč a z této částky nebylo nic uhrazeno.

V roce 2012 byla hodnota pohledávek po splatnosti 18 606 tis. Kč. Je to nejméně ve sledovaných letech. Nejvíce tuto hodnotu tvoří pohledávky do splatnosti. Vysoké hodnoty ale v tomto roce dosáhly i pohledávky po splatnosti více než 360 dní, které byly 4 400 tis. Kč. Pohledávky po splatnosti z roku 2010 a 2011 byly tvořeny zejména společnostmi Dalija Sped s. r. o, Martin Běhal Lorry Trans, Přerovská dopravní společnost, Karel Fojtů, Kamil Kantek s. r. o., Alois Trefil – T Trans, C&N Auto s. r. o., Truck Centrum Bohemia, JKZ Trans s. r. o, Synergies Logistiques BV Hranice a. s., Kohout invest v. o. s., Lakonado s. r. o., Julius Kvaš, Věra Brančíková. V následující tabulce jsou vyčísleny pohledávky jednotlivých odběratelů k 31. 12. 2012.

Tab. 15. Pohledávky odběratelů po splatnosti v roce 2012 (vlastní zpracování)

Dlužník	Částka Kč	Řešení
Dalija Sped s. r. o.	20 826	OP 66 %
Martin Běhal	36 795	OP 33 %
František Beránek	14 200	Průběžné splácení
Karel Fojtů	9 391	Nařízena exekuce
Přerovská dopravní společnost	116 917	Přihlášení pohledávky do insolvence
Kamil Kantek s. r. o.	2 049 654	Přihlášení pohledávky do insolvence
Alois Trefil – T Trans	2 439 045	Možnost podání návrhu na zahájení insolvenčního řízení a přihlášení pohledávky v roce 2013
C&N Auto s. r. o.	43 559	OP 33 %
Truck Centrum Bohemia	209 256	OP 33 %
JKZ Trans s. r. o.	73 291	Návrh na vydání platebního rozkazu v roce 2013
JKB Trans s. r. o.	93 912	Návrh na vydání platebního rozkazu v roce 2013
Synergies Logistiques	151 580	Společnost je v likvidaci od ledna 2013
Bramid s. r. o.	46 663	Průběžné splácení
MOVITA s. r. o.	17 280	Vyhlášen konkurz na majetek společnosti
Kohout invest v. o. s.	54 465	OP 66 % v roce 2013

Lakonado s. r. o.	34 501	OP 66 % v roce 2013
Julius Kvaš	96 495	Průběžné splácení
Věra Brančíková	15 758	Průběžné splácení
MEX cargo s. r. o.	35 000	Průběžné splácení
Profigreen s. r. o.	8 108	Prohlášen konkurz na majetek společnosti

Tyto pohledávky nebyly uhrazeny ani v roce 2013. Mezi hlavní odběratele v roce 2012 patřily společnosti Alois Trefil – T Trans, Těžká mechanizace s. r. o., Lakonado s. r. o., Stavebniny U Komína s. r. o. nebo společnost Eko Agrostav a. s. Pohledávky z roku 2012 splatné v roce 2013 byly z převážné části uhrazeny. Společnost Synergies Logistiques BV Hranice a. s. „v likvidaci“ je do roku 2013 v likvidaci, kdy bylo rozhodnuto o zrušení společnosti likvidací. Na majetek společnosti MOVITA s. r. o. byl v roce 2011 vyhlášen konkurz, společnost XY svou pohledávku nepřihlásila. Pohledávka za společností Profigreen s. r. o. byla přihlášená v roce 2011, na majetek dlužníka byl prohlášen konkurz, který byl ale zrušen pro nedostatek majetku. Pohledávka odběratele Alois Trefil – T Trans bude přihlášená do insolvence.

U dlužníků Alois Trefil – T Trans, JKZ Trans s. r. o., JKB Trans s. r. o., Kohout invest v. o. s. a Lakonado s. r. o. jsou uvedeny navrhované způsoby řešení jednotlivých pohledávek. Tyto návrhy jsou dále zpracovány v projektové části diplomové práce.

6.2 Opravné položky k pohledávkám

V roce 2010 společnost tvořila opravné položky k pohledávkám, jejichž dobytí bylo ohroženo, ve výši 550 tis. Kč.

Opravné položky k pohledávkám po lhůtě splatnosti byly vytvořeny na základě zákona o rezervách na zjištění základu daně takto:

- 100 % opravná položka za dlužníky více jak 36 měsíců po splatnosti podle § 8 odst. a) zákona o rezervách,
- 50 % opravná položka za dlužníky více jak 18 měsíců po splatnosti podle § 8 odst. a) zákona o rezervách,
- 100 % opravná položka za dlužníky podle § 8, odst. c) zákona o rezervách.

Společnost neuplatňovala v roce 2010 odpis pohledávek podle zákona o daních z příjmů.

Tab. 16. Opravné položky 2010 (interní zdroj)

	§ 8a 100%	§ 8a 50%	§ 8c
Svačinová Eva			10 085
Šuták Jan			25 880
Technik Art	89 682		
TERM BRIK	80 893		
Truck Service			9 437
Vlach Libor		279 891	
Bako Vincenc			15 800
Křápek Ivo		38 343	
§ celkem	170 575	318 234	61 202

Opravná položka ve výši 100 % byla vytvořena za společnostmi Technik Art a Term Brik. Tyto pohledávky byly splatné v roce 2006 a v roce 2010 byly tak po splatnosti více než 36 měsíců. Pohledávka za společností Technik Art s. r. o. byla na základě stanoviska advokáta označena za fakticky nedobytnou a její vymáhání tak bylo ukončeno. Společnost Term Brik je v likvidaci. Společnost XY přihlásila svou pohledávku do exekuce, ale společnost Term Brik není schopna hradit své závazky. Pohledávky za Liborem Vlachem i Ivo Křápkem byly po splatnosti více než 18 měsíců a společnost tak tvořila opravnou položku ve výši 50 %. Základna pro výpočet opravné položky u Libora Vlacha byla 559 783 Kč. Celková hodnota pohledávky Ivo Křápkem byla ve výši 76 686 Kč. Pohledávky za dlužníky Eva Svačinová a Vincenc Bako byly označeny za fakticky nedobytné a jejich vymožení za nereálné. U obou pohledávek byl podán návrh na nařízení exekuce. Na dlužníka Jána Šutáka podala společnost XY exekuční žalobu a následně byla exekuce nařízena.

V účetním období roku 2011 byly vytvořeny opět opravné položky k ohroženě dobytým pohledávkám v celkové výši 600 tis. Kč. U některých pohledávek se společnosti dařilo zabezpečit návratnost a úhradu pohledávek.

Opravné položky v roce 2011 k pohledávkám po lhůtě splatnosti byly vytvořeny na základě zákona o rezervách na zjištění základu daně takto:

- 33 % opravná položka za dlužníky více jak 12 měsíců po splatnosti podle § 8 odst. a) zákona o rezervách,

- 66 % opravná položka za dlužníky více jak 24 měsíců po splatnosti podle § 8 odst. a) zákona o rezervách,
- 100 % opravná položka za dlužníky více jak 36 měsíců po splatnosti podle § 8 odst. a) zákona o rezervách,
- 100 % opravná položka za dlužníky podle § 8, odst. c) zákona o rezervách.

Ani v roce 2011 společnost neuplatnila možnost odpisu pohledávek podle zákona o daních z příjmů.

Tab. 17. Opravné položky 2011 (interní zdroj)

	§ 8a 33%	§ 8a 66%	§ 8a 100%	§ 8c
Vlach Libor			559 783	
Křápek Ivo			76 686	
Běhal Martin	12 142			
CARGO				20 000
C&N Auto	14 374			
Dalija		13 745		
Doprava a mechanizace				15 000
MECHADOP			138 117	
TRUCK Centrum Bohemia	69 054			
Základna 2010 + 2011	289 606	20 826	945 160	96 202

Základna pro výpočet opravné položky u Libora Vlacha byla 559 783 Kč. Společnost tuto pohledávku nejdříve upomínala, poté byl ale podán návrh na zahájení rozhodčího řízení a posléze v roce 2011 vydán rozhodní nález. V roce 2011 společnost vytvořila opravnou položku na zbylých 50 % hodnoty pohledávky. Celková hodnota pohledávky Ivo Křápek byla ve výši 76 686 Kč. I zde společnost nejdříve zaslala upomínku, ale v roce 2010 byl podán návrh na exekuci a vydáno usnesení o nařízení exekuce. K 31. 12. 2012 měl Ivo Křápek další pohledávku vůči společnosti XY ve výši 30 261 Kč, která byla postoupena okresnímu soudu. S věcí se však nijak nepohnulo a společnost tak tuto pohledávku ke konci roku 2012 odepsala v celkové výši. Opravné položky k těmto dlužníkům byly v roce 2011 ve výši 100 %. Základna pro výpočet opravné položky u Martina Běhala byla 36 795

Kč, opravná položka byla v roce 2011 vytvořena ve výši 33 %. U pohledávky společnosti CARGO NV s. r. o. byla opravná položka ve výši celkové hodnoty pohledávky, protože byla nižší než 30 000 Kč. Na společnost byl podán návrh na exekuci, exekutor ale nezjistil žádný postižitelný majetek. Pohledávka byla posléze označena za fakticky nedobytnou a byl proveden její zákonný odpis v roce 2012. Základna pro výpočet opravné pohledávky u společnosti C&N AUTO s. r. o. byla 43 559 Kč a opravná položka byla vytvořena podle zákona o rezervách ve výši 33 %. Pohledávka byla přihlášena do insolvenčního řízení, kdy insolvenční správce vydal stanovisko ke zpeněžení nemovitosti, se kterým společnost XY souhlasila. Na společnost byl vyhlášen konkurz. Společnost XY měla pohledávku vůči firmě Dalija Sped s. r. o. ve výši 20 826 Kč, ke které vytvořila v roce 2011 opravnou položku 66 % z hodnoty pohledávky (13 745 Kč). Společnost XY přihlásila tuto pohledávku do insolvenčního řízení a na majetek firmy Dalija Sped s. r. o. byl vyhlášen následně konkurz. K pohledávce společnosti MECHADOP s. r. o. byla vytvořena opravná položka ve výši 100 %, protože byla více než 36 měsíců po splatnosti. Pohledávka za touto společností byla označena za fakticky nedobytnou a její vymožení za nereálné. Byl vydán platební rozkaz v roce 2009 a poté podán návrh na výkon exekuce a zablokován bankovní účet společnosti. Poslední pohledávkou, ke které společnost XY tvořila opravné položky, byla vůči společnosti TRUCK Centrum Bohemia s. r. o. Opravná položka byla tvořena v roce 2011 ve výši 33 %, protože pohledávka byla po splatnosti více než 12 měsíců. Celková hodnota pohledávky této společnosti byla ve výši 209 256 Kč.

V roce 2012 společnost už netvořila žádné opravné položky k pohledávkám. Ty byly v tomto roce zrušeny a také vyřazeny z evidence v celkové výši 1 150 tis. Kč. Společnost usoudila, že jejich další vymáhání by nemuselo přinést požadovaný výsledný efekt a náklady by dále rostly. Na účet 546 Odpis pohledávek byla převedena hodnota opravných položek ve výši 840 tis. Kč. Zbýlých 310 tis. Kč tvoří základny pro výpočet opravných položek ve výši 33 % a 66 % podle zákona o rezervách.

K ostatním pohledávkám, které společnost měla ve sledovaných letech v evidenci, netvořila žádné opravné položky, ani účetní ani daňové. Společnost mohla tvořit alespoň účetní opravné položky k pohledávkám po splatnosti, v určité procentní výši podle rizika nedobytnosti nebo podle délky doby po splatnosti.

6.3 Současný stav

Tab. 18. Pohledávky po splatnosti
k 30. 6. 2013 (tis. Kč, interní zdroj)

Dny po splatnosti	Částka
Do 30 dnů	3 380
30-90 dnů	3 323
90-180 dnů	805
180-360 dnů	1 370
Nad 360 dnů	5 011
Po splatnosti celkem	13 889

Pohledávky, které jsou po splatnosti více než 360 dnů, jsou pohledávky z roku 2010 a 2011. Byly převážně za společnostmi Alois Trefil – T Trans, Kamil Kantek s. r. o., Lakonado s. r. o., Synergies Logistiques a Kohout Invest s. r. o. K těmto pohledávkám společnost měla vytvořit daňové nebo účetní opravné položky v roce 2012 a k pohledávkám, které byly splatné v roce 2011. Největší část pohledávek po splatnosti více než 360 dnů má společnost za odběrateli Kamil Kantek s. r. o. a Alois Trefil – T Trans. Pohledávky ostatních společností, které jsou po splatnosti více než 360 dnů, jsou v celkové hodnotě 1 000 tis. Kč. Odběrateli Kamil Kantek s. r. o. společnost XY přestala dodávat zboží v průběhu roku 2011 kvůli neschopnosti odběratele platit za své závazky. Společnost Alois Trefil – T Trans má závazky vůči společnosti XY i během roku 2013. Celková výše pohledávek Aloise Trefila je 2 429 tis. Kč, z toho je 83 tis. Kč splatných v roce 2013. Pohledávky tohoto odběratele v roce 2013 jsou ve výši 1 031 tis. Kč. Celková hodnota pohledávek je ve výši 3 471 tis. Kč.

Zbylé pohledávky po splatnosti do 180 dnů mají splatnost v roce 2013 a těmi by se společnost měla zabývat v následujícím roce, pokud nebudou do konce účetního období uhrazeny.

7 PROJEKT ŘÍZENÍ POHLEDÁVEK

Správné řízení pohledávek by mělo minimalizovat podíl nedobytných pohledávek a pohledávek hrazených se zpožděním. Řízení pohledávek zahrnuje jejich správu a evidenci, způsoby zajištění a případné vymáhání pohledávek po splatnosti.

7.1 Správa a evidence pohledávek

Účetnictví společnosti XY, s. r. o. je vedeno externí firmou. Tato externí společnost využívá pro evidenci pohledávek ekonomický software Pohoda. V softwaru jsou evidovány všechny pohledávky společnosti XY za jednotlivými odběrateli za určité období. Podle potřeby je možné zjistit ze softwaru, jaké výše dosahují pohledávky konkrétního odběratele, které z nich jsou zaplacené, které jsou do splatnosti a které po splatnosti.

Správu pohledávek zajišťuje externí účetní kancelář. Účetní kancelář poskytuje společnosti přehled pohledávek podle doby splatnosti a přehled pohledávek, které jsou již po splatnosti. Vedení společnosti XY poté vyhodnocuje pohledávky a navrhuje určitá opatření. Společnost spolupracuje také s advokátní kanceláří, která zajišťuje správu pohledávek při soudním řízení.

V současnosti je doba splatnosti faktur stanovena na 14 dnů. U některých odběratelů je tato doba až 3 měsíce od data vystavení faktury. Delší dobu splatnosti by společnost měla nabízet pouze těm odběratelům, kteří jsou spolehliví a své závazky hradí řádně a včas. Doba splatnosti by měla být sjednocena na 14 dnů. V případě, že se odběratel dostane s platbou do prodlení a neuhradí svůj závazek ani několik dnů po splatnosti, ani po upomínání dodavatelem, společnost XY by měla omezit dodávky zboží tomuto odběrateli.

7.1.1 Zjišťování informací

Pro společnost by bylo také vhodné zjišťování potřebných informací o svých stálých odběratelích.

Jako zdroje pro zjišťování informací o odběratelích může využít:

1. Obchodní rejstřík, kde je možné z výpisu z obchodního rejstříku získat základní informace o společnosti. Rejstřík je přístupný na internetové adrese www.justice.cz, kde je zpřístupněn i insolvenční rejstřík, ve kterém společnost může zjistit, jestli odběratel není v insolvenční nebo na něj byl prohlášen konkurz. Na stejné adrese je možné nahlížet i do evidence úpadců.

2. Obchodní věstník, ve kterém jsou informace o vstupu dlužníka do konkurzu nebo likvidačního řízení. Jsou v něm uvedené i informace dostupné z obchodního rejstříku.
3. Centrální registr dlužníků ČR, kde se společnost musí nejprve registrovat, aby mohla získat informace o odběrateli, zda je na seznamu dlužníků a jaké zkušenosti mají s tímto odběratelem ostatní společnosti nebo podnikatelé. Zajišťuje kontrolu a prevenci před vznikem neplatiče. Informace dostupné z centrálního registru jsou vhodné pro prověrku bonity klienta.

V tabulce Tab. 19. jsou uvedeny informace u vybraných odběratelů – dlužníků, které jsou dostupné.

Tab. 19. Informace o dlužnících (vlastní zpracování)

Dlužník	Zdroj informací	Získané informace
Alois Trefil – T Trans	Registr dlužníků	Hodnocení bývalého zaměstnance, kterému společnost dluží výplatu za několik měsíců.
	Obchodní rejstřík	Podle poslední vložené listiny (účetní závěrka 2011) společnost není zisková a dlouhodobé závazky vzrostly.
Bramid s. r. o.	Obchodní rejstřík Obchodní věstník	Podle posledních vložené listiny (účetní závěrka 2012) společnost je ztrátová; nejsou uvedeny žádné údaje o nařízení exekuce nebo zahájení insolvenčního řízení.
Kamil Kantek s. r. o.	Insolvenční rejstřík	V roce 2012 podán návrh na zahájení insolvenčního řízení a prohlášení konkurzu na majetek dlužníka; v roce 2013 prohlášený konkurz.
Synergies Logistiques a. s.	Obchodní rejstřík Obchodní věstník	V roce 2013 akcionáři rozhodli o zrušení společnosti likvidací, rozhodnutí bylo sepsáno notářským zápisem.
Transpal s. r. o.	Obchodní rejstřík Obchodní věstník	V roce 2012 společnost vyhlásila insolvenční řízení s návrhem na povolení oddlužení; v roce 2013 vstoupila do likvidace.

Dostupné informace o odběratelích by vedení společnosti mělo pravidelně analyzovat a vyhodnocovat, aby společnost XY předešla nesplaceným pohledávkám. K vybraným společnostem jsou informace dostupné převážně z obchodního rejstříku, insolvenčního rejstříku a obchodního věstníku. Z uvedených společností je další spolupráce možná pouze se společností Bramid s. r. o.

7.2 Zajištění pohledávek

Zajištění pohledávek se provádí jako preventivní, např. při vzniku smlouvy, zajišťují se pohledávky po splatnosti a také nedobytné pohledávky.

Vzhledem k velkému objemu pohledávek po splatnosti, by společnost měla zvážit dosa-
vadní způsoby zajištění pohledávek a jejich účinnost.

7.2.1 Preventivní zajištění pohledávek

Základem pro vznik pohledávek je sepsání kupní smlouvy. Pro vymáhání pohledávek na základě smlouvy je důležitý její obsah a stanovené dodací a platební podmínky.

Dodávky jsou uskutečňovány na základě kupních smluv, které mají podobu podle obchodního zákoníku. Kupní smlouva je ve většině případů uzavírána ústně, u některých odběratelů má písemnou formu. Většina dodávek je tak prováděna na základě přijatých objednávek a následné fakturace.

Společnost by měla uzavírat kupní smlouvy písemně. Smlouvy, které společnost XY uzavírá s odběrateli na vyšší částku, by měla opatřit určitou, např. rozhodčí nebo zajišťovací doložkou. Také by ve smlouvách mělo být stanoveno vymáhací právo. V zajišťovací doložce by mělo být specifikováno, jakým způsobem bude zajištění pohledávky provedeno. Pohledávka může být zajištěna např. bankovní zárukou, směnkou nebo zástavním právem k věci movité nebo nemovité. V rozhodčí doložce by mělo být uvedeno místo, kde bude rozhodčí řízení probíhat. Většinou místem rozhodčího řízení bývá sídlo věřitele.

Bankovní záruku poskytne banka na základě informací, které o svém klientovi má a vystaví ji klientům schopným dostát svým závazkům. Tento způsob zajištění by společnost mohla využít u klientů, kteří sice mají pohledávky již po splatnosti, ale jejich doba po splatnosti nepřesáhne např. 15 dnů.

Zajištění formou směnek společnost XY, s. r. o. využila např. u odběratele Kamil Kantek s. r. o., kterou poté uplatnila při insolvenčním řízení. Současné zajištění formou směnk

společnost XY provádí prostřednictvím blankosměnek, kde věřitel posléze dopíše celkovou hodnotu pohledávky za odběratelem.

Zajištění pohledávky zástavou by společnost mohla provést zástavou movité věci, jelikož je pro odběratele dodavatelem pneumatik, a tuto zástavu by pak mohla zpeněžit jejím prodejem. Zástavu nemovité věci, např. budovy skladu, by společnost XY mohla využít pro svou podnikatelskou činnost nebo ji také zpeněžit v dražbě, ale pouze, když na to dlužníka předem upozorní.

Vzor kupní smlouvy upravené o rozhodčí doložku je v příloze P I.

7.2.2 Zajištění pohledávek po splatnosti

Pohledávky po splatnosti může společnost zajistit např. uznáním závazku, vzájemným zápočtem pohledávek a závazků, postoupením pohledávky nebo exekučním titulem.

Uznání závazku musí být sepsané písemně a podepsané dlužníkem. Tento způsob zajištění společnost XY v minulosti již využila u dlužníka/odběratele Josefa Lochmana. Pohledávka za tímto odběratelem byla z roku 2008 v celkové výši 73 977 Kč. V listopadu roku 2010 společnost XY doručila odběrateli upomínku. Následně začátkem roku 2010 bylo dlužníkem podepsáno uznávací a splátkové prohlášení, které bylo účinné, dlužník splácel svůj dluh a v roce 2012 tato pohledávka nebyla již v evidenci.

Vzájemný zápočet pohledávek a závazků musí být sjednán písemně mezi společnostmi XY a jejím odběratelem. Zápočet je možný pouze na základě Dohody o vzájemném vyrovnání pohledávek a závazků, který podepisují statutární orgány společností – jednatele. Pokud je tedy odběratel společnosti XY zároveň i někdy dodavatelem, může této možnosti využít.

Postoupení pohledávky je možné ve lhůtě splatnosti i po lhůtě splatnosti. Při postoupení pohledávky jinému subjektu získává většinou původní věřitel hodnotu nižší, než byla původní pohledávka. Původní věřitel společnost XY tak neváže své finanční prostředky v pohledávkách, ale může prostředky získané postoupením pohledávky investovat a mohou tak přinášet zisk. Pohledávky může společnost postoupit specializovaným agenturám a společnostem, které postupují pohledávky a následně je i vymáhají. Pohledávka by těmito společnostem měla být postoupena v době 40-60 dnů po splatnosti, protože s delší dobou po splatnosti ztrácí pohledávka na hodnotě. Společnost XY by tak mohla postoupit pohledávky, jejichž splatnost byla v červnu 2013. Společnost tento způsob zajištění v současné době nevyužívá.

Zajištění exekucním titulem společnost využívá nejvíce ve formě platebního rozkazu. Je možnost využít i směnečný platební rozkaz. Společnost XY u dlužníků, kteří nesplácí své závazky, vydává Návrh na vydání elektronického platebního rozkazu.

Dále bude zpracován Návrh na vydání platebního rozkazu u konkrétního odběratele, jehož pohledávky byly splatné již v roce 2010 a jsou tak po splatnosti více než 360 dnů a společnost XY je prozatím nijak neřešila. Vzor tohoto návrhu vydaného na konkrétního odběratele je také uveden v příloze P III. V příloze P IV je také uveden návrh na vydání elektronického platebního rozkazu.

7.2.3 Zajištění nedobytných pohledávek

Možností zajištění nedobytných pohledávek společnost XY jsou opravné položky nebo přímý odpis pohledávek. Jelikož společnost XY nemá vnitřní směrnici, která by upravovala tvorbu opravných položek k pohledávkám, bude součástí této podkapitoly i návrh vnitřní směrnice pro tvorbu OP.

Vnitřní směrnice na tvorbu OP k pohledávkám

Společnost XY, s. r. o. tvoří opravné položky k pohledávkám pouze podle Zákona o rezervách. Netvoří je však ke všem pohledávkám, které jsou v konkrétním roce tvorby po splatnosti více než min. 12 měsíců. Ve vnitřní směrnici pro tvorbu OP k pohledávkám by tak mělo být stanoveno, jak bude účetní jednotka tvořit OP podle zákona o rezervách jako zákonné a jak na základě svého uvážení a rozhodnutí jako OP účetní. Kromě tvorby OP by směrnice měla také upravovat jejich zrušení.

Obsah a účel směrnice

Směrnice popisuje tvorbu a zrušení opravných položek, které společnost tvoří k nepromlčeným pohledávkám po splatnosti. Také je zde uvedena procentní výše pro tvorbu zákonných a účetních opravných položek. Účelem této směrnice je správné stanovení postupu při vytváření a rozpouštění opravných položek a jejich účtování pro zachování zásady opatrnosti.

Směrnice pro tvorbu opravných položek je vytvořena v souladu s příslušnými ustanoveními:

- Zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví,
- Zákona č. 593/1992 Sb., o rezervách,

- Zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů,
- Vyhlášky č. 500/2002 Sb., k zákonu o účetnictví,
- Českých účetních standardů.

A) OBECNÁ ČÁST

Opravnými položkami se rozumí opravné položky vymezené zákonem o rezervách pro zjištění základu daně, ve znění pozdějších předpisů, vytvořených k rozvahové hodnotě nepromlčených pohledávek. Rozvahovou hodnotou pohledávky se rozumí jmenovitá nebo pořizovací hodnota pohledávky zaúčtovaná na rozvahových účtech poplatníka. Opravné položky lze tvořit pouze k pohledávkám, které byly dříve zaúčtovány do výnosů.

A.1) Tvorba a zrušení opravných položek

Opravné položky se tvoří podle tohoto zákona a uplatňují se za zdaňovací období, kterým se rozumí 12 po sobě jdoucích měsíců. Tvorba opravných položek, které jsou uplatněny jako výdaj (náklad) na dosažení, zajištění a udržení příjmů, musí být vždy zaúčtována podle zvláštního právního předpisu, kterým je zákon o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. Opravné položky slouží ke krytí ztrát z odpisů pohledávek, ke kterým byly vytvořeny nebo ke krytí rozdílu mezi jmenovitou hodnotou pohledávky a její pořizovací cenou. Opravné položky se zruší ve stejném období, kdy pominuly důvody jejich vytvoření.

B) VNITROPODNIKOVÁ ÚPRAVA

Účetní jednotka bude vytvářet opravné položky účetní i opravné položky ve smyslu zákona o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákonné opravné položky se zahrnují do základu pro výpočet daně z příjmů. Účetní opravné položky se nezahrnují do základu pro výpočet daně z příjmů.

B.1) Zákonné opravné položky

Zákonné opravné položky se vytvářejí podle § 8 a § 8a zákona o rezervách jako opravné položky k pohledávkám za dlužníky v insolvenčním řízení a jako opravné položky k nepromlčeným pohledávkám se splatností po 31. 12. 1994. Způsob jejich tvorby a výše za zdaňovací období musí být prokazatelné.

Zákonné opravné položky k nepromlčeným pohledávkám jsou tvořeny ve výši určené zákonem o rezervách § 8 a § 8a. Podle tohoto paragrafu se opravné položky tvoří k nepromlčeným pohledávkám, jejichž rozvahová hodnota v okamžiku vzniku nepřesáhne částku 200 000 Kč. Opravné položky k těmto pohledávkám budou tvořeny v případě, že bylo-li

ohledně těchto pohledávek zahájeno rozhodčí řízení nebo soudní řízení, kterého se bude společnost XY, s. r. o. účastnit. Výše opravných položek závisí na uplynutí určité doby od konce sjednané lhůty splatnosti pohledávky.

Tab. 20. Výše opravných položek u pohledávek do 200 000 Kč (vlastní zpracování)

Doba	% neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky
6 měsíců	20 %
12 měsíců	33 %
18 měsíců	50 %
24 měsíců	66 %
30 měsíců	80 %
36 měsíců	100 %

Pro tvorbu opravných položek k pohledávkám, jejichž částka je vyšší než 200 000 Kč, může společnost XY, s. r. o. vytvořit v případě, pokud k těmto pohledávkám bylo zahájeno rozhodčí, soudní nebo správní řízení a že od konce lhůty jejich splatnosti uplynulo více než:

Tab. 21. Výše opravných položek u pohledávek nad 200 000 Kč (vlastní zpracování)

Doba	% neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky
6 měsíců	20 %
12 měsíců	33 %
18 měsíců	50 %
24 měsíců	66 %
30 měsíců	80 %
36 měsíců	100 %

Tyto opravné položky, které společnost XY, s. r. o. takto vytvořené k nepromlčeným pohledávkám, se zruší, pokud pominou důvody pro jejich existenci nebo se pohledávka promlčela.

Společnost XY, s. r. o. využije při tvorbě opravných položek také možnosti ustanovení § 8c zákona o rezervách, kdy lze vytvořit opravnou položku ve výši 100 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky.

Této možnosti využije společnost XY, s. r. o. vždy, když:

- se nejedná o pohledávku vymezenou v § 8, § 8a a § 8b zákona o rezervách,
- rozvahová hodnota pohledávky bez příslušenství v okamžiku jejího vzniku nepřesáhne 30 000 Kč,
- od konce sjednané lhůty splatnosti uplynulo nejméně 12 měsíců,
- celková hodnota pohledávek vůči témuž dlužníkovi nepřesáhne částku 30 000 Kč za období, za které se podává daňové přiznání.

K opravným položkám k pohledávkám vytvořeným podle ustanovení § 8c zákona o rezervách bude společnost XY, s. r. o. vést samostatnou evidenci.

Pro účtování zákonných opravných položek bude společnost XY, s. r. o. využívat účet 391 – Opravná položka k pohledávkám podle účtového rozvrhu pro podnikatele. K tomuto účtu bude zřízen analytický účet 391/110 – Opravná položka k pohledávkám – zákonná § 8a, vytvořená podle § 8a zákona o rezervách. Jelikož je potřeba vést samostatnou evidenci opravných položek vytvořených podle § 8c zákona o rezervách, bude založen analytický účet 391/120 – Opravná položka k pohledávkám – zákonná § 8c. Výše opravné položky zaúčtována na tomto účtu bude zároveň účtována na stranu MD účtu 558 – Tvorba a zúčtování zákonných opravných položek.

B.2) Účetní opravné položky

Tyto opravné položky budou vytvářeny pro snížení ocenění, které nemá trvalý charakter, ale je pouze přechodné. O opravných položkách k pohledávkám společnost účtuje v případě, kdy nejsou tvořeny v souladu se zákonem o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů.

Výše vytvořených účetních opravných položek je uvedena v následující tabulce, procentní výše pohledávky vychází z délky doby po splatnosti:

Tab. 22. Účetní OP k pohledávkám po splatnosti (vlastní zpracování)

Splatnost do	Doba	% neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky
31. 12. 2012	12 měsíců	25 %
31. 12. 2011	24 měsíců	50 %
31. 12. 2010	36 měsíců	75 %
31. 12. 2009	48 měsíců	100 %

Pro účtování účetních opravných položek bude společnost využívat syntetický účet 391 – Opravná položka k pohledávkám, ke kterému bude založen další analytický účet 391/200 – opravná položka k pohledávkám – účetní. Na tomto analytickém účtu budou zachyceny vytvořené účetní opravné položky ve výši podle tabulky uvedené výše. Hodnota těchto opravných položek se bude účtovat do nákladů na stranu MD účtu 559 - Tvorba a zúčtování opravných položek.

C) ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

O změnách této směrnice může rozhodovat pouze jednatel společnosti prostředním písemného „Rozhodnutí jednatele“.

Dále budou vyčísleny i účetní opravné položky k pohledávkám, jejichž výše bude stanovena právě podle této vnitřní směrnice pro tvorbu opravných položek.

Účetní opravné položky

Společnost XY, s. r. o. tvoří opravné položky k pohledávkám po splatnosti podle § 8a a § 8c zákona o rezervách. Z důvodu opatrnosti by také bylo přínosné tvořit účetní opravné položky.

K pohledávkám, ke kterým byly vytvářeny opravné položky v předcházejících letech, které jsou uvedené v tabulce Tab. 17., bude ke konci roku 2013 opravná položka ve výši 100 %, protože od lhůty jejich splatnosti uplynulo více než 36 měsíců.

Jedná se o tyto pohledávky:

Tab. 23. Opravné položky 2013 (vlastní zpracování)

Odběratel	Hodnota pohledávky	OP 100 %
Martin Běhal	36 795	36 795
C&N Auto	43 559	43 559
Truck Centrum Bohemia	209 256	209 256

Když v roce 2012 společnost zrušila veškeré opravné položky k pohledávkám, z účtu opravných položek odepsala i tehdejší výši opravných položek k těmto pohledávkám. Na účet 546 – Odpis pohledávek byla převedena hodnota 840 tis. Kč, což byla hodnota pohledávek s OP 100 % v roce 2011. Zároveň k těmto pohledávkám mohly být v předcházejících letech tvořeny účetní opravné položky z důvodu opatrnosti.

K 30. 6. 2013 má společnost v evidenci ještě pohledávku vůči společnosti Dalija Sped, s. r. o., na kterou byl podán návrh na zahájení insolvence a společnost XY, s. r. o. svou pohledávku vůči této společnosti přihlásila. Společnost XY mohla tak k této pohledávce vytvořit opravnou položku ve výši 100 %, protože pohledávka byla za dlužníkem v insolvenční.

Na dlužníka Kamil Kantek, s. r. o. vydala společnost XY, s. r. o. v roce 2012 návrh na zahájení insolvenčního řízení a následně pak byla pohledávka za tímto dlužníkem přihlášena do insolvence ve výši 2 049 654 Kč. Společnost XY dodávala zboží dlužníkovi v letech 2010 a 2011. Při první opožděné platbě měla společnost XY omezit dodávky zboží dlužníkovi. Společnost průběžně telefonicky i písemně upomínala dlužníka o zaplacení částky, ale ten nereagoval. Z důvodu opatrnosti měla společnost XY vytvořit opravné položky za tímto dlužníkem podle délky doby po splatnosti. Jelikož pohledávky byly splatné do konce roku 2010 a 2011, může společnost podle výše navržené směrnice vytvořit účetní opravné položky ve výši 50 % a 75 %.

Tab. 24. OP k pohledávkám Kamil Kantek, s. r. o. k 31. 12. 2013
(vlastní zpracování)

Splatnost	Základna	Opravná položka
Do 31.12.2010	774 758	581 069
Do 31.12.2011	1 274 896	637 448
Celkem	2 049 654	1 218 517

Částka 1 218 517 Kč bude k 31. 12. 2013 zaúčtována na stranu D účtu 391/200 – Opravné položky k pohledávkám - účetní oproti straně MD účtu 559 – Tvorba a zúčtování opravných položek.

Obdobně by společnost XY, s. r. o. měla postupovat i u dalších odběratelů, vůči kterým má pohledávky po splatnosti a jejichž úhrada není jistá.

Jelikož se jedná o pohledávky, které jsou po splatnosti více než 12 měsíců, společnost nepředpokládá jejich uhrazení v plné výši a proto z důvodu opatrnosti by bylo vhodné vytvořit tyto účetní opravné položky. V následující tabulce je vyčíslena celková výše účetních opravných položek, které by měla společnost vytvořit k 31. 12. 2013.

Tab. 25. Účetní opravné položky k 31. 12. 2013
(vlastní zpracování)

Splatnost	Základna	Opravná položka
Do 31.12.2009	27 383	27 383
Do 31.12.2010	1 274 039	955 529
Do 31.12.2011	2 901 217	1 450 608
Do 31.12.2012	2 179 122	544 781
Celkem	6 381 761	2 978 301

V hodnotě těchto opravných položek je tedy zahrnuta i pohledávka dlužníka Kamil Kantek s. r. o., k jehož pohledávce byly opravné položky vyčísleny v předcházející tabulce. Částka opravné položky bude zaúčtována na stranu MD účtu 559 – Tvorba a zúčtování opravných položek a na stranu D účtu 391/200 – Opravná položka k pohledávkám – účetní.

Zákonné opravné položky

Podle zákona o rezervách si společnost může v roce 2013 uplatnit opravné položky ve výši 100 % u odběratelů Kamil Kantek, s. r. o., Alois Trefil – T Trans, Přerovská dopravní společnost s. r. o. a Profigreen s. r. o., protože tyto pohledávky jsou přihlášeny do insolvence ve lhůtě stanovené pro přihlášení pohledávek. V předcházejících letech tyto opravné položky nebyly účtovány.

Tab. 26. OP k pohledávkám v insolvenci 2013 (vlastní zpracování)

Dlužník	Základna	OP 100 %	MD	D
Kamil Kantek s. r. o.	2 049 654	2 049 654	558	391/110
Alois Trefil – T Trans	3 470 987	3 470 987	558	391/110
Přerovská dopravní společnost s. r. o.	116 917	116 917	558	391/110
Profigreen s. r. o.	8 108	8 108	558	391/110
Celkem	5 645 666	5 645 666		

Opravnou položku podle § 8a zákona o rezervách může společnost vytvořit u pohledávek za společnostmi Synergies Logistiques BV Hranice a. s., Kohout invest v. o. s nebo také společností Lakonado s. r. o. Výše vytvořených opravných položek je uvedena v následující tabulce:

Tab. 27. OP k pohledávkám k 31. 12. 2013 podle § 8a (vlastní zpracování)

Dlužník	Základna	§ 8a 66 %
Synergies Logistiques a. s.	151 583	100 045
Kohout invest v. o. s.	54 465	35 947
Lakonado s. r. o.	34 501	22 771
Celkem	240 549	158 763

Opravné položky k pohledávkám za těmito odběrateli jsou vytvořeny podle § 8a zákona o rezervách. Jejich výše je stanovena v hodnotě 66 % rozvahové hodnoty pohledávky, protože pohledávky byly splatné v roce 2011 a od konce lhůty splatnosti uplynulo více než 24 měsíců. Celková hodnota opravné položky 158 763 Kč bude zaúčtována na stranu MD

účtu 558 – Tvorba a zúčtování zákonných opravných položek a na stranu D účtu 391/110 – Opravná položka k pohledávkám – zákonná § 8a.

Odpis pohledávky

Přímý odpis pohledávky může společnost XY, s. r. o. využít u pohledávek za společnostmi, které byly přihlášeny do insolvenčního řízení a toto řízení bylo skončeno. Nejdříve se musí zrušit opravná položka vytvořená k těmto pohledávkám a následně je možné zaúčtovat daňově uznatelný jednorázový odpis. Tyto odepsané pohledávky musí být pak nadále evidovány v podrozvahové evidenci.

Tab. 28. Odpis pohledávek v insolvenci 2013 (vlastní zpracování)

Text	Částka Kč	MD	D
Zrušení OP	5 645 666	391/110	558
Odpis pohledávky	5 645 666	546	311

Pokud na společnosti, k jejímž pohledávkám tvoří společnost XY opravné položky v Tab. 26., bude podán návrh na prohlášení konkurzu, který ale nebude vyhlášen z důvodu nedostatku majetku dlužníka, může společnost XY provést přímý odpis těchto pohledávek.

Např. na majetek společnosti Martin Běhal Lorry Trans bude do konce roku podán návrh na prohlášení konkurzu. Soud následně oznámí, že konkurz nebude prohlášen pro nedostatek majetku dlužníka. Společnost XY tak zruší vytvořenou opravnou položku a následně provede daňově účinný odpis pohledávky. Tato pohledávka je pak následně evidována v podrozvahové evidenci.

Tab. 29. Odpis pohledávky (vlastní zpracování)

Text	Částka Kč	MD	MD
Vydaná faktura za zboží	30 661	311	604
	6 134	311	343
Zrušení OP 100 %	36 795	558	391/110
Odpis pohledávky	36 795	546/100	311
Zařazení do podrozvahové evidence	36 795	75x	799

Takto vytvořený odpis pohledávky by byl daňově účinný, pokud by společnost XY doložila doklad o zrušení konkurzu pro nedostatek majetku. V tomto případě by to bylo v souladu s § 24 odst. 2 písm. y) zákona o dani z příjmů.

Společnost také může tvořit daňově neúčinný odpis u pohledávek, u kterých je patrné, že náklady vynaložené na jejich vymáhání přesáhnou výtěžek. Účtování je obdobné jako u daňově účinného odpisu pohledávky, ale k účtu 546 – Odpis pohledávky je potřeba zřídit analytický účet 546/200 - Odpis pohledávek - účetní, na které budou evidovány tyto účetní odpisy pohledávek.

Tento odpis může být využit např. u odběratele JKZ Trans s. r. o., jehož pohledávku má společnost v evidenci v plné výši a netvořila k ní žádné opravné položky v průběhu let. Jelikož pohledávka vůči této společnosti byla splatná již v roce 2011, společnost XY, s. r. o. nepředpokládá její uhrazení.

Tab. 30. Přímý odpis pohledávky (vlastní zpracování)

Text	Částka Kč	MD	D
Vydaná faktura za zboží	61 076	311	604
	12 215	311	343
Přímý odpis pohledávky	73 291	546/200	311
Zařazení do podrozvahové evidence	73 291	75x	799

V případě, že tato pohledávka bude uhrazena nebo její část, tato částka bude vyvedena z podrozvahové evidence

7.3 Vymáhání pohledávek

7.3.1 Obecný postup

Společnost XY řeší vymáhání pohledávek nejprve vlastní cestou a poté přechází k soudnímu řízení.

Společnost XY nejdříve upomíná dlužníka telefonicky, do měsíce mu zasílá první písemnou upomínku. Pokud dlužník neuhradí během měsíce dlužnou částku po upomínání, společnost většinou podává návrh na vydání platebního rozkazu příslušnému okresnímu či krajskému soudu. V případě, že ani tehdy není společnost úspěšná, podává návrh na naří-

zení exekuce, příp. návrh na zahájení insolvenčního řízení. Tento postup může trvat i rok, než je vydáno usnesení o nařízení exekuce.

Obrázek 2. Postup vymáhání pohledávek (vlastní zpracování)

Pro společnost by tak bylo vhodné, aby se tento postup mírně zrychlil, protože má peněžní prostředky vázané v pohledávkách, se kterými nemůže nijak disponovat. Také to ale závisí na době, po kterou se příslušný návrh projednává a než nabyde právní moci a také než příslušný úřad vydá své rozhodnutí k věci.

Společnost XY by tedy měla své dlužníky upomínat nejdříve telefonicky, jako doposud, pokud jsou po splatnosti 3 dny a zjišťovat důvody včasného nezaplacení, zejména pokud jsou to částky nad určitou stanovenou hranici. Pokud je pohledávka po splatnosti 14 dní a dlužník ani po telefonickém upomínání neuhradil svůj dluh, společnost XY by měla zaslat první písemnou upomínku, ve které bude vyčíslena výše neuhrazené pohledávky. Pokud dlužník neuhradí své dluhy ani po písemné upomínce, společnost XY by měla přerušit dodávky zboží tomuto odběrateli. Tento celý proces by neměl trvat déle než měsíc po splatnosti faktur. Společnost XY ještě může dlužníkovi zaslat návrh splátkové kalendáře. Pokud ale dlužník svůj dluh stále neuhradí, společnost přestoupí na vymáhání soudní cestou.

Nejčastěji je tak využíván návrh na vydání platebního rozkazu s následným návrhem na nařízení exekuce. Dále má také společnost možnost podat návrh na zahájení insolvenčního řízení a prohlášení konkurzu na majetek dlužníka.

Vymáhání pohledávek může společnost XY provést prostřednictvím specializovaných agentur, které se zabývají vymáháním pohledávek. Tento způsob ale společnost XY nevyužívá a uplatňuje následující způsoby uvedené dále.

Vzor písemné upomínky zasílané dlužníkovi je uveden v příloze P II.

7.3.2 Návrh na vydání elektronického platebního rozkazu

Tento rozkaz může společnost XY podat na podnikající fyzickou i právnickou osobu, která má své IČ i na fyzickou osobu. Pohledávka vůči takovému dlužníkovi nesmí být starší než 3 roky. Při podání návrh na vydání elektronického platebního rozkazu musí věřitel zaplatit poplatek, který se odvíjí od výše pohledávky, na kterou je návrh podáván.

Za návrh na vydání elektronického platebního rozkazu, jehož předmětem je peněžité plnění, se platí následující poplatky:

- do 20 000 Kč 800 Kč,
- nad 20 000 Kč 4 % z dlužné částky.

Návrh na vydání elektronického platebního rozkazu musí obsahovat soud, kterému je návrh určen, účastníky tohoto návrhu – vymezení, kdo je žalobce a kdo žalovaný, pokud mají účastníci své zástupce, tak i jejich identifikace.

B) Účastníci a jejich zástupci - ŽALOBCE	
Žalobce - A	☐ Fyzická osoba ☐ Fyzická podnikající ☒ Právnická osoba
Název	XY, s. r. o.
Identifikační číslo	48895625
Sídlo:	
Ulice	U Silnice Č.p./e. 70 C.o. 7 Obec Přerov IX - Lýsky
Stát	Česká republika PSC 75124 Telefon
Spisová značka	
Způsob, kterým má soud doručovat:	Prostřednictvím zástupce
Zástupce	Advokát zapsaný v ČAK
Titul před jménem	JUDr. Jméno Miroslav Příjmení Svatoň
Titul za jménem	Rodné číslo
Datum narození	IC
Evidenční číslo v ČAK	
Sídlo:	
Ulice	nám. T. G. Masaryka Č.p./e. 93 C.o. Obec Lipník nad Bečvou
Stát	Česká republika PSC 751 34 Telefon
Spisová značka	
Způsob, kterým má soud doručovat:	Písemně na adresu sídla
B) Účastníci a jejich zástupci - ŽALOVANÝ	
Žalovaný - 1	☐ Fyzická osoba ☐ Fyzická podnikající ☒ Právnická osoba
Název	JKB Trans s. r. o.
Identifikační číslo	27826643
Sídlo:	
Ulice	Technologická Č.p./e. 842 C.o. 8 Obec Olomouc - Holice
Stát	Česká republika PSC 779 00 Telefon
Další kontaktní údaje:	☐ Emailová adresa/DS ☐ Doručovací adresa
Zástupce	Není

Obrázek 3. Elektronický platební rozkaz 1. část (justice.cz, vlastní zpracování)

V návrhu musí být uvedeno, co je jeho předmětem, výše pohledávky a skutečnosti, na jejichž základě vzniká právo na zaplacení peněžité částky. Při vyplňování je také automaticky vypočtena výše soudního poplatku, který musí věřitel uhradit při podání návrhu na vydání elektronického platebního rozkazu.

Společnost XY má pohledávku vůči odběrateli JKB Trans, s. r. o. Pohledávka je v celkové výši 93 912 Kč a byla splatná již v lednu 2012. K této pohledávce společnost XY netvořila opravné položky v minulých letech a doposud nebylo z hodnoty této pohledávky nic uhraneno. Společnost XY, s. r. o. tak po prvotním upomínání, které nebylo přínosné a společnost JKB svůj dluh neuhradila, může přistoupit k podání návrhu na vydání elektronického platebního rozkazu u Okresního soudu v Přerově. Správní poplatek, který musí společnost XY jako věřitel, který podává návrh, zaplatit, je stanoven ve výši 4 % z dlužné částky. Tento poplatek z dlužné částky 93 912 Kč činí 3 760 Kč.

C) Předmět - právo na zaplacení peněžité částky			
NÁROK - 1	☒ Pohledávka (peněžité částka)	☐ Příslušenství	<input type="button" value="+"/> <input type="button" value="-"/>
Pohledávka - 1			
Výše pohledávky	93 912	KČ	
Skutečnosti významné pro rozhodnutí			
Týká se	jiné		
Skutečnosti, z nichž vyplývá uplatněné právo na zaplacení peněžité částky (skutková tvrzení a označení důkazů)			
Žalovaný si dne 29.12.2011 objednal u žalobce pneumatiky za cenu 93.912,- Kč včetně DPH písemnou objednávkou č. 105251 a 105252. Žalobce pneumatiky žalovanému řádně a včas dodal dne 29.12.2011. Žalovaný potvrdil řádné a včasné převzetí pneumatik dne 29.12.2011. K zaplacení ceny pneumatik vystavil žalobce žalovanému fakturu č. 105251 v hodnotě 45.029,- Kč ze dne 29.12.2011 a fakturu č. 105252 v hodnotě 48.882,- Kč ze dne 29.11.2011 se splatností 12.1.2011.			
Částečná rekapitulace			
Celková hodnota pohledávky bez příslušenství	93 912	KČ	
D) Náklady řízení			
Soudní poplatek	3 760		
Odměna právního zástupce			☐ částka vyčíslena včetně DPH
Jiné			
K rukám ☐			Vzdávám se práva na náhradu nákladů řízení ☐ ano ☒ ne
E) Bankovní údaje			
	Účet	Variabilní symbol	Specifický symbol
Údaje pro zaplacení žalované částky	111111111/0100		
Údaje pro zaplacení nákladů řízení			
Údaje pro vrácení soudního poplatku			

Obrázek 4: Elektronický platební rozkaz 2. část (justice.cz, vlastní zpracování)

Formulář pro podání tohoto návrhu je možné stáhnout na portále www.justice.cz ve formátu pdf, kde je možné doplnit potřebné údaje a po řádném vyplnění přímo i odeslat přísluš-

nému soudu. Návrh je možné podat i přes advokátní kancelář, se kterou společnost XY spolupracuje.

V příloze P IV je uveden návrh na vydání elektronického platebního rozkazu na společnost JKB Trans s. r. o. Zároveň v příloze P III je uveden vzor platebního rozkazu, který může společnost XY podat písemnou formou příslušnému soudu, rovněž na společnost JKB Trans s. r. o.

7.3.3 Návrh na zahájení insolvenčního řízení a prohlášení konkurzu na majetek dlužníka

Společnost XY může také jako věřitel podat příslušnému soudu návrh na zahájení insolvenčního řízení a prohlášení konkurzu na majetek dlužníka. Tuto možnost může využít u společností, vůči kterým má splatné pohledávky. Tyto pohledávky jsou po splatnosti více než 30 dnů, dlužník má více věřitelů a není schopen plnit své závazky. Konkurz je jedním z řešení této situace. Na základě rozhodnutí o prohlášení konkurzu, jsou pohledávky věřitelů poměrně uspokojeny z výnosů zpeněžení majetkové podstaty. Této možnosti společnost XY využila v loňském roce, kdy podala návrh na zahájení insolvenčního řízení a prohlášení konkurzu na majetek dlužníka u společnosti Kamil Kantek, s. r. o. Návrhu společnosti XY jako věřitele bylo vyhověno a prostřednictvím vyhlášky bylo zahájeno insolvenční řízení u tohoto dlužníka. Dlužník poté nesmí nakládat s majetkovou podstatou a majetkem, který do ní může náležet. Společnost XY poté musí přihlásit veškeré své pohledávky za tímto odběratelem do insolvenčního řízení ve lhůtě stanovené soudem pro podání přihlášek pohledávek. Pohledávky jsou přihlášeny prostřednictvím formuláře dostupného z www.justice.cz a tato přihláška pohledávky musí být podána zároveň s návrhem na zahájení insolvenčního řízení a prohlášení konkurzu na majetek dlužníka. Celý průběh insolvenčního řízení je možné sledovat na serveru českého soudnictví www.justice.cz. U tohoto konkrétního dlužníka je v současnosti prohlášen konkurz.

Jedním z odběratelů, který má pohledávky po lhůtě splatnosti i více než 360 dnů, je také Alois Trefil – T Trans, jehož pohledávky jsou v celkové výši 3 471 tis. Kč. S tímto odběratelem společnost XY spolupracovala v letech 2011, 2012 a částečně i 2013 a v průběhu let mu dodávala pneumatiky, jelikož dlužník je provozovatelem autodopravy. Protože se tento dlužník nemá k placení dlužné částky, může společnost XY přistoupit k této možnosti, že podá návrh věřitele na zahájení insolvenčního řízení a prohlášení konkurzu na majetek dlužníka. Jelikož má tento dlužník sídlo v Brodku u Přerova, je návrh podán Krajskému

soudu v Ostravě – pobočce v Olomouci. Společně s tímto návrhem musí společnost XY jako navrhovatel podat i přihlášku splatných pohledávek a připojit i listinné důkazy a přílohy, kterých se dovolává.

Společnost XY tak prostřednictvím svého advokáta podá u příslušného soudu návrh na zahájení insolvenčního řízení, ve kterém uvedené skutečnosti, které usvědčují úpadek dlužníka, na základě jakých skutečností je návrh podáván, čeho se navrhovatel domáhá a vyčíslení pohledávek věřitele. Společně s tímto návrhem je na soud potřeba dodat i přihlášku pohledávek. V této přihlášce musí být nejprve identifikován dlužník a věřitel a jejich kontaktní údaje (Obrázek 5.).

Soud		Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci		Spis. značka	KSOL	INS	/
Dlužník							
☒ 01 Fyzická osoba		☐ 02 Právnícká osoba		Státní příslušnost ¹			
Osobní údaje	Příjmení:	Trefil		Jméno:	Alois		
	Titul za jm.:			Titul před jm.:			
	Datum narození: ²			Rodné číslo:			
Údaje o podnik. ³	IČ:	4	8	8	2	2	8
Bydliště/sídlo	Ulice:	Havlíčková					
	Č.p./č.e.:	505	Č.o.:				
	Obec:	Brodok u Pterova					
	PSČ:	75103	Část obce:				
	Stát:	Česká republika					
Věřitel							
☐ 03 Fyzická osoba		☒ 04 Právnícká osoba		Právní řád založení ¹			
Právnícká osoba	Název/obch.firma:	XY, s. r. o.					
	IČ:	4	8	3	9	5	6
Sídlo	Ulice:	U Sírnice					
	Č.p./č.e.:	70/7	Č.o.:				
	Obec:	Přerov Dk - Lýsky					
	PSČ:	75124	Část obce:				
	Stát:	Česká republika					
	Číslo účtu:						
	05 Korespondenční adresa ⁴	☐					
Elektronická adresa:				Akreditovaný poskytovatel certifikačních služeb:			

Obrázek 5. Přihláška pohledávky I. část (justice.cz, vlastní zpracování)

Poté je třeba vyplnit přihlášené pohledávky, které jsou nezajištěné a podávané hromadně. Zde jsou vyčísleny veškeré závazky tohoto dlužníka vůči společnosti XY a uvedeny všechny vydané faktury, na základě kterých vznikly tyto pohledávky společnosti XY, a doba jejich splatnosti. Také je nutné uvést důvod vzniku pohledávky. V tomto případě

bylo důvodem vzniku pohledávky dodání zboží (pneumatik), které probíhalo na základě kupních smluv, které mezi sebou účastníci uzavřeli. Tyto smlouvy byly uzavřeny ústně a za dodání příslušného zboží vystavoval věřitel faktury a dodací listy, kterými bylo potvrzeno převzetí pneumatik. Pokud jsou pohledávky splatné, je potřeba vypsát všechny pohledávky – jejich hodnotu a od kdy jsou splatné (Obrázek 6.).

Por.č.	Identifikace listiny/práv. důvodu, z nichž pohledávka vyplývá	Výše jistiny (Kč)	Výše příslušenství (Kč)	Splatnost	Vykonatelnost	
154	kupní smlouva, faktura č. 105289	2 138,00		21.3.2013		+ -
155	kupní smlouva, faktura č. 100073	2 500,00		14.4.2013		+ -
156	kupní smlouva, faktura č. 100394	4 857,00		26.5.2013		+ -
157	kupní smlouva, faktura č. 101096	241 529,00		19.5.2013		+ -
158	kupní smlouva, faktura č. 101309	244 915,00		2.6.2013		+ -
159	kupní smlouva, faktura č. 101423	273 684,00		12.6.2013		+ -
160	kupní smlouva, faktura č. 101679	264 448,00		26.6.2013		+ -
Celková výše jistiny (Kč):		3 470 987,00				
06 Důvod vzniku:	Během roku 2011, 2012 a 2013 realizoval věřitel pro dlužníka na základě jeho objednávek dílčí dodávky zboží (pneumatik), přičemž se tak dělo na základě kupních smluv, které účastníci sjednávali v rámci své podnikatelské činnosti. Vzhledem k uvedené skutečnosti spadají tyto tzv. relativní obchody pod režim zák. č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "obchodní zákoník"), kdy forma kupní smlouvy není obchodním zákoníkem upravena a písemná forma tudíž není obligatorní, přičemž smlouvy v tomto případě vznikaly ústně. Převzetí předmětného zboží potvrzovali účastníci dodacími listy. Za dodané zboží vystavoval věřitel dlužníkovi faktury, jak jsou tyto specifikovány výše.					
07 Další okolnosti:	Dlužník se dostal s úhradou předmětných faktur do prodlení, když faktury neuhradil řádně a včas.					
08 Vykonatelnost:	☐					
09 Příslušenství:	☐					
Celková výše pohledávky:		3 470 987,00				
10 Vlastnosti pohledávky:						
Podřízená:	☒ ne ☐ ano					
Peněžní:	☐ ne ☒ ano					
Podmíněná:	☒ ne ☐ ano					
Splatná:	☐ ne ☒ ano					
Splatná od:		V částce (Kč):				
		26.8.2012	1 152,00			
		29.8.2012	561,00			
		10.9.2012	33 178,00			

Obrázek 6. Přihláška pohledávky 2. část (justice.cz, vlastní zpracování)

Na závěr se musí vypsát veškeré přílohy, které jsou podávány společně s přihláškou v listinné podobě. Většinou se jako přílohy uvádí plná moc, kopie výpisu z obchodního rejstříku věřitele a kopie faktur, na základě kterých byly dodávky zboží uskutečněny a vznikly tak pohledávky společnosti XY s. r. o.

Insolvenční řízení se zahajuje od okamžiku, kdy tento návrh dojde příslušnému insolvenčnímu soudu a ten ho zveřejní. Zahájení insolvenčního řízení je oznámeno soudem prostřednictvím vyhlášky, kterou zveřejní pár hodin po doručení návrhu. Dlužník je od tohoto

okamžiku už v evidenci insolvenčního rejstříku, kde mohou všichni jeho věřitelé sledovat průběh řízení.

Pokud bude u dlužníka Alois Trefil – T Trans zahájeno insolvenční řízení na základě návrhu společnosti XY, může společnost vytvořit opravnou položku k pohledávkám za tímto odběratelem podle § 8 zákona o rezervách. Opravná položka bude tak následně zaúčtována podle předpisu, jak je uvedeno v Tab. 23. Následně může společnost XY provést odpis pohledávky do nákladu a vyřadit tak pohledávku v celkové výši 3 471 tis. Kč z evidence. Účtování by bylo následovné: 546/100 – Odpis pohledávky – zákonný / 311 – Odběratelé.

V příloze P V je uveden Návrh věřitele na zahájení insolvenčního řízení a prohlášení konkurzu na majetek dlužníka. Dále v příloze P VI je vyplněná Přihláška pohledávky společnosti XY, které má vůči dlužníkovi. Obě tyto přílohy jsou vypracovány na dlužníka Alois Trefil – T Trans, který má vůči společnosti XY vysoké závazky a insolvenční řízení tak může být jediným východiskem této situace.

ZÁVĚR

Diplomová práce byla zpracována na téma Projekt zefektivnění systému řízení pohledávek v obchodní společnosti XY, s. r. o.

V teoretické části práce byly popsány způsoby preventivního zajištění pohledávek, pohledávek po splatnosti a nedobytných pohledávek, které může společnost využít a možnosti vymáhání pohledávek společností.

V úvodu praktické části diplomové práce byla charakterizována společnost XY, s. r. o., pro kterou je projekt zpracován.

V analytické části byla provedena finanční analýza a analýza pohledávek a analyzován současný stav pohledávek po splatnosti a výše opravných položek k pohledávkám. Na základě finanční analýzy lze říci, že společnost XY má dostatečný finanční polštář a oběžná aktiva převyšují krátkodobé cizí zdroje. Společnost má také dostatek oběžného majetku vázaného v zásobách zboží a pohledávkách. Z výsledků okamžité likvidity vyplývá, že společnost XY má dostatek peněžních prostředků na úhradu krátkodobých cizích zdrojů. Podle výsledků ukazatelů rentability je společnost schopna tvořit zisk. Zadluženost podniku je uspokojivá, společnost XY příliš nevyužívá cizí zdroje financování. Z analýzy pohledávek vyplývá, že doba obratu pohledávek klesá a obrat pohledávek má rostoucí tendenci. Tento výsledek lze hodnotit pozitivně. V porovnání s dobou obratu závazků není tento výsledek uspokojivý, protože doba obratu závazků je kratší než doba obratu pohledávek. V kapitole, která popisuje současný stav pohledávek společnosti XY, s. r. o. byly vyčísleny pohledávky po splatnosti a také opravné položky k pohledávkám za určitými odběrateli, které společnost tvořila ve sledovaných letech.

Poslední kapitola práce byla zaměřena na projekt řízení pohledávek, kde je popsán systém řízení a evidence pohledávek, k čemuž společnost XY využívá služeb externí účetní kanceláře. Společnost tvoří opravné položky k pohledávkám podle zákona o rezervách. Z důvodu opatrnosti by společnost XY měla tvořit i účetní opravné položky. Proto byla navržena vnitřní směrnice pro tvorbu opravných položek k pohledávkám, které by společnost mohla využít při zajištění nedobytných pohledávek. Byly popsány způsoby, které by společnost mohla využít při preventivním zajištění pohledávek a zajištění pohledávek po splatnosti. Byly také vypočteny účetní i zákonné opravné položky k pohledávkám na základě výše vytvořené směrnice. Účetní opravné položky byly vypočteny jako celkové za dané období, podle lhůty po splatnosti. Zákonné opravné položky byly vytvořeny

v souladu s § 8a zákona o rezervách. Také byl na příkladu konkrétního odběratele proveden odpis pohledávky.

Pro vymáhání pohledávek společnost nevyužívá služeb specializovaných agentur a řeší je prostřednictvím svého právníka soudní cestou. Společnost XY při vymáhání pohledávek používá své standardní postupy (upomínka – návrh na vydání platebního rozkazu - nařízení exekuce), které ale ne vždy končí uhrazením dlužné částky od odběratele. Společnost XY nejprve upomíná dlužníka o uhrazení dlužné částky a následně pak přistoupí k vydání elektronického platebního rozkazu. Pokud ani po tomto rozkazu není dluh uhrazen, bývá nařízena exekuce. U obchodních společností společnost může vydat návrh věřitele na zahájení insolvenčního řízení a prohlášení konkurzu na majetek dlužníka. Tento způsob uplatnění pohledávky může společnost využít při platební neschopnosti dlužníka, kdy jeho dluh dosahuje vysokých hodnot, nebo při předlužení dlužníka. Návrh na vydání elektronického platebního rozkazu a návrh věřitele na zahájení insolvenčního řízení a prohlášení konkurzu na majetek dlužníka je v projektové části zpracován na konkrétní odběratele, u kterých by tyto možnosti mohla společnost XY využít a uplatnit. Společnost by se tak v oblasti vymáhání pohledávek měla pokusit urychlit dosavadní postup při vymáhání, aby bylo dosaženo požadovaného výsledku – uhrazení dlužné částky odběratelem. Pokud tomu tak nebude, přijde společnost XY o své peněžní prostředky, které má vázané v pohledávkách a nemůže je dále investovat a vhodně využít při rozvoji podnikání. Společnost by si také měla zjišťovat a ověřovat informace o odběratelích, se kterými spolupracuje, buď z veřejně dostupných zdrojů, nebo u ostatních spolupracujících subjektů. Na základě těchto informací by se společnost XY měla rozhodnout, jestli s tímto odběratelem i nadále spolupracovat nebo spolupráci ukončit.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] BAŘINOVÁ, Dagmar a Iveta VOZŇÁKOVÁ. 2007. *Pohledávky: právně, daňové, účetně*. 3. Rozš. Vyd. Praha: GradaPublishing. 135 s. ISBN 978-80-247-1816-3.
- [2] BAŘINOVÁ, Dagmar a Iveta VOZŇÁKOVÁ. 2003. *Pohledávky: vzory smluv a podání*. 2. Aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing. 127 s. ISBN 80-247-0581-8.
- [3] HOLEČKOVÁ, Jaroslava. 2008. *Finanční analýza firmy*. Vyd. 1. Praha: ASPI. 208 s. ISBN 978-80-7357-392-8.
- [4] KISLINGEROVÁ, Eva. 2004. *Manažerské finance*. Vyd. 1., Praha: C.H. Beck. 714 s. ISBN 8071798029.
- [5] KNÁPKOVÁ, Adriana a Drahomíra Pavelková. 2010. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. Praha: Grada Publishing a. s. 208 s. ISBN 978-80-247-3349-4.
- [6] MACEK, Jiří a Miloš TOMSA. 1994. *Jak vymáhat pohledávky v obchodních vztazích?* Ostrava: Montanex. 117 s. ISBN 80-85780-15-1.
- [7] PASEKOVÁ, Marie. 2008. *Finanční účetnictví: studijní pomůcka pro distanční studium*. Vyd. 2., upr. Zlín: Univerzita Tomáše Bati. 274 s. ISBN 978-80-7318-735-4.
- [8] PAVELKOVÁ, Drahomíra a Adriana KNÁPKOVÁ. 2005. *Podnikové finance: studijní pomůcka pro distanční studium*. Vyd. 1. Zlín: Univerzita Tomáše Bati. 293 s. ISBN 80-7318-327-7.
- [9] PAVELKOVÁ, Drahomíra a Adriana KNÁPKOVÁ. 2005. *Výkonnost podniku z pohledu finančního manažera*. Praha: LINDE nakladatelství s. r. o. 302 s. ISBN 80-86131-63-7.
- [10] PILÁTOVÁ, Jana a Jaroslav RICHTER. c2009. *Pohledávky a jejich řešení v podnikové praxi: praktická řešení a vzory : daňová a účetní problematika : vybraná související ustanovení*. Olomouc: ANAG. 111 s. ISBN 978-80-7263-534-4.
- [11] ŠANTRŮČEK, Jaroslav. 2000. *Pohledávky, jejich cese a hodnota*. Vyd. 1. Praha: Vysoká škola ekonomická, Institut oceňování majetku. 84 s. ISBN 80-245-0019-8.
- [12] VALACH, Josef. 1999. *Finanční řízení podniku*. Vyd. 2. Praha: EKOPRESS, s. r. o. 324 s. ISBN 80-86119-21-1.
- [13] VOZŇÁKOVÁ, Iveta. 2004. *Efektivní řízení pohledávek*. Vyd. 1. Praha: Grada. 122 s. ISBN 8024707705.

- [14] Zákon č. 120/2001 Sb. o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších předpisů. 2001. Poradce s. r. o. ISSN 1802-8276.
- [15] Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník ve znění pozdější předpisů. 1991. Poradce s. r. o. ISSN 1802-8276.
- [16] Zákon č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů ve znění pozdějších předpisů. 1992. Poradce s. r. o. ISSN 1802-8268

Internetové zdroje:

- [17] Asociace na ochranu věřitelů ČR. *Portál pro věřitele: vše o vymáhání pohledávek*. [online] 2013. [cit. 2013-06-11]. Dostupné z: <http://www.anov.cz/>
- [18] FinPort: Znalostní portál finančního řízení. *Nástroje finančního controllingu*. [online] 2010. [cit. 2013-06-11]. Dostupné z: http://finport.fame.utb.cz/doku.php?id=financni_rizeni_podniku_a_controlling:controlling:financni_controlling:nastroje_financniho_controllingu
- [19] Insolvenční zákon. *Úpadek a způsoby jeho řešení*. [online]. 2013 [cit. 2013-03-25]. Dostupné z: <http://insolvenzni-zakon.justice.cz/obecne-informace/upadek-a-zpusoby-jeho-reseni.html>

Interní zdroje:

- [20] Výroční zpráva společnosti XY, s. r. o. za rok 2010
- [21] Výroční zpráva společnosti XY, s. r. o. za rok 2011
- [22] Výroční zpráva společnosti XY, s. r. o. za rok 2012

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ČNB	Česká národní banka
OP	Opravné položky
tis. Kč	Tisíc korun českých
mil. Kč	Milion korun českých
s. r. o.	Společnost s ručením omezeným
v. o. s.	Veřejná obchodní společnost
MD	Účetní strana Má Dáti
D	Účetní strana Dal

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obrázek 1. Matice ziskovosti podle přínosu pro společnosti (Vozňáková)</i>	<i>32</i>
<i>Obrázek 2. Postup vymáhání pohledávek (vlastní zpracování)</i>	<i>70</i>
<i>Obrázek 3. Elektronický platební rozkaz 1. část (justice.cz, vlastní zpracování).....</i>	<i>71</i>
<i>Obrázek 4: Elektronický platební rozkaz 2. část (justice.cz, vlastní zpracování)</i>	<i>72</i>
<i>Obrázek 5. Přihláška pohledávky 1. část (justice.cz, vlastní zpracování).....</i>	<i>74</i>
<i>Obrázek 6. Přihláška pohledávky 2. část (justice.cz, vlastní zpracování).....</i>	<i>75</i>

SEZNAM TABULEK

<i>Tab. 1. Vertikální analýza rozvahy (vlastní zpracování)</i>	37
<i>Tab. 2. Horizontální analýza rozvahy (vlastní zpracování)</i>	38
<i>Tab. 3. Vertikální analýza VZZ (vlastní zpracování)</i>	40
<i>Tab. 4. Horizontální analýza VZZ (vlastní zpracování)</i>	41
<i>Tab. 5. Ukazatele likvidity (vlastní zpracování)</i>	42
<i>Tab. 6. Ukazatele rentability (vlastní zpracování)</i>	43
<i>Tab. 7. Ukazatele zadluženosti (vlastní zpracování)</i>	43
<i>Tab. 8. Ukazatele aktivity (vlastní zpracování)</i>	44
<i>Tab. 9. Obrat pohledávek (vlastní zpracování)</i>	45
<i>Tab. 10. Doba obratu pohledávek (vlastní zpracování)</i>	45
<i>Tab. 11. Doba obratu pohledávek z obchodního styku (vlastní zpracování)</i>	46
<i>Tab. 12. Horizontální analýza pohledávek (vlastní zpracování)</i>	46
<i>Tab. 13. Vertikální analýza pohledávek (vlastní zpracování)</i>	47
<i>Tab. 14. Pohledávky podle splatnosti (v tis. Kč, interní zdroj)</i>	48
<i>Tab. 15. Pohledávky odběratelů po splatnosti v roce 2012 (vlastní zpracování)</i>	50
<i>Tab. 16. Opravné položky 2010 (interní zdroj)</i>	52
<i>Tab. 17. Opravné položky 2011 (interní zdroj)</i>	53
<i>Tab. 18. Pohledávky po splatnosti k 30. 6. 2013 (tis. Kč, interní zdroj)</i>	55
<i>Tab. 19. Informace o dlužnících (vlastní zpracování)</i>	57
<i>Tab. 20. Výše opravných položek u pohledávek do 200 000 Kč (vlastní zpracování)</i>	62
<i>Tab. 21. Výše opravných položek u pohledávek nad 200 000 Kč (vlastní zpracování)</i>	62
<i>Tab. 22. Účetní OP k pohledávkám po splatnosti (vlastní zpracování)</i>	64
<i>Tab. 23. Opravné položky 2013 (vlastní zpracování)</i>	65
<i>Tab. 24. OP k pohledávkám Kamil Kantek, s. r. o. k 31. 12. 2013 (vlastní zpracování)</i>	66
<i>Tab. 25. Účetní opravné položky k 31. 12. 2013 (vlastní zpracování)</i>	66
<i>Tab. 26. OP k pohledávkám v insolventci 2013 (vlastní zpracování)</i>	67
<i>Tab. 27. OP k pohledávkám k 31. 12. 2013 podle § 8a (vlastní zpracování)</i>	67
<i>Tab. 28. Odpis pohledávek v insolventci 2013 (vlastní zpracování)</i>	68
<i>Tab. 29. Odpis pohledávky (vlastní zpracování)</i>	68
<i>Tab. 30. Přímý odpis pohledávky (vlastní zpracování)</i>	69

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I Vzor kupní smlouvy

Příloha P II Vzor písemné upomínky

Příloha P III Návrh na vydání platebního rozkazu

Příloha P IV Návrh na vydání elektronického platebního rozkazu

Příloha P V Návrh na zahájení insolventního řízení a prohlášení konkurzu na majetek dlužníka

Příloha P VI Přihláška pohledávky do insolvence

PŘÍLOHA P I: VZOR KUPNÍ SMLOUVY

Kupní smlouva

Prodávající: XY, s. r. o.

U Silnice 70/7, Přerov IX – Lýsky (dále jen prodávající)

a

Kupující: ABC, s. r. o.

Na Rozhraní 451, Přerov – Předmostí (dále jen kupující)

Uzavírají tuto kupní smlouvu:

Předmět smlouvy

Předmětem této kupní smlouvy je prodej pneumatik kupujícímu.

Cena, místo plnění

Cena bez DPH: 80 000 Kč

DPH 21%: 16 800 Kč

Cena včetně DPH: 96 800 Kč.

Místem plnění je sídlo prodávajícího.

Platební podmínky

Kupující zaplatí prodávajícímu dohodnutou kupní cenu na základě faktury. Prodávající je oprávněn fakturovat tuto kupní cenu po dodání zboží. Splatnost faktury je 14 dnů ode dne vystavení faktury prodávajícím.

Rozhodčí doložka

Smluvní strany se dohodly, že veškeré případné spory vzniklé z právních vztahů vyplývajících z této smlouvy budou rozhodnuty v rozhodčím řízení, třemi rozhodci. Každá ze stran určit jednoho rozhodce a tito poté zvolí rozhodce předsedajícího. Takto jmenovaní rozhodci budou oprávněni spor projednat a rozhodnout. Rozhodčí nález bude pro strany konečný a závazný. Rozhodčí řízení se bude konat v sídle společnosti XY, s. r. o. Náklady sporu včetně honorářů rozhodců ponese strana, která ve sporu podlehne.

Ostatní ujednání

Kupující prohlašuje, že se řádně seznámil se stavem předmětu koupě a že ten plně odpovídá stanovené kupní ceně.

Vlastnictví k předmětu koupě přejde na kupujícího zaplacením kupní ceny. Nebezpečí náhodná zkázy nebo škody na předmětu koupě nese kupující od okamžiku jeho převzetí od prodávajícího.

Vztahy mezi stranami, které nejsou řešeny touto smlouvou, se řídí obecnými právními předpisy České republiky, zejména obchodním zákoníkem v platném znění

Tato kupní smlouva je vypracována celkem ve dvou vyhotoveních, z nichž každé má platnost originálu. Každá smluvní strana bude mít ve svém držení jedno vyhotovení.

Přerov dne

.....

prodávající

.....

kupující

PŘÍLOHA P II: VZOR PÍSEMNÉ UPOMÍNKY

XY, s. r. o.

U Silnice 70/7

Přerov IX – Lýsky 751 24

ABC, s. r. o.

Na Rozhraní 451

Přerov – Předmostí 751 24

Přerov 10. července 2013

Věc: První upomínka

Vážení,

Při kontrole účetních dokladů jsme zjistili, že nám doposud nebyla uhrazena faktura č. 101694 ze dne 29. 5. 2013 za dodávku pneumatik; se splatností 29. 6. 2013.

Věříme, že se jedná pouze o nedorozumění a žádáme o úhradu v co nejbližším termínu.

Pokud již byla platba uskutečněna, žádáme o informaci o provedení včetně potvrzení obra-tem.

S pozdravem

.....

Antonín Mikulík

jednatel

PŘÍLOHA P III: NÁVRH NA VYDÁNÍ PLATEBNÍHO ROZKAZU

Okresní soud v Přerově
Smetanova 2
750 11 20 Přerov

V Přerově dne 30.6.2013

Žalobce:

XY, s. r. o.

U Silnice 70/7, Přerov – Přerov IX – Lýsky, PSČ: 751 24

IČ: 48395625

společnost zapsaná v obchodním rejstříku vedeném Krajským soudem v Ostravě, oddíl C.,
vložka 6464

Žalovaný:

JKB Trans, s. r. o.

Technologická 842/8, Olomouc – Holice, PSČ: 779 00

IČ: 27826643

společnost zapsaná v obchodním rejstříku vedeném Krajským soudem v Ostravě, oddíl C.,
vložka 43054

Žaloba o zaplacení částky 93.912,- Kč s příslušenstvím

Návrh na vydání platebního rozkazu

Soudní poplatek bude zaplacen na výzvu soudu.

Dvojmo

Přílohy:

objednávka

dodací list

faktura

internetový výpis z obchodního rejstříku žalobce

internetový výpis z obchodního rejstříku žalovaného

I.

Žalovaný si dne 29.12.2011 objednal u žalobce pneumatiky za cenu 93.912,- Kč včetně DPH písemnou objednávkou č. 105251 a 105252.

Žalobce pneumatiky žalovanému řádně a včas dodal dne 29. 12. 2011. Žalovaný potvrdil řádné a včasné převzetí pneumatik dne 29. 12. 2011.

K zaplacení ceny pneumatik vystavil žalobce žalovanému fakturu č. 105251 ze dne 29. 12. 2011 a fakturu č. 105252 ze dne 29. 11. 2011 s následující splatností:

- Faktura č. 105251 v hodnotě 45.029,- Kč se splatností 12. 1. 2012
- Faktura č. 105252 v hodnotě 48.882,- Kč se splatností 12. 1. 2012

Důkazem:

objednávka ze dne 29. 12. 2011 č. 105251 a č. 105252

dodací list ze dne 29. 12. 2011 č. 105251 a č. 105252

faktura č. 105251 a faktura č. 105252 ze dne 29. 12. 2011

II.

Žalovaný do dnešního dne nezaplatil žalobci cenu pneumatik, tj. 93.912,- Kč.

III.

Žalobce si se žalovaným nedohodnul smluvní úroky z prodlení, a proto žalobce požaduje z dlužné částky zákonné smluvní úroky z prodlení podle § 369 obchodního zákoníku a § 1 nařízení vlády 142/1994 Sb., kterým se stanoví výše úroků z prodlení a poplatku z prodlení podle občanského zákoníku č. 142/1994 Sb., kterým se stanoví výše úroků z prodlení a poplatku z prodlení podle občanského zákoníku.

IV.

S ohledem na výše uvedené skutečnosti žalobce navrhuje, aby soud vydal tento

platební rozkaz:

žalovaný je povinen zaplatit žalobci částku 93.912,- Kč včetně příslušenství, tj. úroky z prodlení z částky 93.912,- Kč od 12. 1. 2012 do 31. 12. 2007 a dále z částky 93.912,- Kč ročně ve výši REPO sazby stanovené Českou národní bankou vždy k prvnímu dni příslu-

ného kalendářního pololetí, v němž trvá prodlení žalovaného, až do zaplacení, a náklady soudního řízení včetně náhrady za poskytované právní služby včetně DPH, to vše do 3 dnů od právní moci tohoto platebního rozkazu.

XY, s. r. o

jednající Antonínem Mikulíkem

jednatel

PŘÍLOHA P IV: NÁVRH NA VYDÁNÍ ELEKTRONICKÉHO PLATEBNÍHO ROZKAZU

Návrh na vydání elektronického platebního rozkazu

A) Soud, kterému je návrh určen

Soud

Odůvodnění místní příslušnosti

B) Účastníci a jejich zástupci - ŽALOBCE

Žalobce - A Fyzická osoba Fyzická podnikající Právnícká osoba + -

Název

Identifikační číslo

Sídlo:

Ulice Č.p./e. Č.o. Obec

Stát PSČ Telefon

Spisová značka

Způsob, kterým má soud doručovat:

Zástupce

Titul před jménem Jméno Příjmení

Titul za jménem Rodné číslo

Datum narození IČ

Evidenční číslo v ČAK

Sídlo:

Ulice Č.p./e. Č.o. Obec

Stát PSČ Telefon

Spisová značka

Způsob, kterým má soud doručovat:

B) Účastníci a jejich zástupci - ŽALOVANÝ

Žalovaný - 1 Fyzická osoba Fyzická podnikající Právnícká osoba + -

Název

Identifikační číslo

Sídlo:

Ulice Č.p./e. Č.o. Obec

Stát PSČ Telefon

Další kontaktní údaje: Emailová adresa/DS Doručovací adresa

Zástupce

C) Předmět - právo na zaplacení peněžité částky

NÁROK - 1 Pohledávka (peněžitá částka) Příslušenství

Pohledávka - 1

Výše pohledávky Kč

Skutečnosti významné pro rozhodnutí

Týká se

Skutečnosti, z nichž vyplývá uplatněné právo na zaplacení peněžité částky (skutková tvrzení a označení důkazů)

Žalovaný si dne 29.12.2011 objednal u žalobce pneumatiky za cenu 93.912,- Kč včetně DPH písemnou objednávkou č. 105251 a 105252. Žalobce pneumatiky žalovanému řádně a včas dodal dne 29.12.2011. Žalovaný potvrdil řádně a včasné převzetí pneumatik dne 29.12.2011. K zaplacení ceny pneumatik vystavil žalobce žalovanému fakturu č. 105251 v hodnotě 45.029,- Kč ze dne 29.12.2011 a fakturu č. 105252 v hodnotě 48.882,- Kč ze dne 29.11.2011 se splatností 12.1.2011.

Částečná rekapitulace

Celková hodnota pohledávky bez příslušenství Kč

D) Náklady řízení

Soudní poplatek

Odměna právního zástupce

Jiné

K rukám

částka vyčíslena včetně DPH

Vzdávám se práva na náhradu nákladů řízení ano ne

E) Bankovní údaje

	Účet	Variabilní symbol	Specifický symbol
Údaje pro zaplacení žalované částky	<input type="text" value="111111111/0100"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Údaje pro zaplacení nákladů řízení	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Údaje pro vrácení soudního poplatku	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

F) Soudní poplatek

Osvobození od soudních poplatků ne ano

Žalobce žádá o sdělení čísla účtu a variabilního symbolu k zaslání soudního poplatku

G) Petit

Soud ukládá žalovanému, aby do 15 dní ode dne doručení elektronického platebního rozkazu zaplatil žalobci:

a) částku 93912 Kč

b) náhradu nákladů řízení ve výši 3760 Kč.

H) Přílohy

Chcete zadat SPR? ano ne

Souhlasím s rozhodnutím ve věci bez nařízení jednání dle § 115a o.s.ř. ano ne

Žádám o potvrzení přijetí návrhu na elektronickou adresu

Elektronický podpis*

* Zaručený elektronický podpis založený na kvalifikovaném certifikátu vydaném akreditovaným poskytovatelem certifikačních služeb.

Identifikátor návrhu (GUID)

PŘÍLOHA P V: NÁVRH NA ZAHÁJENÍ INSOLVENČNÍHO ŘÍZENÍ A PROHLÁŠENÍ KONKURZU NA MAJETEK DLUŽNÍKA

JUDr. MIROSLAV SVATOŇ

advokát

nám. T. G. Masaryka 93
751 31 Lipník nad Bečvou

Doporučeně

**Krajskému soudu v Ostravě – pobočka Olomouc
Studentská 7
771 11 Olomouc**

V Lipníku nad Bečvou, dne 10.7.2013

Věřitel (navrhovatel): **XY, s. r. o.**, IČ 48395625, se sídlem Přerov IX – Lýsky, U Silnice 70/7, PSČ 751 24, jednající jednatelem Antonínem Mikulíkem, společnost zapsaná v OR vedeném Krajským soudem v Ostravě, oddíl C, vložka 6464

právně zast. JUDr. Miroslavem Svatoněm, advokátem se sídlem v Lipníku nad Bečvou

Dlužník: **Alois Trefil – T Trans**, IČ 48822884, se sídlem Brodek u Přerova, Havlíčkova 505, PSČ 751 03

společnost zapsaná v OR vedeném Krajským soudem v Ostravě, oddíl A, vložka 2347.

Návrh

*věřitele na zahájení insolvenčního řízení
a prohlášení konkurzu na majetek dlužníka*

Přílohy: dle textu

Plná moc

Příhláška pohledávky

Seznam pohledávek po splatnosti

I. Identifikace věřitele a dlužníka

Věřitel (navrhovatel), společnost **XY, s. r. o.**, IČ 48396525 je podnikající právnickou osobou se sídlem Přerov IX – Lýsky, U Silnice 70/7, PSČ 751 24, zapsanou v obchodním rejstříku vedeném Krajským soudem v Ostravě, oddíl C, vložka 6464.

Dlužník, společnost **Alois Trefil – T Trans**, IČ 48822884, je fyzickou podnikající osobou se sídlem Brodek u Přerova, Havlíčkova 505, PSČ 751 03 zapsanou v obchodním rejstříku vedeném Krajským soudem v Ostravě, oddíl A, vložka 2347.

Důkaz: Fotokopii výpisu z obchodního rejstříku

II. Pohledávky věřitele vůči dlužníkovi

V období od prosince 2010 do května 2013 dodal věřitel dlužníkovi na základě jeho požadavku opakované dodávky zboží (pneumatik), přičemž se tak stalo na základě kupních smluv, které účastníci sjednali v rámci své podnikatelské činnosti. Vzhledem k uvedené skutečnosti spadají tyto tzv. relativní obchody pod režim zák. č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník ve znění pozdějších předpisů (dále jen „obchodní zákoník“). Forma kupní smlouvy není obchodním zákoníkem upravena, písemná forma tedy není předepsána a smlouvy v tomto případě vznikly ústně. Předání a převzetí předmětného zboží potvrdili účastníci dodacími listy. Za dodané zboží vystavil věřitel dlužníkovi postupně celkem 160 faktur za celé období jejich spolupráce.

Pohledávky specifikované v příloze č. 3 „Seznam pohledávek po splatnosti“ tohoto návrhu jsou po splatnosti, dlužník na jejich plnění neuhradil věřiteli do dnešního dne ničeho. Dlužník tak ke dni podání toho návrhu dluží věřiteli částku ve výši **3.470.987,-- Kč** s příslušenstvím.

Důkaz: Příloha č. 3 - Seznam pohledávek po splatnosti
Fotokopie faktur vydaných věřitelem

III. Příslušenství pohledávek

První den následující po splatnosti shora uvedených pohledávek je den prodlení s jejich placením.

Podle ust. § 369 odst. 1 obchodního zákoníku, je-li dlužník v prodlení se splněním peněžitého závazku nebo jeho části a není smluvena sazba úroků z prodlení, je dlužník povinen platit z nezaplacené částky úroky z prodlení určené ve smlouvě, jinak určené předpisy práva občanského.

Výše úroků z prodlení dle ust. § 1 nař. vlády č. 142/1994 Sb., ve znění nař. vlády č. 33/2010 Sb., odpovídá ročně výši REPO sazby stanovené Českou národní bankou pro poslední den kalendářního pololetí, které předchází kalendářnímu pololetí, v němž došlo k prodlení, zvýšené o 7 procentních bodů.

IV. Pluralita věřitelů dlužníka

Věřiteli je známo, že dlužník má více věřitelů, vůči kterým má splatné závazky déle než 30 dnů po splatnosti a tyto není schopen plnit, přičemž má tyto informace ověřeny přímo u dotyčných věřitelů.

V. Úpadek dlužníka

Dlužník je ve smyslu ust. § 3 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení ve znění pozdějších předpisů (dále jen „insolvenční zákon“) v úpadku, jestliže má více věřitelů a peněžité závazky po dobu delší 30 dnů po lhůtě splatnosti a tyto závazky není schopen plnit, přičemž se má za to, že dlužník není schopen plnit své peněžité závazky, jestli zastavil platby podstatné části svých peněžitých závazků, nebo je neplní po dobu delší 3 měsíců po lhůtě splatnosti, nebo není možné dosáhnout uspokojení některé ze splatných peněžitých pohledávek vůči dlužníku výkonu rozhodnutí nebo exekucí, nebo nesplnil povinnost předložit seznamy uvedené v § 104 odst. 1 insolvenčního zákona, kterou mu uložil insolvenční soud.

Věřitel má na základě shora uvedených skutečností za to, že dlužník naplňuje výše jmenované znaky úpadku, neboť má více věřitelů, peněžité závazky po dobu delší 30 dnů po splatnosti a tyto není schopen plnit z důvodů dle ust. § 3 odst. 2 insolvenčního zákona.

VI. Návrh

S ohledem na shora uvedené skutečnosti věřitel navrhuje, aby nadepsaný soud toto

u s n e s e n í :

- I. Zjišťuje se úpadek dlužníka Alois Trefil – T Trans, IČ 48822884, se sídlem Brodek u Přerova, Havlíčkova 505, okres Přerov, PSČ 751 03.
- II. Na majetek dlužníka Alois Trefil – T Trans, IČ 48822884, se sídlem Brodek u Přerova, Havlíčkova 505, okres Přerov, PSČ 751 03 se prohlašuje konkurz.

Antonín M i k u l í k
jednatel

JUDr. Miroslav S v a t o ň
právník
v plné moci

PŘÍLOHA P VI: PŘIHLÁŠKA POHLEDÁVKY DO INSOLVENCE

PŘIHLÁŠKA POHLEDÁVKY

Soud	Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci		Spis. značka	KSOL		INS		/	
Dlužník									
☒ 01 Fyzická osoba ☐ 02 Právnícká osoba		Státní příslušnost ¹							
Osobní údaje	Příjmení:	Trefil			Jméno:	Alois			
	Titul za jm.:				Titul před jm.:				
	Datum narození: ²				Rodné číslo:				
Údaje opodnik. ³	IČ:	4	8	8	2	2	8	8	4
Bydliště/sídlo	Ulice:	Havlíčková							
	Č.p./č.e.:	505			Č.o.:				
	Obec:	Brodek u Přerova							
	PSČ:	75103			Část obce:				
	Stát:	Česká republika							
Věřitel									
☐ 03 Fyzická osoba ☒ 04 Právnícká osoba		Právní řád založení ¹							
Právnícká osoba	Název/obch.firma:	XY, s. r. o.							
	IČ:	4	8	3	9	5	6	2	5
Sídlo	Ulice:	U Silnice							
	Č.p./č.e.:	70/7			Č.o.:				
	Obec:	Přerov IX - Lýsky							
	PSČ:	75124			Část obce:				
	Stát:	Česká republika							
	Číslo účtu:								
05 Korespondenční adresa ^{IV} ☐									
Elektronická adresa:					Akreditovaný poskytovatel certifikačních služeb:				

Příhláška pohledávky**Pohledávka č. 1**

Typ pohledávky:

nezajištěná - hromadně

1	kupní smlouva, faktura č. 103839	47 058,00		5.1.2011	
2	kupní smlouva, faktura č. 103856	30 003,00		6.1.2011	
3	kupní smlouva, faktura č. 104163	13 035,00		26.1.2011	
4	kupní smlouva, faktura č. 104266	44 394,00		27.1.2011	
5	kupní smlouva, faktura č. 104267	42 807,00		27.1.2011	
6	kupní smlouva, faktura č. 104268	3 510,00		28.11.2010	
7	kupní smlouva, faktura č. 104409	16 041,00		2.2.2011	
8	kupní smlouva, faktura č. 104426	28 118,00		2.2.2011	
9	kupní smlouva, faktura č. 104609	6 567,00		10.2.2011	
10	kupní smlouva, faktura č. 104773	5 995,00		18.2.2011	
11	kupní smlouva, faktura č. 104829	4 728,00		22.2.2011	
12	kupní smlouva, faktura č. 104992	25 594,00		2.3.2011	
13	kupní smlouva, faktura č. 105037	41 153,00		6.3.2011	
14	kupní smlouva, faktura č. 105047	23 098,00		6.3.2011	
15	kupní smlouva, faktura č. 105072	26 160,00		7.3.2011	
16	kupní smlouva, faktura č. 105193	12 409,00		17.3.2011	
17	kupní smlouva, faktura č. 105197	24 301,00		17.3.2011	
18	kupní smlouva, faktura č. 105274	10 789,00		23.3.2011	
19	kupní smlouva, faktura č. 105278	141,00		23.3.2011	
20	kupní smlouva, faktura č. 100131	27 710,00		20.4.2011	
21	kupní smlouva, faktura č. 100225	1 459,00		28.4.2011	
22	kupní smlouva, faktura č. 100355	7 240,00		18.5.2011	
23	kupní smlouva, faktura č. 100364	18 803,00		18.5.2011	
24	kupní smlouva, faktura č. 100376	6 944,00		19.5.2011	
25	kupní smlouva, faktura č. 100442	2 672,00		26.5.2011	
26	kupní smlouva, faktura č. 100504	3 600,00		31.5.2011	
27	kupní smlouva, faktura č. 100570	30 500,00		7.6.2011	
28	kupní smlouva, faktura č. 100572	11 477,00		7.6.2011	
29	kupní smlouva, faktura č. 100617	12 359,00		12.6.2011	
30	kupní smlouva, faktura č. 100649	8 892,00		14.6.2011	
31	kupní smlouva, faktura č. 100707	4 144,00		20.6.2011	
32	kupní smlouva, faktura č. 100815	36 494,00		27.6.2011	
33	kupní smlouva, faktura č. 100884	1 266,00		30.6.2011	
34	kupní smlouva, faktura č. 100962	6 209,00		6.7.2011	
35	kupní smlouva, faktura č. 100968	36 918,00		6.7.2011	

36	kupní smlouva, faktura č. 100971	7 276,00		6.7.2011	
37	kupní smlouva, faktura č. 101012	9 376,00		10.7.2011	
38	kupní smlouva, faktura č. 101036	5 363,00		10.7.2011	
39	kupní smlouva, faktura č. 101081	6 875,00		11.7.2011	
40	kupní smlouva, faktura č. 101191	61 039,00		17.7.2011	
41	kupní smlouva, faktura č. 101354	2 772,00		25.7.2011	
42	kupní smlouva, faktura č. 101361	37 625,00		25.7.2011	
43	kupní smlouva, faktura č. 101577	2 033,00		7.8.2011	
44	kupní smlouva, faktura č. 101578	2 427,00		7.8.2011	
45	kupní smlouva, faktura č. 101660	1 144,00		11.8.2011	
46	kupní smlouva, faktura č. 101677	20 188,00		14.8.2011	
47	kupní smlouva, faktura č. 101682	15 215,00		14.8.2011	
48	kupní smlouva, faktura č. 101683	15 215,00		14.8.2011	
49	kupní smlouva, faktura č. 101702	947,00		15.8.2011	
50	kupní smlouva, faktura č. 101770	22 378,00		21.8.2011	
51	kupní smlouva, faktura č. 101915	14 433,00		29.8.2011	
52	kupní smlouva, faktura č. 101917	23 407,00		29.8.2011	
53	kupní smlouva, faktura č. 101933	16 357,00		29.8.2011	
54	kupní smlouva, faktura č. 101944	30 351,00		29.8.2011	
55	kupní smlouva, faktura č. 101946	21 142,00		29.8.2011	
56	kupní smlouva, faktura č. 102114	4 064,00		12.9.2011	
57	kupní smlouva, faktura č. 102158	10 914,00		14.9.2011	
58	kupní smlouva, faktura č. 102197	657,00		18.9.2011	
59	kupní smlouva, faktura č. 102366	543,00		28.9.2011	
60	kupní smlouva, faktura č. 102404	13 461,00		29.9.2011	
61	kupní smlouva, faktura č. 102447	20 000,00		9.10.2011	
62	kupní smlouva, faktura č. 102475	650,00		9.10.2011	
63	kupní smlouva, faktura č. 102530	21 904,00		13.10.2011	
64	kupní smlouva, faktura č. 102829	2 048,00		6.11.2011	
65	kupní smlouva, faktura č. 102872	22 426,00		13.11.2011	
66	kupní smlouva, faktura č. 102874	3 938,00		13.11.2011	
67	kupní smlouva, faktura č. 102942	14 478,00		20.11.2011	
68	kupní smlouva, faktura č. 102988	30 966,00		21.11.2011	
69	kupní smlouva, faktura č. 102989	86 298,00		21.11.2011	
70	kupní smlouva, faktura č. 103042	8 360,00		22.11.2011	
71	kupní smlouva, faktura č. 103124	13 114,00		28.11.2011	
72	kupní smlouva, faktura č. 103314	15 437,00		12.12.2011	
73	kupní smlouva, faktura č. 103402	83 543,00		18.12.2011	
74	kupní smlouva, faktura č. 103406	518,00		18.12.2011	
75	kupní smlouva, faktura č. 103590	36 455,00		28.12.2011	

76	kupní smlouva, faktura č. 103657	22 398,00		4.1.2012	
77	kupní smlouva, faktura č. 103856	223,00		13.1.2012	
78	kupní smlouva, faktura č. 103993	13 422,00		22.1.2012	
79	kupní smlouva, faktura č. 104086	908,00		24.1.2012	
80	kupní smlouva, faktura č. 104091	30 516,00		24.1.2012	
81	kupní smlouva, faktura č. 104095	932,00		24.1.2012	
82	kupní smlouva, faktura č. 104269	1 033,00		30.1.2012	
83	kupní smlouva, faktura č. 104272	2 509,00		30.1.2012	
84	kupní smlouva, faktura č. 104369	6 070,00		5.2.2012	
85	kupní smlouva, faktura č. 104461	16 909,00		7.2.2012	
86	kupní smlouva, faktura č. 104470	29 623,00		7.2.2012	
87	kupní smlouva, faktura č. 104471	5 515,00		7.2.2012	
88	kupní smlouva, faktura č. 104535	58 838,00		12.2.2012	
89	kupní smlouva, faktura č. 104695	797,00		19.2.2012	
90	kupní smlouva, faktura č. 104696	6 759,00		19.2.2012	
91	kupní smlouva, faktura č. 104697	1 153,00		19.2.2012	
92	kupní smlouva, faktura č. 104843	12 356,00		26.2.2012	
93	kupní smlouva, faktura č. 104970	3 494,00		4.3.2012	
94	kupní smlouva, faktura č. 105033	33 624,00		11.3.2012	
95	kupní smlouva, faktura č. 105044	31 356,00		11.3.2012	
96	kupní smlouva, faktura č. 105204	16 424,00		26.3.2012	
97	kupní smlouva, faktura č. 105221	425,00		26.3.2012	
98	kupní smlouva, faktura č. 105277	29 574,00		29.3.2012	
99	kupní smlouva, faktura č. 100013	36 710,00		3.4.2012	
100	kupní smlouva, faktura č. 100021	85 166,00		4.4.2012	
101	kupní smlouva, faktura č. 100221	7 558,00		29.4.2012	
102	kupní smlouva, faktura č. 100235	11 523,00		30.4.2012	
103	kupní smlouva, faktura č. 100321	11 861,00		13.5.2012	
104	kupní smlouva, faktura č. 100322	1 762,00		13.5.2012	
105	kupní smlouva, faktura č. 100323	38 067,00		13.5.2012	
106	kupní smlouva, faktura č. 100324	8 573,00		13.5.2012	
107	kupní smlouva, faktura č. 100364	40 602,00		20.5.2012	
108	kupní smlouva, faktura č. 100418	1 551,00		9.3.2012	
109	kupní smlouva, faktura č. 100429	16 867,00		27.5.2012	
110	kupní smlouva, faktura č. 100453	15 952,00		27.5.2012	
111	kupní smlouva, faktura č. 100476	3 197,00		29.5.2012	
112	kupní smlouva, faktura č. 100487	8 432,00		29.5.2012	
113	kupní smlouva, faktura č. 100731	9 284,00		24.6.2012	

114	kupní smlouva, faktura č. 100732	2 128,00		24.6.2012	
115	kupní smlouva, faktura č. 100851	8 672,00		28.6.2012	
116	kupní smlouva, faktura č. 100909	486,00		1.7.2012	
117	kupní smlouva, faktura č. 101051	3 700,00		9.7.2012	
118	kupní smlouva, faktura č. 101069	1 032,00		24.4.2012	
119	kupní smlouva, faktura č. 101314	10 921,00		22.7.2012	
120	kupní smlouva, faktura č. 101433	4 312,00		26.7.2012	
121	kupní smlouva, faktura č. 101482	8 478,00		29.7.2012	
122	kupní smlouva, faktura č. 101679	878,00		13.8.2012	
123	kupní smlouva, faktura č. 101681	373,00		13.8.2012	
124	kupní smlouva, faktura č. 101754	13 868,00		16.8.2012	
125	kupní smlouva, faktura č. 101805	14 578,00		20.8.2012	
126	kupní smlouva, faktura č. 101823	1 037,00		21.8.2012	
127	kupní smlouva, faktura č. 101877	7 756,00		26.8.2012	
128	kupní smlouva, faktura č. 101889	1 152,00		26.8.2012	
129	kupní smlouva, faktura č. 101970	561,00		29.8.2012	
130	kupní smlouva, faktura č. 102143	33 178,00		10.9.2012	
131	kupní smlouva, faktura č. 102212	4 637,00		16.9.2012	
132	kupní smlouva, faktura č. 102222	11 559,00		17.9.2012	
133	kupní smlouva, faktura č. 102273	1 017,00		19.9.2012	
134	kupní smlouva, faktura č. 102291	24 622,00		20.9.2012	
135	kupní smlouva, faktura č. 102408	32 366,00		27.9.2012	
136	kupní smlouva, faktura č. 102514	1 296,00		7.10.2012	
137	kupní smlouva, faktura č. 102989	3 973,00		9.11.2012	
138	kupní smlouva, faktura č. 102990	17 460,00		9.11.2012	
139	kupní smlouva, faktura č. 102998	66 515,00		11.11.2012	
140	kupní smlouva, faktura č. 103063	17 498,00		18.11.2012	
141	kupní smlouva, faktura č. 103291	30 119,00		3.12.2012	
142	kupní smlouva, faktura č. 103301	2 074,00		3.12.2012	
143	kupní smlouva, faktura č. 103366	13 865,00		9.12.2012	
144	kupní smlouva, faktura č. 103377	37 628,00		10.12.2012	
145	kupní smlouva, faktura č. 103499	14 654,00		17.12.2012	
146	kupní smlouva, faktura č. 103650	13 217,00		26.12.2012	
147	kupní smlouva, faktura č. 103693	452,00		30.12.2012	
148	kupní smlouva, faktura č. 103897	6 338,00		13.1.2013	
149	kupní smlouva, faktura č. 103909	43 116,00		13.1.2013	
150	kupní smlouva, faktura č. 104329	1 289,00		28.1.2013	
151	kupní smlouva, faktura č. 104368	6 862,00		29.1.2013	
152	kupní smlouva, faktura č. 104581	21 801,00		5.2.2013	
153	kupní smlouva, faktura č. 104892	1 551,00		25.2.2013	

Poř.č.	Identifikace listiny/práv. důvodu, z nichž pohledávka vyplývá	Výše jistiny (Kč)	Výše příslušenství (Kč)	Splatnost	Vykonatelnost
154	kupní smlouva, faktura č. 105289	2 138,00		21.3.2013	
155	kupní smlouva, faktura č. 100073	2 509,00		14.4.2013	
156	kupní smlouva, faktura č. 100394	4 857,00		26.5.2013	
157	kupní smlouva, faktura č. 101096	241 529,00		19.5.2013	
158	kupní smlouva, faktura č. 101309	244 915,00		2.6.2013	
159	kupní smlouva, faktura č. 101423	273 684,00		12.6.2013	
160	kupní smlouva, faktura č. 101679	264 448,00		26.6.2013	

Celková výše jistiny (Kč): 3 470 987,00

06 Důvod vzniku: Během roku 2011, 2012 a 2013 realizoval věřitel pro dlužníka na základě jeho objednávek dílčí dodávky zboží (pneumatik), přičemž se tak dělo na základě kupních smluv, které účastníci sjednávali v rámci své podnikatelské činnosti. Vzhledem k uvedené skutečnosti spadají tyto tzv. relativní obchody pod režim zák. č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "obchodní zákoník"), kdy forma kupní smlouva není obchodním zákoníkem upravena a písemná forma tudíž není obligatorní, přičemž smlouvy v tomto případě vznikaly ústně. Převzetí předmětného zboží potvrzovali účastníci dodacími listy. Za dodané zboží vystavoval věřitel dlužníkovi faktury, jak jsou tyto specifikovány výše.

07 Další okolnosti: Dlužník se dostal s úhradou předmětných faktur do prodlení, když faktury neuhradil řádně a včas.

08 Vykonatelnost:

09 Příslušenství:

Celková výše pohledávky: 3 470 987,00

10 Vlastnosti pohledávky:

Podřízená: ne ano

Peněžitá: ne ano

Podmíněná: ne ano

5.1.2011	47 058,00
6.1.2011	30 003,00
26.1.2011	13 035,00
27.1.2011	44 394,00
27.1.2011	42 807,00
28.11.2010	3 510,00
2.2.2011	16 041,00
2.2.2011	28 118,00
10.2.2011	6 567,00
18.2.2011	5 995,00
22.2.2011	4 728,00
2.3.2011	25 594,00
6.3.2011	41 153,00
6.3.2011	23 098,00

7.3.2011	26 160,00
17.3.2011	12 409,00
17.3.2011	24 301,00
23.3.2011	10 789,00
23.3.2011	141,00
20.4.2011	27 710,00
28.4.2011	1 459,00
18.5.2011	7 240,00
18.5.2011	18 803,00
19.5.2011	6 944,00
26.5.2011	2 672,00
31.5.2011	3 600,00
7.6.2011	30 500,00
7.6.2011	11 477,00
12.6.2011	12 359,00
14.6.2011	8 892,00
20.6.2011	4 144,00
27.6.2011	36 494,00
30.6.2011	1 266,00
6.7.2011	6 209,00
6.7.2011	36 918,00
6.7.2011	7 276,00
10.7.2011	9 376,00
10.7.2011	5 363,00
11.7.2011	6 875,00
17.7.2011	61 039,00
25.7.2011	2 772,00
25.7.2011	37 625,00
7.8.2011	2 033,00
7.8.2011	2 427,00
11.8.2011	1 144,00
14.8.2011	20 188,00
14.8.2011	15 215,00
14.8.2011	15 215,00
15.8.2011	947,00
21.8.2011	22 378,00
29.8.2011	14 433,00
29.8.2011	23 407,00

29.8.2011	16 357,00
29.8.2011	30 351,00
29.8.2011	21 142,00
12.9.2011	4 064,00
14.9.2011	10 914,00
18.9.2011	657,00
28.9.2011	543,00
29.9.2011	13 461,00
9.10.2011	20 000,00
9.10.2011	650,00
13.10.2011	21 904,00
6.11.2011	2 048,00
13.11.2011	22 426,00
13.11.2011	3 938,00
20.11.2011	14 478,00
21.11.2011	30 966,00
21.11.2011	86 298,00
22.11.2011	8 360,00
28.11.2011	13 114,00
12.12.2011	15 437,00
18.12.2011	83 543,00
18.12.2011	518,00
28.12.2011	36 455,00
4.1.2012	22 398,00
13.1.2012	223,00
22.1.2012	13 422,00
24.1.2012	908,00
24.1.2012	30 516,00
24.1.2012	932,00
30.1.2012	1 033,00
30.1.2012	2 509,00
5.2.2012	6 070,00
7.2.2012	16 909,00
7.2.2012	29 623,00
7.2.2012	5 515,00
12.2.2012	58 838,00
19.2.2012	797,00

19.2.2012	6 759,00
19.2.2012	1 153,00
26.2.2012	12 356,00
4.3.2012	3 494,00
11.3.2012	33 624,00
11.3.2012	31 356,00
26.3.2012	16 424,00
26.3.2012	425,00
29.3.2012	29 574,00
3.4.2012	36 710,00
4.4.2012	85 166,00
29.4.2012	7 558,00
30.4.2012	11 523,00
13.5.2012	11 861,00
13.5.2012	1 762,00
13.5.2012	38 067,00
13.5.2012	8 573,00
20.5.2012	40 602,00
9.3.2012	1 551,00
27.5.2012	16 867,00
27.5.2012	15 952,00
29.5.2012	3 197,00
29.5.2012	8 432,00
24.6.2012	9 284,00
24.6.2012	2 128,00
28.6.2012	8 672,00
1.7.2012	486,00
9.7.2012	3 700,00
24.4.2012	1 032,00
22.7.2012	10 921,00
26.7.2012	4 312,00
29.7.2012	8 478,00
13.8.2012	878,00
13.8.2012	373,00
16.8.2012	13 868,00
20.8.2012	14 578,00
21.8.2012	1 037,00
26.8.2012	7 756,00

Splatná: ne ano Splatná od: V částce (Kč):

26.8.2012	1 152,00
29.8.2012	561,00
10.9.2012	33 178,00
16.9.2012	4 637,00
17.9.2012	11 559,00
19.9.2012	1 017,00
20.9.2012	24 622,00
27.9.2012	32 366,00
7.10.2012	1 296,00
9.11.2012	3 973,00
9.11.2012	17 460,00
11.11.2012	66 515,00
18.11.2012	17 498,00
3.12.2012	30 119,00
3.12.2012	2 074,00
9.12.2012	13 865,00
10.12.2012	37 628,00
17.12.2012	14 654,00
26.12.2012	13 217,00
30.12.2012	452,00
13.1.2013	6 338,00
13.1.2013	43 116,00
28.1.2013	1 289,00
29.1.2013	6 862,00
5.2.2013	21 801,00
25.2.2013	1 551,00
21.3.2012	2 138,00
14.4.2013	2 509,00
19.5.2013	241 529,00
26.5.2013	4 857,00
2.6.2013	244 915,00
12.6.2013	273 684,00
26.6.2013	264 448,00

Pohledávka: v Kč v cizí měně

47 Celková výše přihlášených pohledávek (Kč):

3 470 987,00

48 Celková výše nezajištěných pohledávek (Kč):

3 470 987,00

49 Celková výše zajištěných pohledávek (Kč):

0,00

50 Počet pohledávek:	160
51 Počet vložených stran:	10

Věřitel prohlašuje, že údaje v přihlášce jsou pravdivé.

52 Seznam příloh:

Povinné přílohy:

1. Je-li věřitel právnická osoba - výpis z obchodního rejstříku nebo obdobného registru.
2. Kopie smluv, soudních nebo jiných rozhodnutí a dalších listin dokládajících údaje uvedené v přihlášce pohledávky.
3. Je-li věřitel zastoupen na základě plné moci – plná moc.

Vložit elektronickou přílohu

Zde uveďte veškeré přílohy, které jsou k přihlášce přikládány v listinné podobě:

1	Plná moc
2	Kopie výpisu z obchodního rejstříku věřitele
3	Kopie dodacího listu a faktury č. 103839, 103856, 104163, 104266
4	Kopie dodacího listu a faktury č. 104267, 104268, 104409, 104426
5	Kopie dodacího listu a faktury č. 104609, 104773, 104829, 104992,
6	Kopie dodacího listu a faktury č. 105037, 105047, 105072, 105193
7	Kopie dodacího listu a faktury č. 105197, 105274, 105278, 100131
8	Kopie dodacího listu a faktury č. 100225, 100355, 100364, 100376
9	Kopie dodacího listu a faktury č. 100442, 100504, 100570, 100572
10	Kopie dodacího listu a faktury č. 100617, 100649, 100707, 100815
11	Kopie dodacího listu a faktury č. 100884, 100962, 100968, 100971
12	Kopie dodacího listu a faktury č. 101012, 101036, 101081, 101191
13	Kopie dodacího listu a faktury č. 101354, 101361, 101577, 101578
14	Kopie dodacího listu a faktury č. 101660, 101677, 101682, 101683
15	Kopie dodacího listu a faktury č. 101702, 101770, 101915, 101917
16	Kopie dodacího listu a faktury č. 101933, 101944, 101946, 102114
17	Kopie dodacího listu a faktury č. 102158, 102197, 102366, 102404
18	Kopie dodacího listu a faktury č. 102447, 102475, 102530, 102829
19	Kopie dodacího listu a faktury č. 102872, 102874, 102942, 102988
20	Kopie dodacího listu a faktury č. 102989, 103042, 103124, 103314
21	Kopie dodacího listu a faktury č. 103402, 103406, 103590, 103657
22	Kopie dodacího listu a faktury č. 103856, 103993, 104086, 104091
23	Kopie dodacího listu a faktury č. 104095, 104269, 104272, 104369
24	Kopie dodacího listu a faktury č. 104461, 104470, 104471, 104535
25	Kopie dodacího listu a faktury č. 104695, 104696, 104697, 104843

26	Kopie dodacího listu a faktury č. 104970, 105033, 105044, 105204
27	Kopie dodacího listu a faktury č. 105221, 105277, 100013, 100021
28	Kopie dodacího listu a faktury č. 100221, 100235, 100321, 100322
29	Kopie dodacího listu a faktury č. 100323, 100324, 100364, 100418
30	Kopie dodacího listu a faktury č. 100429, 100453, 100476, 100487
31	Kopie dodacího listu a faktury č. 100731, 100732, 100851, 10909
32	Kopie dodacího listu a faktury č. 101051, 101069, 101314, 101433
33	Kopie dodacího listu a faktury č. 101482, 101679, 101681, 101754
34	Kopie dodacího listu a faktury č. 101805, 101823, 101877, 101889
35	Kopie dodacího listu a faktury č. 101970, 102143, 102212, 102222
36	Kopie dodacího listu a faktury č. 102273, 102291, 102408, 102514
37	Kopie dodacího listu a faktury č. 102989, 102990, 102998, 103063
38	Kopie dodacího listu a faktury č. 103291, 103301, 103366, 103377
39	Kopie dodacího listu a faktury č. 103499, 103650, 103693, 103897
40	Kopie dodacího listu a faktury č. 103909, 104329, 104368, 104581
41	Kopie dodacího listu a faktury č. 104892, 105289, 100073, 100394
42	Kopie dodacího listu a faktury č. 101096, 101309, 101423, 101679

Podpisem stvrzuje:

53 V	Přerově	Dne	30.7.2013
☐ Věřitel ☒ Zástupce			
Druh zástupce:		Právní zástupce (advokát, notář, patentový zástupce, daňový poradce)	
55 Fyzická osoba	Příjmení:	Svatoň	Jméno: Miroslav
	Titul za jm.:		Titul před jm.: JUDr.
	Ulice:		
	Č.p./č.e.:	93	Č.o.:
	Obec:	Lipník nad Bečvou	
	PSČ:	75131	Část obce:
	Stát:	Česká republika	
Způsob doručení přihlášky pohledávky na soud:			
☒ Listinná podoba ☐ Datová schránka/e-mail ☐ ePodatelna MSp			